

АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА
ЕНЕРГИЈА ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА
ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ
Бр. 05-3008/1
31.05 2018 год.
СКОПЈЕ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

за работата на АД Електрани на Македонија-Скопје за 2017
година

СОДРЖИНА

ВОВЕД.....	3
I. ОПШТ ДЕЛ	4
1. Основање и регистрација на Електрани на Македонија.....	4
2. Фирма и седиште на Друштвото.....	4
3. Дејност на Друштвото	4
4. Износ на основната главнина и номиналната вредност на акците.....	5
5. Организациона поставеност.....	5
II. СЕКТОР ЗА ПРОИЗВОДСТВО.....	6
III. СЕКТОР ЗА ИНВЕСТИЦИИ.....	34
IV. СЕКТОР ЗА КОМЕРЦИЈАЛНИ РАБОТИ	39
V. СЕКТОР ЗА ПРАВНИ РАБОТИ.....	54
VI. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ РАБОТИ.....	71
1. Остварени економско-финансиски резултати.....	71
2. Структура на остварен вкупен приход.....	71
3. Структура на реализирани расходи во работењето на АД ЕЛЕМ.....	74
4. Залихи.....	84
5. Побарување од купувачите.....	84
6. Финансиски обврски.....	86

ВОВЕД

Во овој Годишен извештај се презентирани остварените резултати од работењето на А.Д. Електрани на Македонија - Скопје во 2017 година преку изнесените активности и поважни деловни настани.

Во општиот дел на извештајот презентирани се општите податоци за Друштвото и целокупното работење на Друштвото по сектори.

Посебниот дел на извештајот ги опфаќа искажаните финансиски резултати за 2016 година за целата компанија А.Д. Електрани на Македонија како и остварените приходи, расходи, залихи, побарувања и обврски на Друштвото.

Во планирани активности за 2018 година опфатени се активностите на кои Компанијата поактивно ќе се ангажира за остварување на подобри резултати во работењето.

I. ОПШТ ДЕЛ

1. Основање и регистрација на Електрани на Македонија

А.Д. Електрани на Македонија - Скопје настана со Одлука на Владата на Република Македонија број 19-2626/1 од 30.06.2005 година со реструктурирање на Електростопанство на Македонија Акционерско друштво за производство, дистрибуција и снабдување со електрична енергија во државна сопственост Скопје со издвојување и основање на ново друштво за производство на електрична енергија.

Друштвото се запиша во трговскиот регистар во Основниот суд Скопје 1 Скопје, под Т.рег.бр.5020/05 од 09.09.2005 година.

2. Фирма и седиште на Друштвото

Друштвото работи и учествува во правниот промет под фирма: Акционерско друштво за производство на електрична енергија, Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје.

Во правниот промет Друштвото употребува и скратена ознака на фирмата која гласи: А.Д. Електрани на Македонија во државна сопственост, Скопје.

Друштвото има скратено име А.Д. ЕЛЕМ- Скопје.

Седиштето на Друштвото е во Скопје, на улица 11 Октомври бр.9.

3. Дејност на Друштвото

Основна дејност на Друштвото е производство на електрична енергија и е дејност од јавен интерес. Со одлука број 02-1391/1 од 18.11.2005 година АД ЕЛЕМ доби лиценца за вршење на енергетска дејност производство на електрична енергија. Временскиот период на важење на лиценцата е 35 години и е со важност до 1 Ноември 2040 година.

На 20 март 2006 година, со Одлука број 02-410 од Регулаторна Комисија за Енергетика на Република Македонија, АД ЕЛЕМ доби лиценца за Подружница Енергетика-Скопје за вршење на енергетска дејност и тоа :

- ❖ производство на топлинска енергија
- ❖ дистрибуција на топлинска енергија
- ❖ снабдување со топлинска енергија

На 22 Декември 2008 година, со Одлука број 02-2187/1 и Одлука број 02-2188/1 од Регулаторна Комисија за Енергетика на Република Македонија, АД ЕЛЕМ доби лиценца за Подружница Енергетика-Скопје за вршење на енергетска дејност и тоа :

- ❖ дистрибуција на електрична енергија
- ❖ снабдување со електрична енергија

4. Износ на основната главнина, номинална вредност на акциите и нивниот број

Основната главнина на Друштвото изнесува 31.738.878.000,00 денари (триесет и една милијарда седумсто триесет и осум милиони осумстотини седумдесет и осум илјади денари) или 517.818.006,800 ЕУР според средниот курс на Народна банка на Р.Македонија објавен еден ден пред усвојување на Статутот.

Основната главнина на Друштвото е поделена на 31.738.878 обични акции што гласат на име, со номинална вредност од 1.000 денари (илјада) денари по акција.

5. Организациона поставеност

Организационии делови на Друштвото се Дирекција и Подружници

Производни подружници

- ❖ ХЕС Маврово-Гостивар
- ❖ ХЕС Црн Дрим - Струга
- ❖ ХЕЦ Тиквеш - Кавадарци
- ❖ ХЕС Треска- Скопје
- ❖ РЕК Битола- Новаци
- ❖ РЕК Осломеј - Осломеј
- ❖ Енергетика- Скопје

Подружинците на Друштвото се организирани со акт на Управен одбор , по претходно одобрение на Надзорниот одбор.

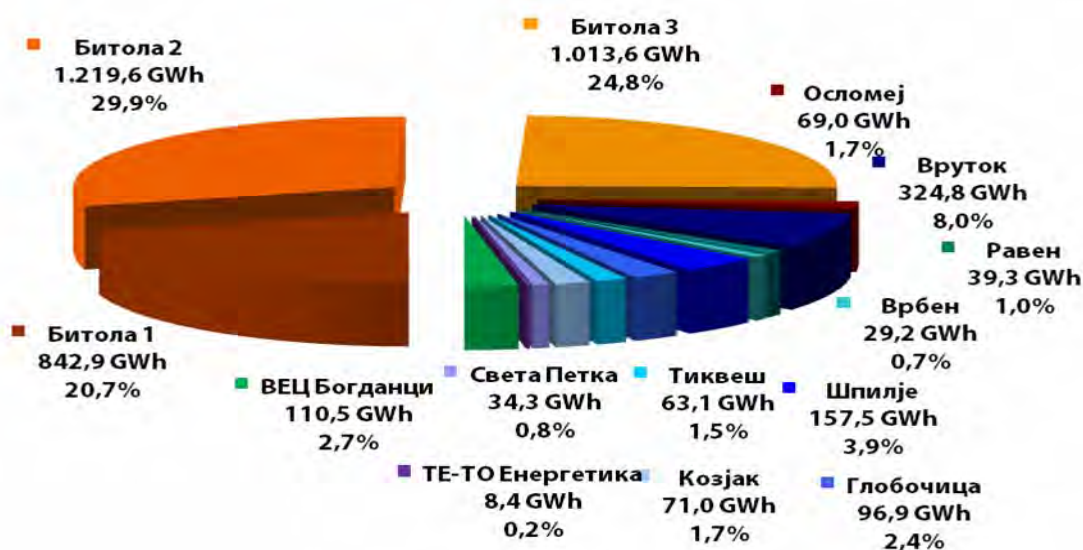
II. СЕКТОР ЗА ПРОИЗВОДСТВО

Во извештајот се наведени основните показатели на производство и пласирани вишоци на електрична енергија од АД ЕЛЕМ во 2017 година.

1 РЕЗУЛТАТИ

Производствени резултати 2017			
	Планирано производство	Остварено производство	Индекс
	GWh	GWh	Остварено/Планирано
ТЕЦ	2.676,1	3.145,1	117,5%
Битола 1	542,0	842,9	155,5%
Битола 2	974,7	1.219,6	125,1%
Битола 3	1.095,5	1.013,6	92,5%
Осломеј	63,8	69,0	108,1%
ХЕЦ	1.168,4	816,0	69,8%
Вруток	270,1	324,8	120,3%
Равен	32,4	39,3	121,3%
Врбен	39,1	29,2	74,8%
Шпилје	275,5	157,5	57,1%
Глобочица	184,5	96,9	52,5%
Тиквеш	145,1	63,1	43,5%
Козјак	152,9	71,0	46,4%
Света Петка	68,8	34,3	49,8%
ТЕ-ТО Енергетика	0,0	8,4	
ВЕЦ Богданци	95,5	110,5	115,6%
ВКУПНО	3.940,1	4.080,0	103,6%

Споредено со планот за производство за 2017 година, АД ЕЛЕМ има остварено производство од 4.080,0 GWh, што е 103,6% реализација од планираното производство. Притоа, термоелектричните центри имаат остварено 17,5% повеќе од планираното производство, хидроелектричните центри имаат произведено 69,8% од планираното производство, и ветроелектричните центри имаат остварено 15,6% повеќе од планираното производство.

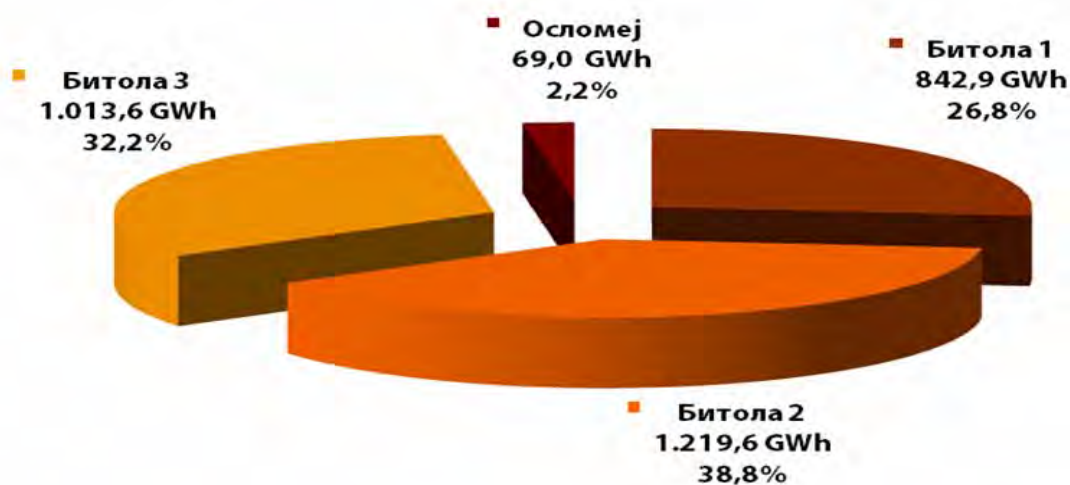

2 СТРУКТУРА НА АД ЕЛЕМ

2.1 Термоелектрични центри

Термоелектричните центри се приоритетни во електроенергетскиот систем на Македонија. Тие покриваат 81% од производството на електрична енергија во АД ЕЛЕМ. Најголем термокапацитет е РЕК „Битола“ со своите три блока Битола 1, 2 и 3, со нето-просечно годишно производство од 4.100 GWh. Јагленот е основно гориво во РЕК „Битола“. Во составот на термосистемот во Република Македонија припаѓа и РЕК „Осломеј“ со инсталирана моќност на блокот од 125 MW и нето-просечно годишно производство од 450 GWh. Јагленот е основно гориво и во РЕК „Осломеј“.

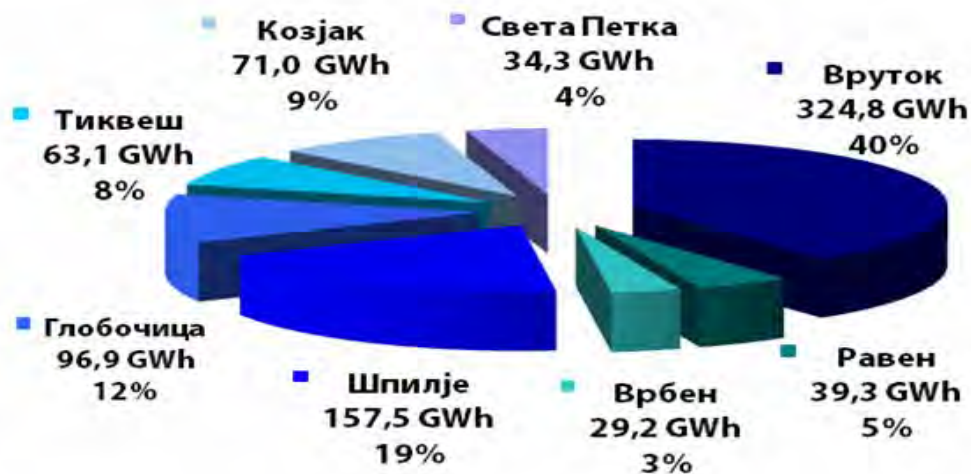
ТЕРМО ЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ	Инсталирана моќност MW	Нето производство GWh	Година на пуштање	Работни часови h	Основно гориво	Енергетска вредност на гориво kJ/kg
Битола 1	233	842,9	1982	5605:29:00	Јаглен	6960
Битола 2	233	1.219,6	1984	7033:03:00	Јаглен	6960
Битола 3	233	1.013,6	1988	6121:44:00	Јаглен	6960
Осломеј	125	69,0	1980	1072:20:00	Јаглен	5824
ВКУПНО	824	3.145,1				

2.2 Хидроелектрични центри

Вкупната инсталирана моќност на хидрокапацитетите изнесува 556,8 MW, односно 40% од вкупните капацитети на АД ЕЛЕМ. Во АД ЕЛЕМ постојат осум хидроелектрани, од кои две проточни: „Равен“ и „Врбен“, и шест акумулациони: „Вруток“, „Шпилје“, „Глобочица“, „Тиквеш“, „Козјак“ и „Света Петка“. Од вкупното производство на електрична енергија во АД ЕЛЕМ, од хидропроизводство се обезбедува околу 19%, и тоа пред се за задоволување на дневните варијации на потрошувачката на електрична енергија и за обезбедување на системските услуги за регулација со што се постигнува поголема флексибилност и доверливост на електроенергетскиот систем.

ХИДРО ЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ	Број на агрегати	Инсталирана моќност MW	Нето производство GWh	Година на пуштање	Тип на електрана
Вруток	4	165,6	324,8	1957/1973	Акумулациона
Равен	3	21	39,3	1959/1973	Проточна
Врбен	2	12,8	29,2	1959	Проточна
Шпилје	3	84	157,5	1969	Акумулациона
Глобочица	2	42	96,9	1965	Акумулациона
Тиквеш	4	113	63,1	1968/1981	Акумулациона
Козјак	2	82	71,0	2004	Акумулациона
Света Петка	2	36,4	34,3	2012	Акумулациона
ВКУПНО	22	556,8	816,0		

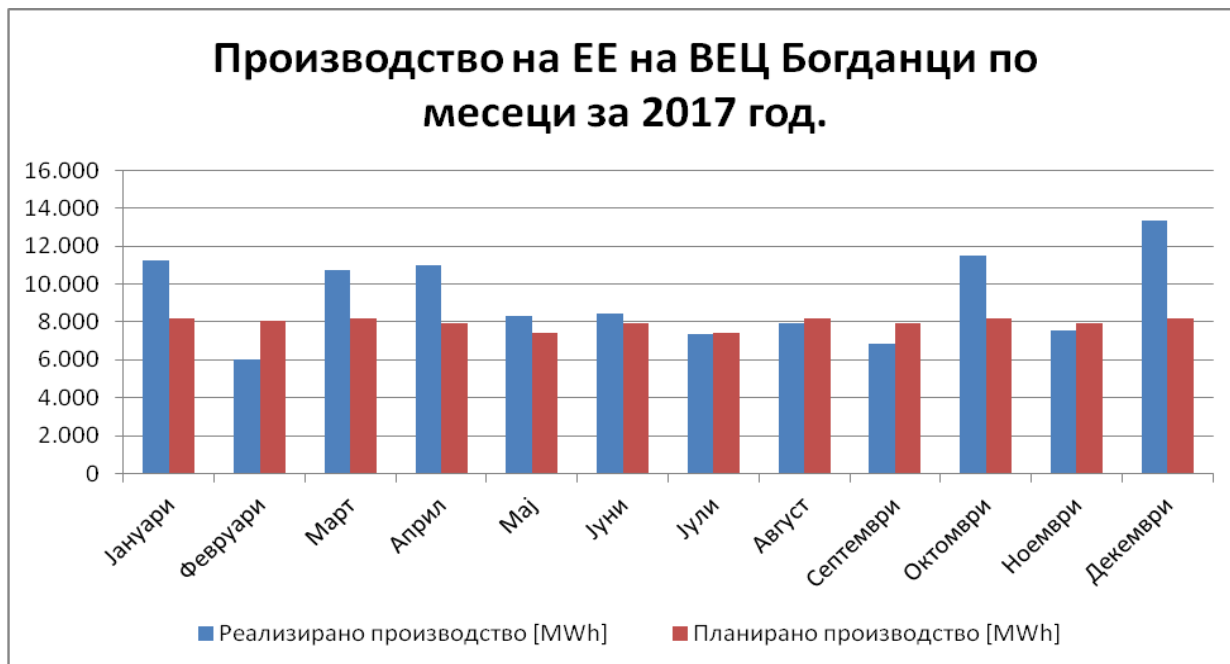
2.3 Ветроелектрични центри

Во 2017 година ВЕЦ „Богданци“ произведе 110,5 GWh електрична енергија. Ова претставува 115,6% од планираните 95,5 GWh со билансот за 2017 година. Реализираното производство е поголемо од планираното, поради поволните временски услови во текот на целата година и брзини на ветерот поголеми од 4 m/s, според проектираниот работен опсег на ВЕЦ „Богданци“.

ВЕТРО ЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ	Број на агрегати	Инсталирана моќност MW	Нето производство GWh	Година на пуштање
ПВЕ Богданци	16	36,8	110,5	2015

Во текот на 2017 г. се направени редовни работни посети за утврдување на состојбата и функционалноста на објектите и опремата во трафостаницата во ВЕЦ „Богданци“. Во јуни 2017 започна редовниот годишен сервис на ветерните турбини што го извршува СИМЕНС според сервисниот договор. Годишниот сервис беше планиран да трае до крајот на септември, но поради замена на главното лежиште на турбина 11 од страна на експерти од Сименс, извршена во месец јуни 2017 година и дополнителни ангажмани на сервисниот тим, годишниот сервис на турбините се пролонгираше до месец октомври.

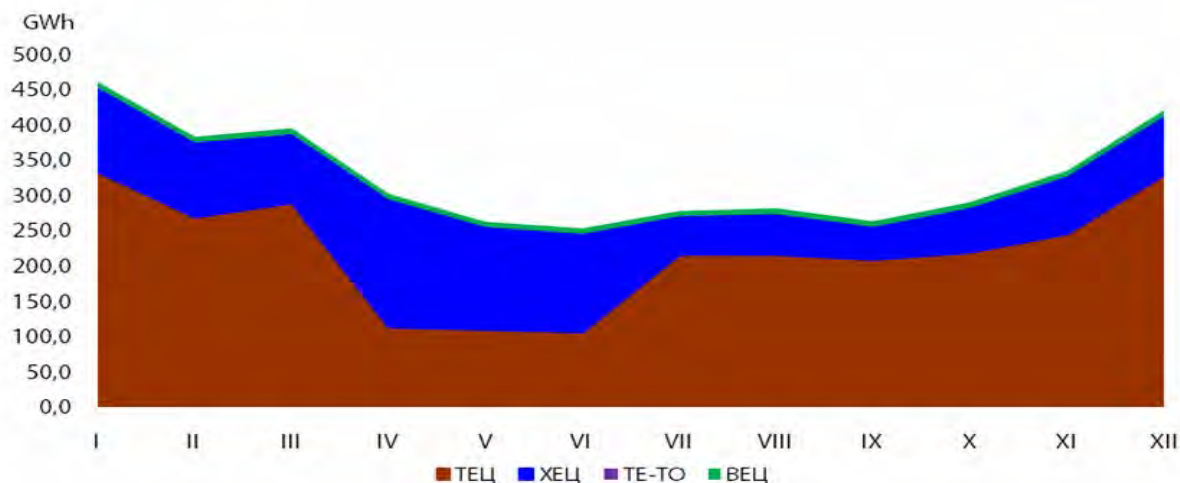
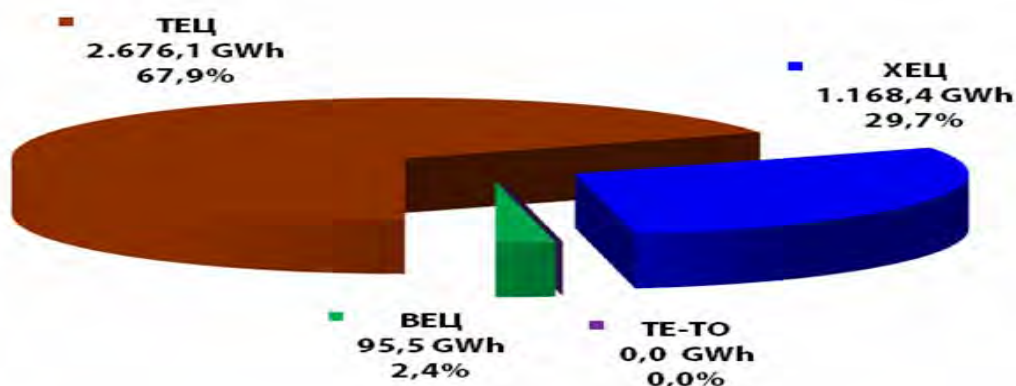
Ремонтните активности на ветерните турбини се извршени во согласност со договорот за сервисирање на турбините склучен со Сименс ВП.

3 ПЛАНИРАНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА НА АД ЕЛЕМ ЗА 2017 ГОДИНА

Според планот за производство за 2017 година планираното производство на АД ЕЛЕМ беше 3.940,1 GWh, од кои 2.676,1 GWh (67,9%) беше планирано да произведат термоелектричните центри, 1.168,4 GWh (29,7%) да произведат хидроелектричните центри, 0 GWh (0%) да произведе ТЕ-ТО Енергетика и 95,5 GWh (2,4%) да произведат ветроелектричните центри.

МЕСЕЧНО БИЛАНСИРАНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
ТЕЦ	334,8	270,7	291,0	115,2	111,6	108,0	217,8	217,7	210,6	221,0	247,2	330,6	2.676,1
ХЕЦ	118,5	105,3	96,8	180,4	144,9	138,8	54,0	57,2	46,2	62,5	81,0	82,8	1.168,4
ТЕ-ТО	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ВЕЦ	8,2	8,1	8,2	7,9	7,4	7,9	7,4	8,2	7,9	8,2	7,9	8,2	95,5
ВКУПНО	461,5	384,0	396,0	303,5	264,0	254,7	279,2	283,1	264,7	291,7	336,1	421,6	3.940,1

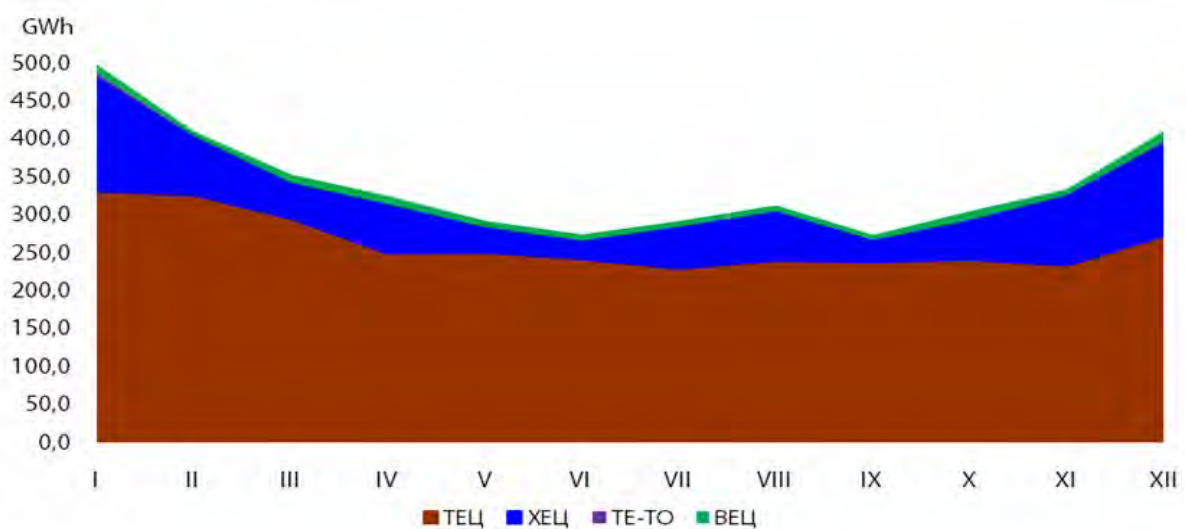
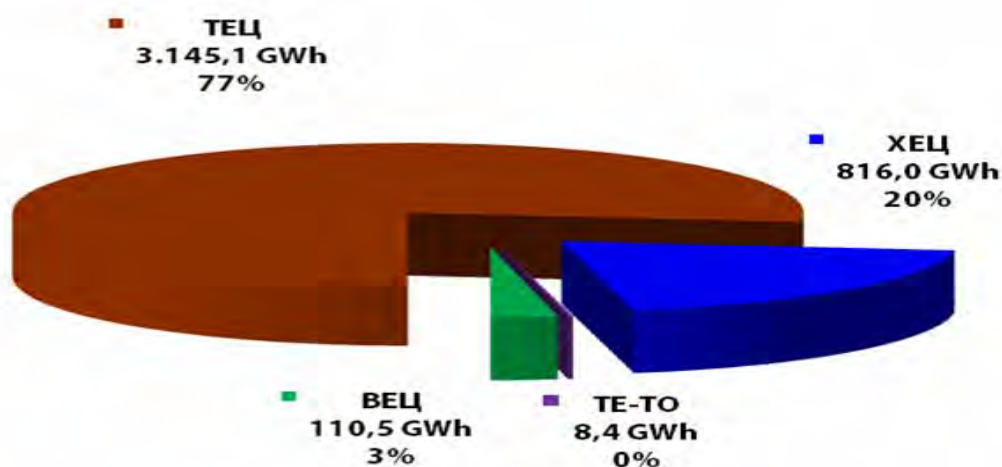

4 ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Во текот на 2017 година, АД ЕЛЕМ има произведено вкупно 4.080,0 GWh електрична енергија, од кои 3.145,1 GWh (77%) од термоелектричните центри, 816,0 GWh (20%) од хидроелектричните центри и 110,5 GWh (3%) од ветроелектричните центри.

4.1 Остварено месечно производство

МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
ТЕЦ	330,4	326,3	295,0	249,0	250,0	241,8	228,9	239,8	237,5	241,2	233,0	272,2	3.145,1
ХЕЦ	152,1	76,9	47,5	65,0	33,8	24,0	55,5	64,9	29,2	52,1	93,2	122,1	816,0
ТЕ-ТО	4,5	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	8,4
ВЕЦ	11,3	6,0	10,8	11,0	8,3	8,5	7,4	8,0	6,8	11,5	7,6	13,4	110,5
ВКУПНО	498,1	410,1	353,2	324,9	292,1	274,3	291,8	312,6	273,6	304,8	333,8	410,6	4.080,0

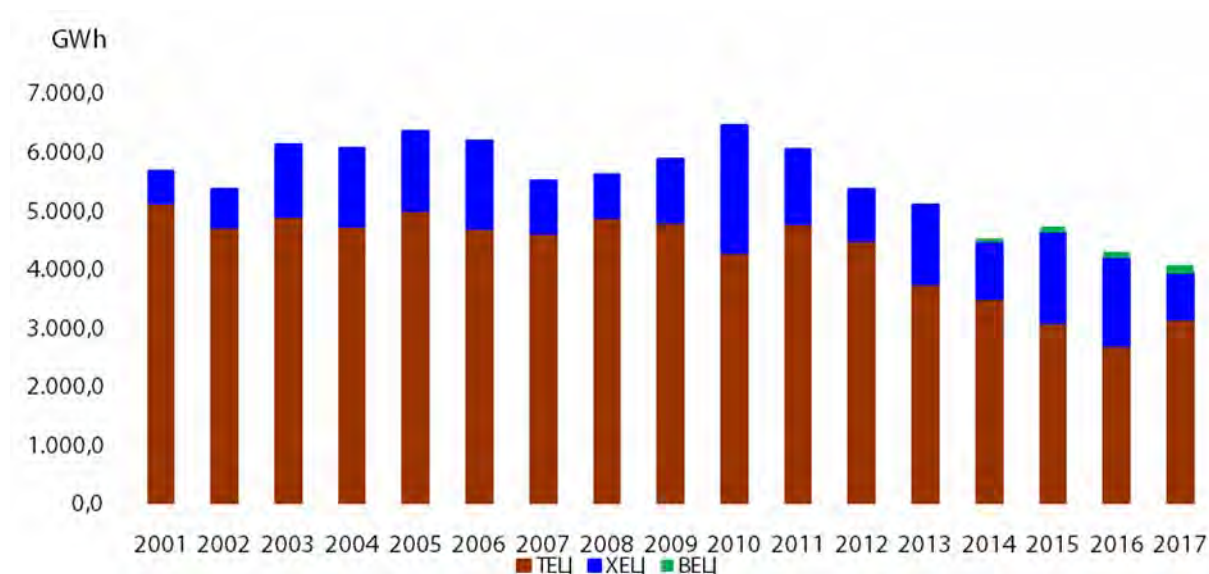

4.2 Остварено производство на електрична енергија од АД ЕЛЕМ во изминатите години

Производството на АД ЕЛЕМ во 2017 година е за 227,1 GWh (5,3%) помало од оствареното производство во 2016 година.

ГОДИШНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА																	GWh
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ТЕЦ	5.124,4	4.714,5	4.906,5	4.735,0	5.007,8	4.690,9	4.602,7	4.877,3	4.788,6	4.277,4	4.775,7	4.482,5	3.750,5	3.506,4	3.092,7	2.699,1	3.145,1
ХЕЦ	564,9	652,2	1.218,9	1.328,3	1.344,7	1.504,9	910,5	738,0	1.097,6	2.184,8	1.267,9	887,3	1.362,5	958,2	1.528,3	1.490,1	816,0
ВЕЦ														70,4	120,8	109,5	110,5
ВКУПНО	5.689,3	5.366,7	6.125,4	6.063,3	6.352,5	6.195,8	5.513,2	5.615,4	5.886,2	6.462,3	6.043,6	5.369,9	5.113,0	4.535,0	4.741,8	4.298,7	4.071,6

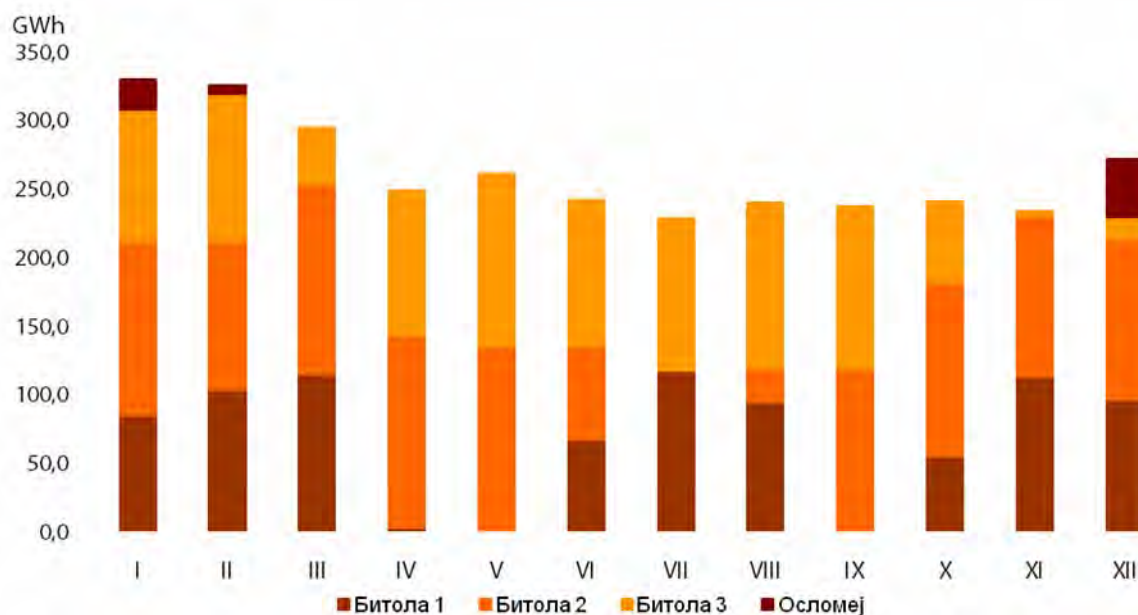
	2017	2016	17/16	17	16
	GWh	GWh	%	%	%
ТЕЦ	3.145,1	2.699,1	16,5	77,2	62,8
ХЕЦ	816,0	1.490,1	-45,2	20,0	34,7
ВЕЦ	110,5	109,5	0,9	2,7	2,5
ВКУПНО	4.071,6	4.298,7	-5,3	100,0	100,0

5 ТЕРМОЕНЕРГИЈА

Во 2017 година термоелектричните централи произведоа 3.145,1 GWh, и тоа „Битола 1“ оствари производство од 842,9 GWh (26,8 %) од вкупното термопроизводство, „Битола 2“ оствари 1.219,6 GWh (38,8 %), „Битола 3“ оствари 1.013,6 GWh (32,2 %) и „Осломеј“ оствари 69,0 GWh (2,2 %).

МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО - ТЕРМОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Битола 1	85,6	103,9	115,2	2,9	-11,6	67,4	118,1	95,3	-0,2	55,5	113,8	97,1	842,9
Битола 2	126,8	108,6	139,2	140,2	135,8	68,1	0,0	24,0	118,4	126,3	116,8	115,6	1.219,6
Битола 3	95,6	107,1	40,8	106,2	126,0	106,5	111,0	120,7	119,5	59,7	3,1	17,4	1.013,6
Осломеј	22,4	6,7	-0,3	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3	-0,7	42,1	69,0
ВКУПНО	330,4	326,3	295,0	249,0	250,0	241,8	228,9	239,8	237,5	241,2	233,0	272,2	3.145,1

Производството на електричната енергија од термоелектраните во 2017 година е поголемо за 445,9 GWh (16,5%) во однос на 2016 година, што се должи на неповолната хидролошка состојба и потребата да им се даде предност на термоелектраните во периодите на ниски дотоци во акумулациите и зголемена побарувачка на електрична енергија од страна на тарифните потрошувачи.

Производство во ТЕЦ „Битола 1“ е поголемо за 54,3% во однос на 2016 година, блокот работеше повеќе од планираното, поради неповолната хидролошка состојба.

Производството во ТЕЦ „Битола 2“ е поголемо за 33,6% во однос на 2016 година, блокот работеше повеќе од планираното, поради неповолната хидролошка состојба.

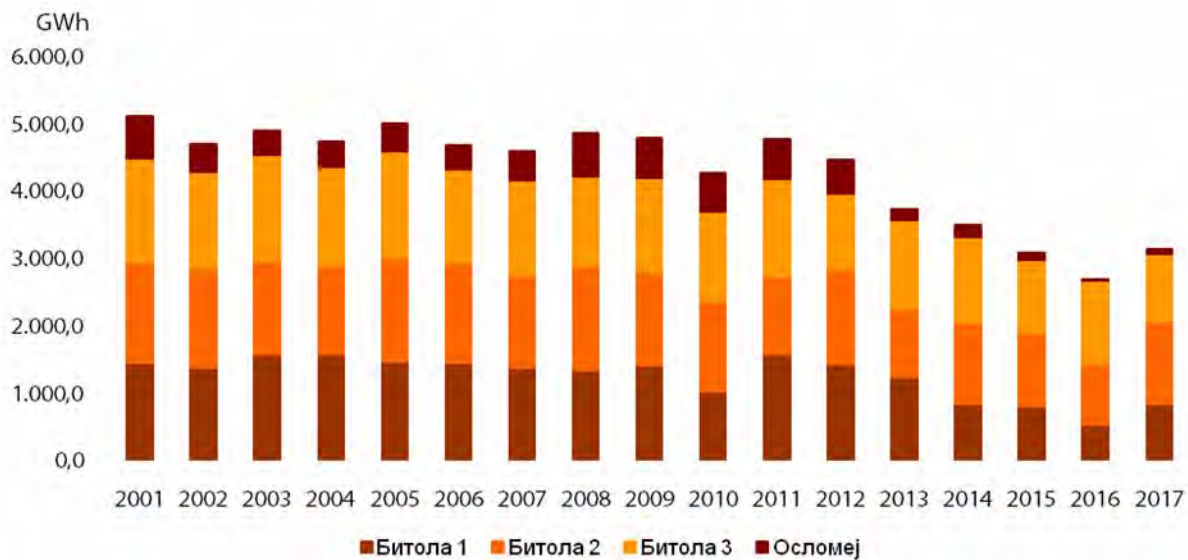
Во ТЕЦ „Битола 3“ производството е помало за 16,4% во однос на 2016 година.

Во ТЕЦ „Осломеј“ за 157,4% е поголемо производството во однос на претходната 2016 година.

ПРОИЗВОДСТВО ПО ГОДИНИ - ТЕРМОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Битола 1	1.452,5	1.389,4	1.590,3	1.585,3	1.478,0	1.465,9	1.386,3	1.357,0	1.416,2	1.024,1	1.575,8	1.433,3	1.245,7	851,1	804,7	546,3	842,9
Битола 2	1.487,5	1.472,9	1.383,6	1.313,4	1.524,6	1.475,0	1.372,9	1.530,1	1.364,0	1.357,0	1.156,2	1.403,3	1.009,9	1.207,6	1.110,8	913,0	1.219,6
Битола 3	1.545,8	1.435,4	1.566,6	1.463,5	1.600,9	1.393,1	1.407,3	1.328,9	1.417,0	1.318,8	1.456,8	1.134,4	1.317,1	1.258,2	1.070,8	1.213,1	1.013,6
Осломеј	638,6	416,8	366,0	372,8	404,3	356,9	436,2	661,4	591,4	577,5	586,8	504,7	170,0	189,6	106,5	26,8	69,0
ВКУПНО	5.124,4	4.714,5	4.906,5	4.735,0	5.007,8	4.690,9	4.602,7	4.877,3	4.788,6	4.277,4	4.775,7	4.475,7	3.742,6	3.506,4	3.092,7	2.699,1	3.145,1

ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ	2017	2016	17/16	17	16
	GWh	GWh	%	%	%
Битола 1	842,9	546,3	54,3	26,8	20,2
Битола 2	1.219,6	913,0	33,6	38,8	33,8
Битола 3	1.013,6	1.213,1	-16,4	32,2	44,9
Осломеј	69,0	26,8	157,4	2,2	1,0
ВКУПНО	3.145,1	2.699,1	16,5	100,0	100,0

6 РЕМОНТНИ АКТИВНОСТИ И ЗАСТОИ

Оваа година започнати се и извршени планираните ремонтни активности според однапред определена динамика и време.

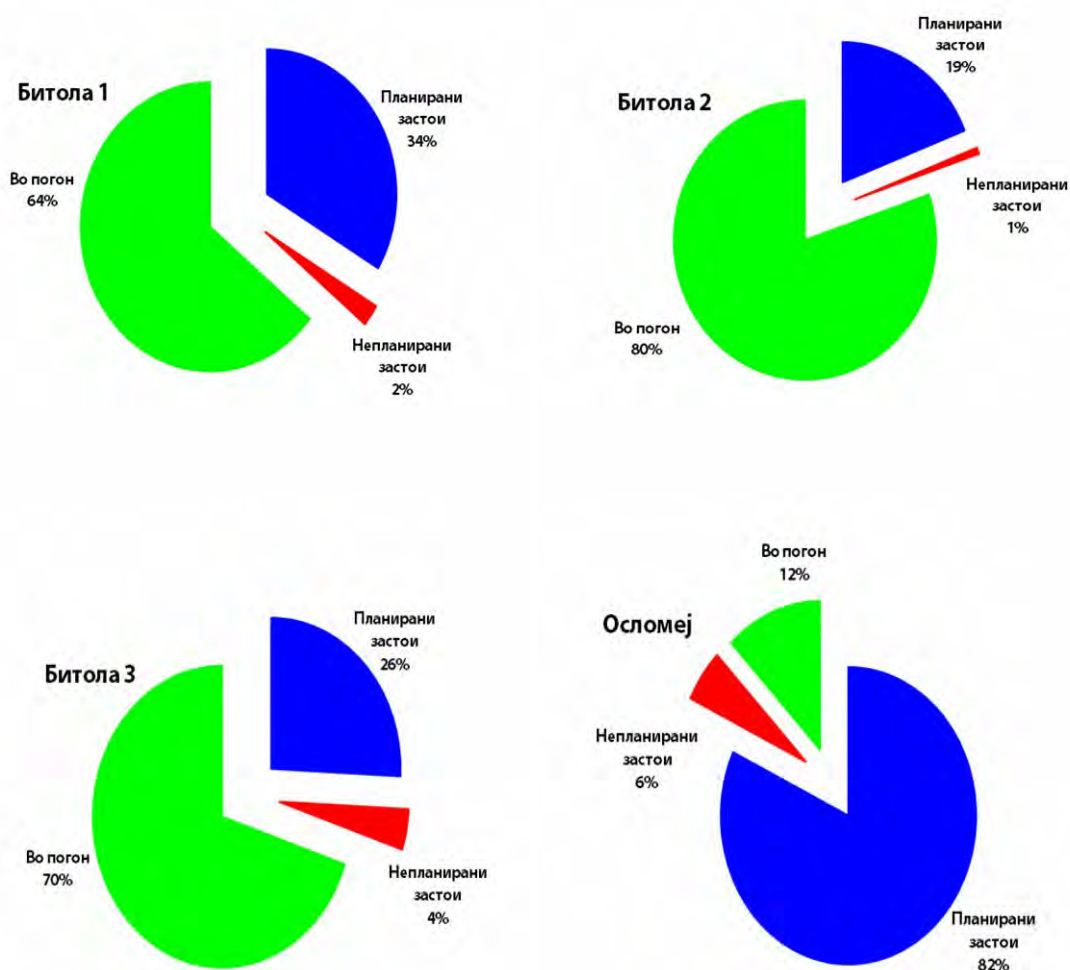
ХЕЦ / ТЕЦ	Датум на		Опис
	Започнување	Завршување	
РЕК Битола/ремонти			
Блок 1	27.8.2017	14.10.2017	Извршени активности во котел на јагленов систем, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, ремонт на три напојни пумпи, ревизија на системот за регулација на лежишта од турбина и генератор, хидропроба и механичко чистење на кондензатор , чистење на електрофилтерот.
Блок 2	24.6.2017	25.8.2017	Извршени активности во котел на јагленов систем, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, ремонт на две напојни пумпи, ревизија на системот за регулација на лежишта од турбина и генератор, хидропроба на кондензатор,
Блок 3	16.10.2017	28.11.2017	Извршени активности во котел на јагленов систем, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, ремонт на три напојни пумпи, ревизија на системот за регулација на лежишта од турбина и генератор, хидропроба и механичко чистење на кондензатор , чистење на електрофилтерот.
РЕК Осломеј/ремонти			
Агрегат А	05.2.2017	01.12.2017	Извршени ремонтни активности на турбина, превалцување на цевки во кондензатор, во делот на котел направено пенетранско испитување и магнетен флуks, радиографска контрола на заменети вентили за
ХЕЦ Вруток/ремонти			
Агрегат А	16.2.2017	19.2.2017	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	07.11.2017	16.11.2017	
Агрегат Б	16.2.2017	19.2.2017	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	07.11.2017	16.11.2017	
Агрегат Ц	16.2.2017	19.2.2017	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	03.4.2017	13.4.2017	
	01.9.2017	29.9.2017	
	07.11.2017	16.11.2017	
Агрегат Д	16.2.2017	19.2.2017	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	03.4.2017	20.4.2017	
	01.9.2017	29.9.2017	
	07.11.2017	16.11.2017	
ХЕЦ Равен/ремонти			
Агрегат А	17.9.2017	25.9.2017	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	07.11.2017	16.11.2017	
Агрегат Б	01.9.2017	09.9.2017	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	07.11.2017	16.11.2017	
Агрегат Ц	09.9.2017	17.9.2017	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	07.11.2017	16.11.2017	
ХЕЦ Врбен/ремонти			
Агрегат А	30.8.2017	12.10.2017	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
Агрегат Б	30.8.2017	20.10.2017	Ремонто - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
ХЕЦ Тиквеш/ремонти			
Агрегат А	19.6.2017	23.6.2017	Ревизија на агрегатот и опремата.
Агрегат Б	12.6.2017	16.6.2017	Ревизија на агрегатот и опремата.
Агрегат Ц	05.6.2017	09.6.2017	Ревизија на агрегатот и опремата.
Агрегат Д	29.5.2017	01.6.2017	Ревизија на агрегатот и опремата.
ХЕЦ Глобочица/ремонти			
Агрегат А	27.6.2017	01.7.2017	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
	10.7.2017	14.7.2017	
Агрегат Б	27.6.2017	01.7.2017	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
	10.7.2017	14.7.2017	
ХЕЦ Шпиље/ремонти			
Агрегат А	24.7.2017	28.7.2017	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
Агрегат Б	17.7.2017	21.7.2017	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
Агрегат Ц	03.7.2017	07.7.2017	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
ХЕЦ Козјак/ремонти			
Агрегат А	17.7.2017	19.7.2017	Ревизија на АКЗ на спиралата и горниот дел на дифузорот.
Агрегат Б	-	-	
ХЕЦ Света Петка/ремонти			
Агрегат А	-	-	
Агрегат Б	-	-	

Преглед на времетраење на планираните и непланираните застои во термоелектраните во 2017 година.

Застои 2017 [h]								
Термоелектрани	Битола 1		Битола 2		Битола 3		Осломеј	
	П	Н	П	Н	П	Н	П	Н
Јануари	121:29:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	113:44:00	0:00:00	351:14:00
Февруари	0:00:00	0:00:00	0:00:00	65:54:00	0:00:00	59:43:00	565:35:00	0:00:00
Март	0:00:00	8:55:00	0:00:00	0:00:00	504:52:00	0:00:00	744:00:00	0:00:00
Април	540:00:00	97:39:00	0:00:00	0:00:00	100:14:00	7:59:00	720:00:00	0:00:00
Мај	744:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	744:00:00	0:00:00
Јуни	270:01:00	0:00:00	337:46:00	0:00:00	75:00:00	0:00:00	720:00:00	0:00:00
Јули	0:00:00	26:41:00	744:00:00	0:00:00	0:00:00	74:37:00	744:00:00	0:00:00
Август	97:33:00	0:00:00	579:17:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	744:00:00	0:00:00
Септември	720:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	720:00:00	0:00:00
Октомври	319:28:00	79:36:00	0:00:00	0:00:00	383:32:00	0:00:00	744:00:00	0:00:00
Ноември	23:41:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	691:16:00	0:00:00	720:00:00	0:00:00
Декември	105:28:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	504:00:00	123:19:00	20:00:00	150:51:00
Вкупно	2941:40:00	212:51:00	1661:03:00	65:54:00	2258:54:00	379:22:00	7185:35:00	502:05:00
	3154:31:00		1726:57:00		2638:16:00		7687:40:00	

П* Планирани застои

Н* Непланирани застои

Во наредните табели, е направена споредба на бројот на застои и ремонти и нивното времетраење во однос на изминатите години.

Бројот на испади во 2017 година во однос на 2016 е поголем за 1 (4%), а во однос на 2015 е помал за 7 (21,21%), во однос на 2014 е помал за 8 (23,53%), во однос на 2013 е помал за 2 (7,14%) и во однос на 2012 е помал за 5 (16,13%).

Вкупното времетраење на застои и ремонти во 2017 година изнесува 15207:24:00 часа и е помало за 15,56% во однос на 2016, поголемо за 4,64% во однос на 2015, поголемо за 33,02% во однос на 2014, поголемо за 34,09% во однос на 2013 година и поголемо за 113,84% во однос на 2012 година.

Број на Застои и Ремонти

		РЕК Битола				РЕК Осломеј	Вкупно ТЕЦ
		Блок 1	Блок 2	Блок 3	Вкупно	Агрегат 1	
Застои	2010	10	4	5	19	11	30
	2011	8	6	3	17	15	32
	2012	6	4	2	12	15	27
	2013	3	5	11	19	7	26
	2014	9	2	11	22	8	30
	2015	8	9	8	25	4	29
	2016	8	7	3	18	4	22
	2017	8	2	9	19	3	22
Ремонти	2010	1	1	1	3	1	4
	2011	нема ремонт	1	1	2	1	3
	2012	1	нема ремонт	1	2	2	4
	2013	нема ремонт	1	нема ремонт	1	1	2
	2014	1	1	1	3	1	4
	2015	1	1	1	3	1	4
	2016	нема ремонт	1	1	2	1	3
	2017	1	1	1	3	1	4
Вкупно	2010	11	5	6	22	12	34
	2011	8	7	4	19	16	35
	2012	7	4	3	14	17	31
	2013	3	6	11	20	8	28
	2014	10	3	12	25	9	34
	2015	9	10	9	28	5	33
	2016	8	8	4	20	5	25
	2017	9	3	10	22	4	26
Споредба на 2017 со минатите години [%]	2010	-18,18%	-40,00%	66,67%	0,00%	-66,67%	-23,53%
	2011	12,50%	-57,14%	150,00%	15,79%	-75,00%	-25,71%
	2012	28,57%	-25,00%	233,33%	57,14%	-76,47%	-16,13%
	2013	200,00%	-50,00%	-9,09%	10,00%	-50,00%	-7,14%
	2014	-10,00%	0,00%	-16,67%	-12,00%	-55,56%	-23,53%
	2015	0,00%	-70,00%	11,11%	-21,43%	-20,00%	-21,21%
	2016	12,50%	-62,50%	150,00%	10,00%	-20,00%	4,00%

Време на Застои и Ремонти

		РЕК Битола				РЕК Осломеј	Вкупно ТЕЦ
		Блок 1	Блок 2	Блок 3	Вкупно	Агрегат 1	
Застои	2010	342:34:00	508:32:00	170:56:00	1022:02:00	1055:03:00	2077:05:00
	2011	456:54:00	416:27:00	71:06:00	944:27:00	469:53:00	1414:20:00
	2012	162:23:00	1031:35:00	23:55:00	1217:53:00	792:52:00	2010:45:00
	2013	1171:04:00	330:33:00	1138:29:00	2640:06:00	4630:25:00	7270:31:00
	2014	2358:41:00	24:22:00	377:44:00	2760:47:00	1364:16:00	4125:03:00
	2015	1783:25:00	1225:42:00	500:32:00	3509:39:00	599:43:00	4109:22:00
	2016	5130:40:00	1484:40:00	146:01:00	6761:21:00	2376:03:00	9137:24:00
	2017	2017:30:00	235:40:00	1588:48:00	3841:58:00	502:05:00	4344:03:00
Ремонти	2010	2622:28:00	725:43:00	1373:13:00	4721:24:00	1075:42:00	5797:06:00
	2011	0:00:00	2236:30:00	13:00:00	3185:30:00	1428:08:00	4613:38:00
	2012	655:51:00	0:00:00	2726:45:00	3382:36:00	1718:16:00	5100:52:00
	2013	0:00:00	2221:52:00	0:00:00	2221:52:00	1848:41:00	4070:33:00
	2014	850:13:00	925:55:00	724:27:00	2500:35:00	4807:00:00	7307:35:00
	2015	1701:28:00	529:50:00	1689:11:00	3920:29:00	6502:41:00	10423:10:00
	2016	0:00:00	1865:35:00	1127:00:00	2992:35:00	5880:00:00	8872:35:00
	2017	1137:01:00	1491:17:00	1049:28:00	3677:46:00	7185:35:00	10863:21:00
Вкупно	2010	2965:02:00	1234:15:00	1544:09:00	5743:26:00	2130:45:00	7874:11:00
	2011	456:54:00	2652:57:00	1020:06:00	4129:57:00	1898:01:00	6027:58:00
	2012	818:14:00	1031:35:00	2750:40:00	4600:29:00	2511:08:00	7111:37:00
	2013	1171:04:00	2552:25:00	1138:29:00	4861:58:00	6479:06:00	11341:04:00
	2014	3208:54:00	950:17:00	1102:11:00	5261:22:00	6171:16:00	11432:38:00
	2015	3484:53:00	1755:32:00	2189:43:00	7430:08:00	7102:24:00	14532:32:00
	2016	5130:40:00	3350:15:00	1273:01:00	9753:56:00	8256:03:00	18009:59:00
	2017	3154:31:00	1726:57:00	2638:16:00	7519:44:00	7687:40:00	15207:24:00
Споредба на 2017 со минатите години [%]	2010	6,39%	39,92%	70,86%	30,93%	260,80%	93,13%
	2011	590,42%	-34,90%	158,63%	82,08%	305,04%	152,28%
	2012	285,53%	67,41%	-4,09%	63,46%	206,14%	113,84%
	2013	169,37%	-32,34%	131,74%	54,66%	18,65%	34,09%
	2014	-1,69%	81,73%	139,37%	42,92%	24,57%	33,02%
	2015	-9,48%	-1,63%	20,48%	1,21%	8,24%	4,64%
	2016	-38,52%	-48,45%	107,25%	-22,91%	-6,88%	-15,56%

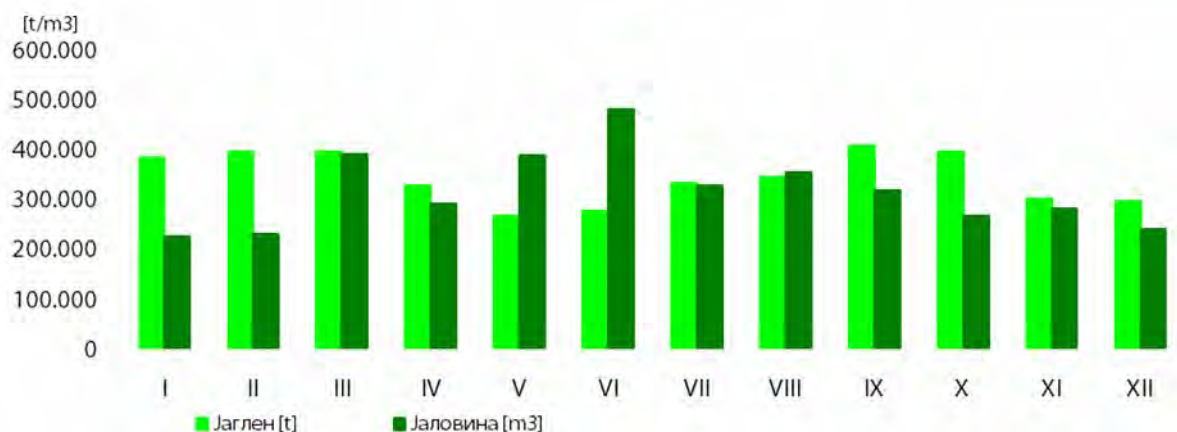
7 РУДНИЦИ

Во 2017 година од нашите рудници се ископани 5.040.584 [t] јаглен. За потребите на ТЕЦ од рудникот „Суводол“ се ископани 4.128.357 [t], додека од рудникот „Брод-Гнеотино“ 788.294 [t]. За потребите на ТЕЦ „Осломеј“ од рудникот „Осломеј – Запад“ се ископани 123.934 [t] јаглен, а од локалниот „Стар Рудник“ кој е дел од поранешниот рудник „Осломеј – Исток“ оваа година не е извршен ископ на јаглен.

Рудник Суводол - 2017

Ископ на јаглен и жаловина

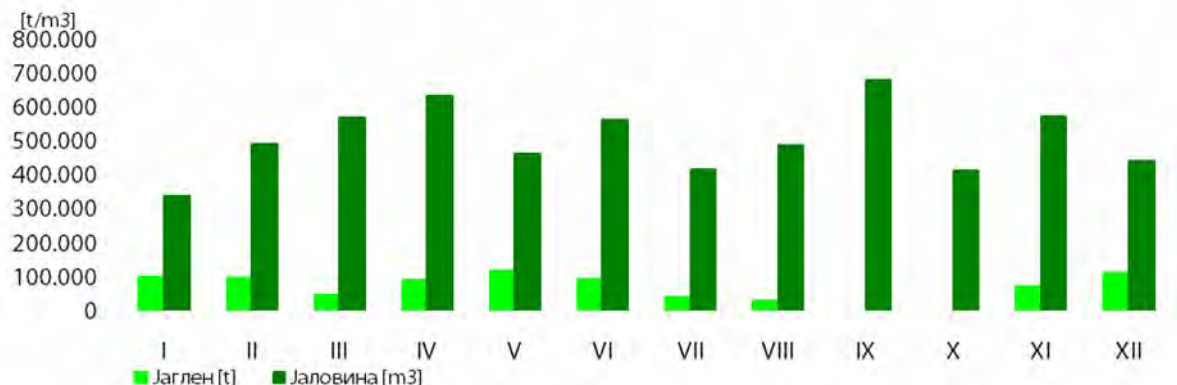
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	382.718	395.432	396.464	326.766	268.394	277.787	332.668	345.343	407.630	396.850	301.166	297.140	4.128.357
Жаловина [m3]	226.800	230.000	391.000	292.000	388.000	481.000	327.000	355.500	319.000	267.500	281.600	240.000	3.799.400

Рудник Брод - Гнеотино - 2017

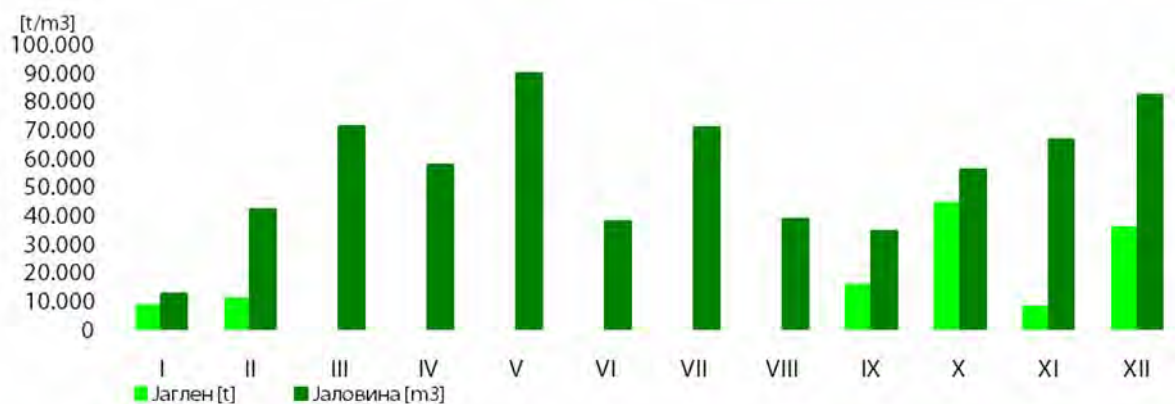
Ископ на јаглен и жаловина

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	100.131	94.286	46.490	87.660	116.001	92.911	39.688	30.061	0	0	69.655	111.410	788.294
Жаловина [m3]	337.500	492.300	568.000	634.000	464.000	562.000	417.500	487.500	677.500	411.500	572.721	440.713	6.065.234

Рудник Осломеј - Запад - 2017
Ископ на јаглен и јаловина

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	8.445	10.824	0	0	0	0	0	0	15.760	44.623	8.216	36.066	123.934
Јаловина [m3]	12.580	42.365	71.771	58.091	90.084	38.201	71.273	39.138	34.612	56.535	66.911	82.609	664.170

Рудник Стар рудник - 2017
Ископ на јаглен и јаловина

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]													0
Јаловина [m3]													0

7.1 Потрошувачка на јаглен и мазут за производство на електрична енергија

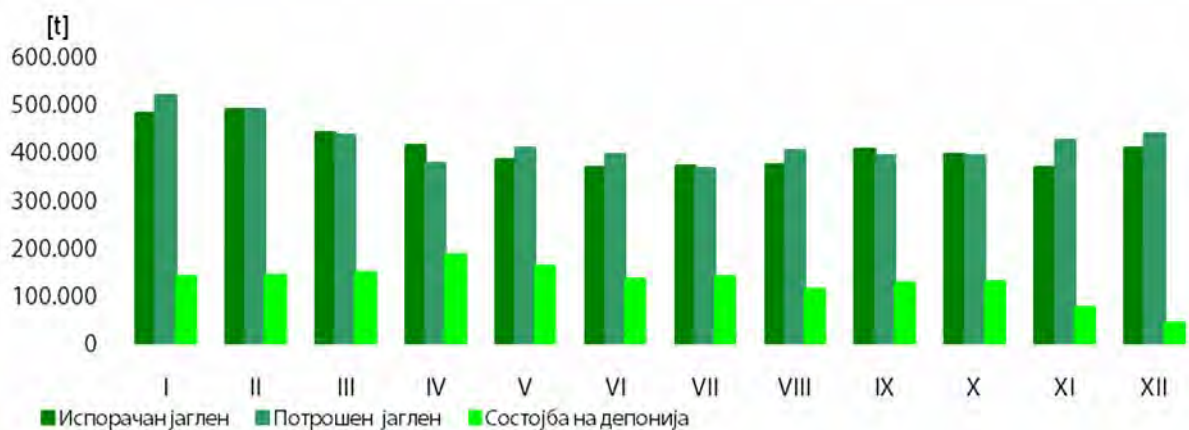
За производството на 3.145,1 GWh во термоелектричните центри беше потрошено:

Јаглен **5.203.680,00 [t]** или **1,65 kg/kWh**

Мазут **24.395,00 [t]** или **7,76 gr/kWh**

Производството на термоелектричните центри во однос на лани е остварено со 19.213 [t] повеќе јаглен [0,37 %] и 3.618 [t] помалку мазут [12,91 %] во однос на потрошеното во 2016 година. Потрошувачката на мазут е како резултат на недовршената модернизација на котлите во РЕК „Битола“ и намалениот квалитет на јагленот, што може да се види од калоричната вредност на јагленот изразена во kJ/kg.

ПОТРОШУВАЧКА НА ЈАГЛЕН - ТЕЦ БИТОЛА													t
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Испорачан јаглен	482.849	489.718	442.954	414.426	384.395	370.698	372.356	375.404	407.630	396.850	370.820	408.550	4.916.650
Потрошен јаглен	520.228	488.965	435.641	376.842	410.487	396.727	365.675	404.220	392.996	394.755	424.824	438.820	5.050.180
Состојба на депонија	142.971	143.724	151.037	188.621	162.529	136.500	143.181	114.365	128.999	131.094	77.090	46.820	
Калорична вредност kJ/kg	6673,8	7377,1	7645,1	7473,4	6891,5	6883,1	7084,1	6711,4	7071,5	6975,2	6719,8	6016,4	6960

ПОТРОШУВАЧКА НА МАЗУТ - ТЕЦ БИТОЛА												t
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
4.708	1.839	333	412	315	493	641	2.480	402	1.322	2.577	3.989	19.511

ПОТРОШУВАЧКА НА ЈАГЛЕН - ТЕЦ ОСЛОМЕЈ

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Испорачан јаглен	17.004	10.655	0	0	0	0	0	0	10.000	29.000	12.000	46.841	125.500
Потрошен јаглен	54.004	16.655	0	0	0	0	0	0	0	0	0	82.841	153.500
Состојба на депонија	6.000	0	0	0	0	0	0	0	10.000	39.000	51.000	15.000	
Калорична вредност kJ/kg	5198	5137							6232	6522	6007	6186	5880

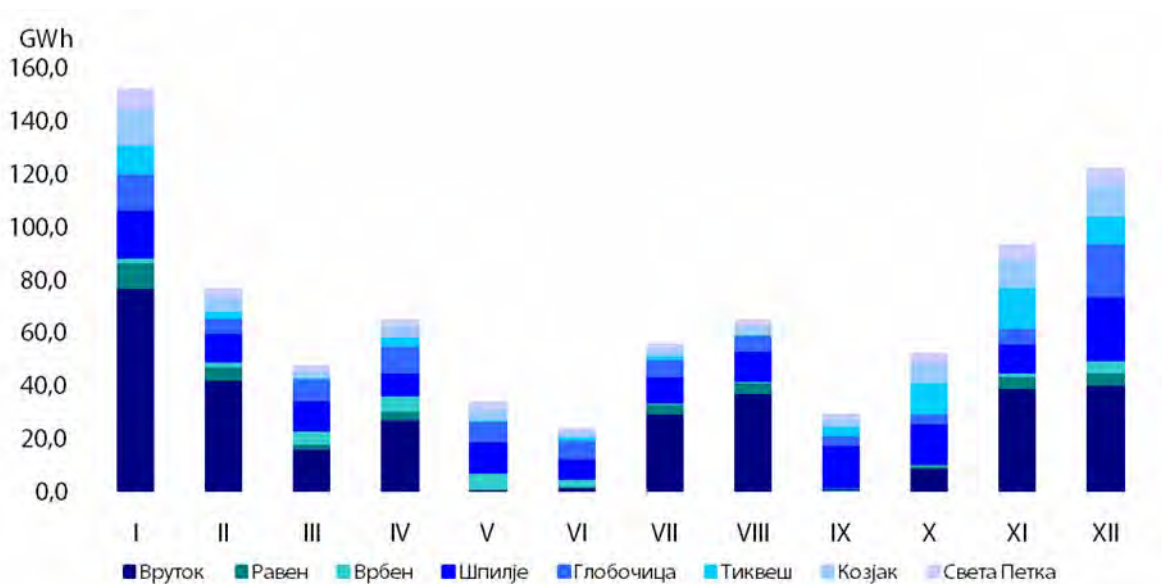

ПОТРОШУВАЧКА НА МАЗУТ - ТЕЦ ОСЛОМЕЈ

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
	2.004	685	165	0	0	0	0	0	0	45	173	1.812	4.884

8 ХИДРОЕНЕРГИЈА

Во 2017 година хидроелектричните центри произведоа 816,0 GWh електрична енергија и тоа „Вруток“ 324,8 GWh (40%) од вкупното хидропроизводство, „Равен“ 39,3 GWh (5%), „Врбен“ 29,2 GWh (3%), „Шпилје“ 157,5 GWh (19%), „Глобичица“ 96,9 GWh (12%), „Тиквеш“ 63,1 GWh (8 %), „Козјак“ 71,0 GWh (9 %) и „Света Петка“ 34,3 GWh (4%).

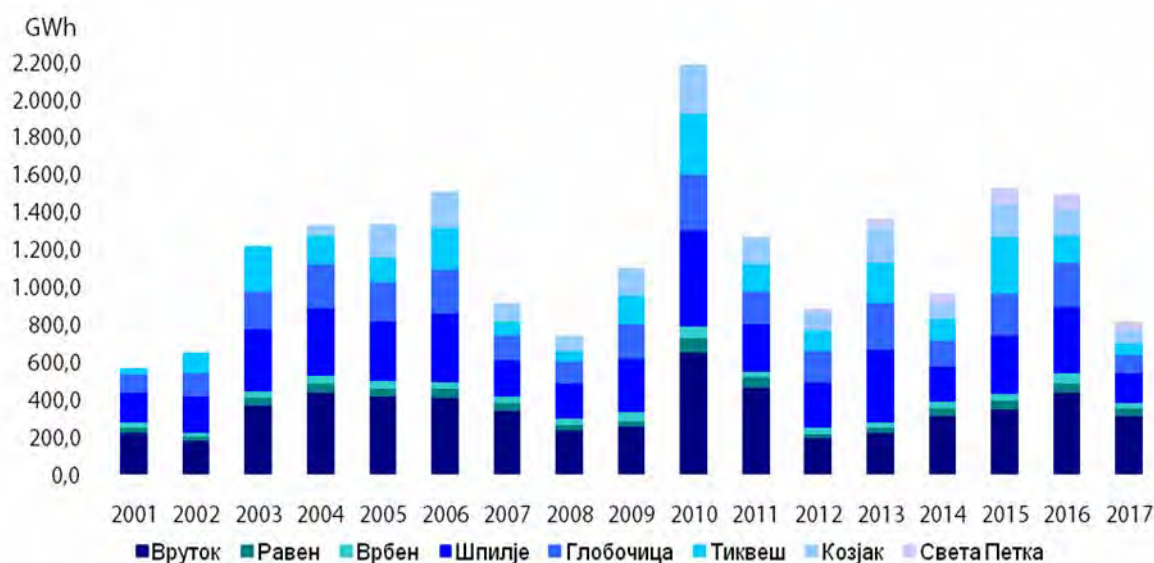
МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО - ХИДРОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Вруток	77,3	42,3	16,5	27,3	1,3	2,0	29,8	37,3	1,8	9,3	39,3	40,5	324,8
Равен	9,6	5,2	2,0	3,2	0,1	0,2	3,5	4,5	0,2	1,1	4,8	4,8	39,3
Врбен	1,6	2,0	4,6	6,0	5,9	2,9	0,6	0,0	0,0	0,1	1,1	4,4	29,2
Шпилје	18,3	10,8	11,8	8,8	12,1	7,6	10,2	11,6	15,8	15,4	10,8	24,4	157,5
Глобичица	13,7	5,6	7,8	9,9	7,4	6,8	6,0	6,2	3,8	3,6	6,1	19,9	96,9
Тиквеш	11,0	2,4	0,6	3,6	0,8	1,5	1,3	0,3	3,4	12,2	15,3	10,7	63,1
Козјак	13,9	5,6	2,7	4,0	4,2	2,0	2,8	3,3	2,8	7,1	10,7	11,9	71,0
Света Петка	6,8	2,9	1,4	2,0	2,0	1,0	1,3	1,6	1,4	3,3	5,0	5,6	34,3
ВКУПНО	152,1	76,9	47,5	65,0	33,8	24,0	55,5	64,9	29,2	52,1	93,2	122,1	816,0

Производството на електричната енергија од хидрокапацитетите во 2017 година е помало за 674,0 GWh (45,24%) во однос на 2016 година. Неповолните хидролошки параметри во текот на целата 2017 година (со исклучок на месец декември) проследени со намалени дотоци на вода во акумулациите резултираа со намалено производство на хидроелектраните.

ПРОИЗВОДСТВО ПО ГОДИНИ - ХИДРОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ																	GWh
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Вруток	235,4	190,1	378,1	448,4	425,9	423,5	353,5	250,0	266,7	662,9	474,5	206,0	234,2	325,8	360,2	446,1	324,8
Равен	28,5	21,2	41,3	45,4	46,5	48,9	41,2	28,8	29,9	76,1	54,6	23,8	26,5	37,9	43,4	52,8	39,3
Врбен	28,7	25,6	39,0	41,2	38,0	34,7	30,8	34,4	46,7	61,0	31,0	33,2	26,3	34,4	35,3	54,3	29,2
Шпилје	154,3	193,2	330,4	365,6	316,7	363,4	196,0	182,0	287,1	516,7	257,4	239,7	393,3	190,3	312,8	353,2	157,5
Глобочица	96,8	122,7	201,1	233,5	212,9	232,6	132,6	120,2	182,1	291,0	167,6	169,8	247,6	136,2	225,5	232,6	96,9
Тиквеш	21,2	99,4	229,0	149,9	128,8	227,4	74,8	55,1	157,1	326,3	145,5	104,8	211,0	116,1	303,7	145,2	63,1
Козјак	0,0	0,0	0,0	44,3	165,9	179,6	81,7	67,4	128,0	250,9	137,3	97,8	184,0	80,4	171,6	142,8	71,0
Света Петка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,2	39,6	37,2	75,8	63,1	34,3
ВКУПНО	564,9	652,2	1.218,9	1.328,3	1.334,7	1.510,1	910,6	738,0	1.097,6	2.184,8	1.267,9	887,3	1.362,5	958,2	1.528,3	1.490,1	816,0

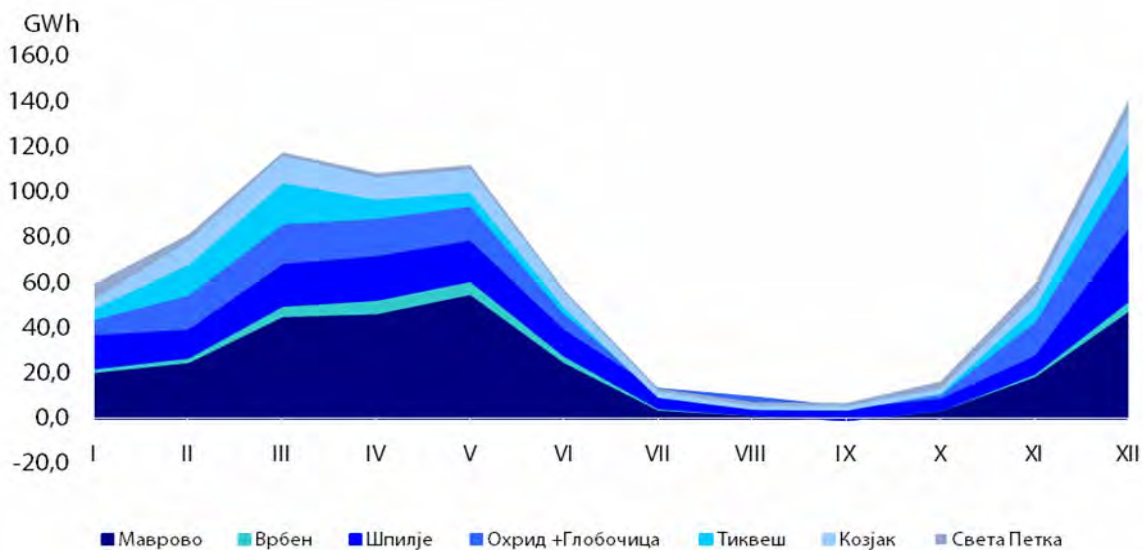
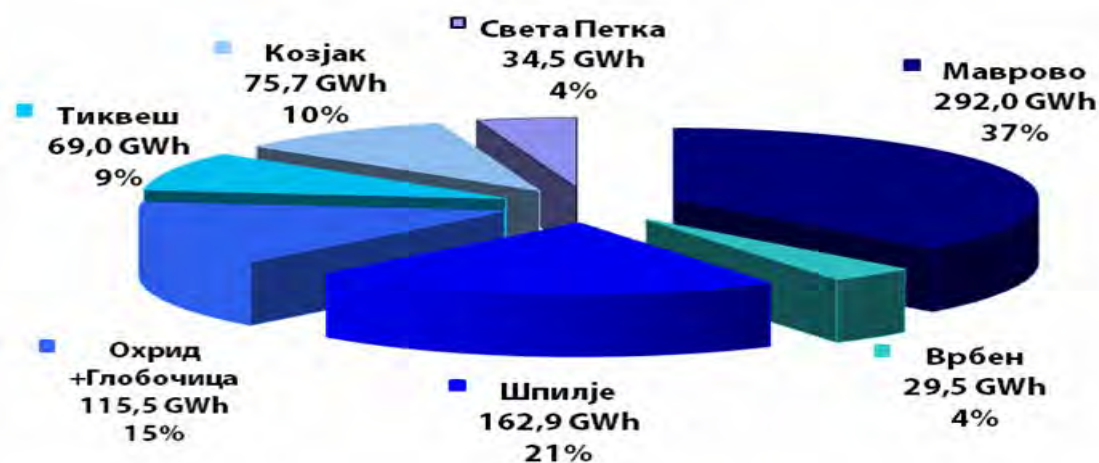
ХИДРОЕЛЕКТРАНИ	2017	2016	17/16	17	16
	GWh	GWh	%	%	%
Вруток	324,8	446,1	-27,20	39,8	29,9
Равен	39,3	52,8	-25,54	4,8	3,5
Врбен	29,2	54,3	-46,12	3,6	3,6
Шпилје	157,5	353,2	-55,42	19,3	23,7
Глобочица	96,9	232,6	-58,33	11,9	15,6
Тиквеш	63,1	145,2	-56,54	7,7	9,7
Козјак	71,0	142,8	-50,28	8,7	9,6
Света Петка	34,3	63,1	-45,73	4,2	4,2
ВКУПНО	816,0	1490,1	-45,24	100,0	100,0

Преглед на месечен доток во акумулациите за 2017 година.

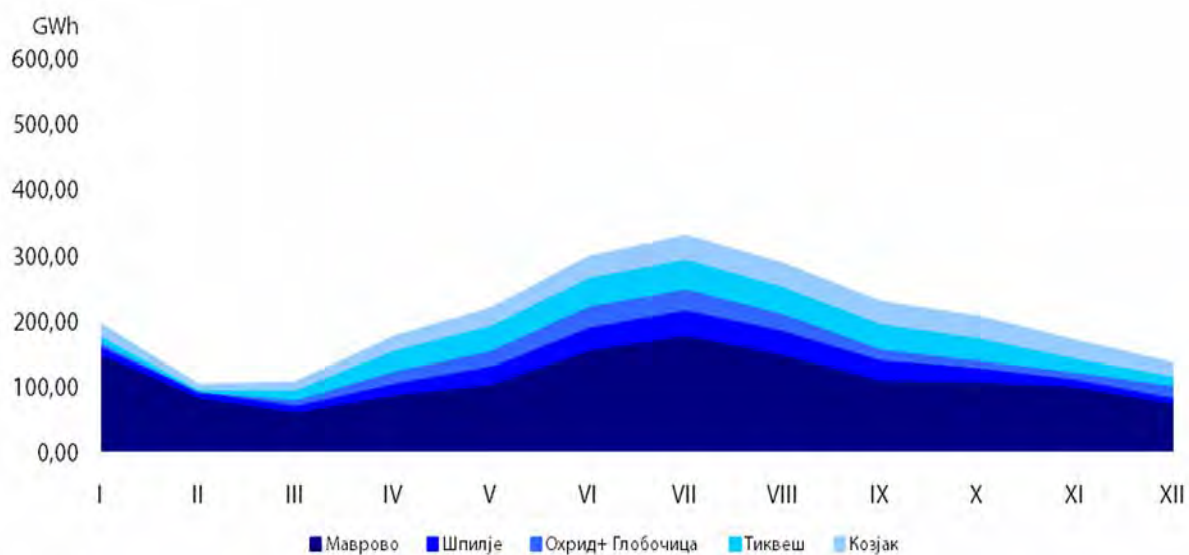
Вкупниот годишен доток во 2017 година изнесува 779,1 GWh, што е околу 38% помал доток од просечниот годишен доток кој изнесува околу 1.250 GWh.

ДОТОЦИ ВО АКУМУЛАЦИИТЕ 2017													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Маврово	20,6	24,9	45,2	46,4	54,9	24,9	4,0	1,7	-0,6	3,7	18,7	47,5	292,0
Врбен	1,6	2,0	4,7	6,1	5,9	2,9	0,6	0,0	0,0	0,1	1,1	4,4	29,5
Шпилје	14,9	12,7	18,7	19,5	18,0	11,8	8,3	7,5	5,5	5,3	8,2	32,5	162,9
Охрид +Глобочица	6,7	14,9	17,6	16,5	15,2	6,8	-0,7	-2,8	-0,5	1,6	14,5	25,8	115,5
Тиквеш	5,0	13,7	18,4	8,6	6,3	3,0	-2,7	-2,2	-0,6	0,5	6,7	12,4	69,0
Козјак	3,9	10,1	11,7	9,4	9,7	6,2	2,3	1,5	1,7	1,9	4,9	12,4	75,7
Света Петка	6,9	3,0	1,4	2,0	2,0	1,0	1,4	1,6	1,4	3,3	5,0	5,6	34,5
ВКУПНО	59,6	81,4	117,6	108,4	112,0	56,6	13,2	7,3	6,9	16,4	59,2	140,6	779,1

Преглед на почетна месечна состојба на акумулациите за 2017 година.

ПОЧЕТНА МЕСЕЧНА СОСТОЈБА НА АКУМУЛАЦИИТЕ 2017												GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Маврово	152,88	86,29	63,53	90,03	105,77	159,15	181,69	152,32	112,12	109,52	102,69	77,15
Шпилје	10,61	8,45	10,18	16,94	27,60	33,50	37,66	35,66	31,50	21,06	10,87	8,19
Охрид+ Глобочица	6,92	-0,10	9,11	18,78	25,31	33,03	32,92	26,14	17,03	12,67	10,62	18,94
Тиквеш	10,61	4,58	15,82	33,59	38,49	43,99	45,50	41,44	38,87	34,84	23,12	14,44
Козјак	15,27	5,23	9,68	18,66	23,93	29,37	33,62	33,18	31,33	30,17	24,91	19,10
ВКУПНО	196,29	104,44	108,32	177,99	221,10	299,04	331,40	288,73	230,85	208,26	172,21	137,83

9 ПРОДАЖБА НА ВИШОЦИ НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

По задоволување на потребите на тарифните потрошувачи, односно малите потрошувачи и домаќинствата, АД ЕЛЕМ ги продава вишоците на електрична енергија и моќност на јавен, транспарентен и недискриминаторен начин.

Заклучно со 31.12.2017 година, Договори за испорака и преземање на електрична енергија и моќност имаат вкупно осум (8) економски оператори и тоа:

- 1.ГЕН-И Продажба ДООЕЛ Скопје
- 2.ЕНГ Сервице ДООЕЛ Скопје
- 3.ЕНЕРЏИ Деливери Солушнс ЕДС ДОО
- 4.ЕФТ Македонија ДООЕЛ Скопје
- 5.ИНТЕРЕНЕРГО Македонија ДООЕЛ Скопје
- 6.ЕНЕРЏИ Суплај М ДООЕЛ Скопје
- 7.МВМ Партнер ДООЕЛ Скопје
- 8.ТЕРНА Енерџи Трејдинг Тетра ДООЕЛ

Во рамките на своето тековно работење во периодот јануари - декември 2017 АД ЕЛЕМ не изврши продажба на вишок на електрична енергија и моќност.

План и реализација на продажба на вишоци на електрична енергија и моќност во 2017 година

Месец	јануари-декември 2017
Понудена енергија [MWh]	3.000
Продадена енергија [MWh]	0
Цена [EUR/MWh]	0,00
Реализиран вкупен износ [EUR]	0,00

Во текот на периодот јануари-декември 2017г. беше објавена една аукција за продажба на вишок на електрична енергија и моќност.

Период на понудени количини на вишок на електрична моќност и енергија во 2017 година

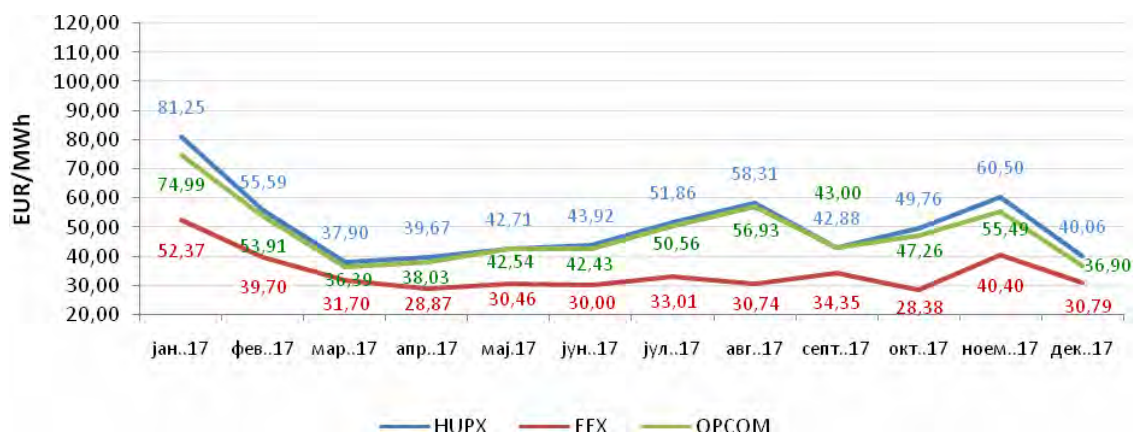
Период	Понудена енергија [MWh]	Продадена енергија [MWh]	Просечна цена на продадена енергија [EUR/MWh]
07.08-11.08.2017 (00:00-24:00)	3.000	0	0,00

Во следната табела се дадени реализираните просечни цени за band и peak енергија на дневните аукции на берзите HUPX, EEX и OPCOM за период јануари- декември 2017г.

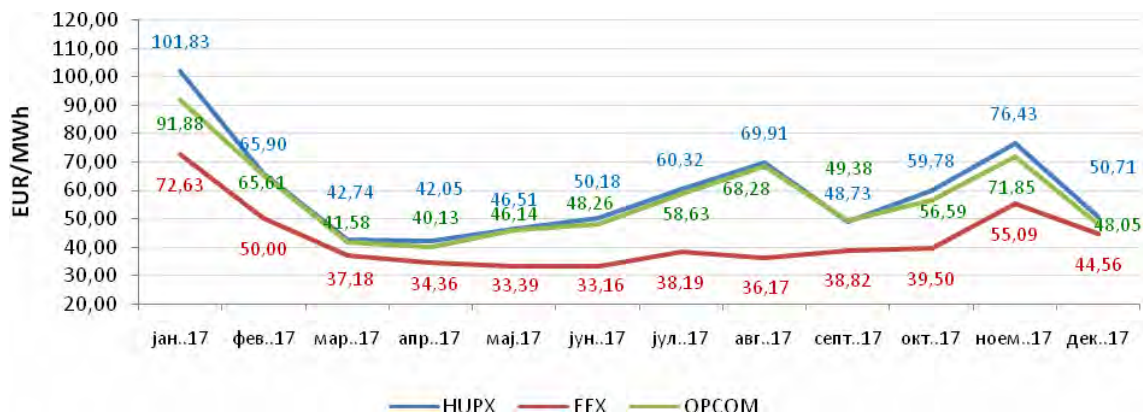
Реализирани просечни цени на дневни аукции на берзите HUPX, EEX (DE/AT) и OPCOM за 2017 година

Берза	Реализирана просечна цена	јан.17	фев.17	мар.17	апр.17	мај.17	јун.17	јул.17	авг.17	сеп.17	окт.17	ное.17	дек.17
HUPX	band	81,25	55,59	37,90	39,67	42,71	43,92	51,86	58,31	42,88	49,76	60,50	40,06
	peak	101,83	65,90	42,74	42,05	46,51	50,18	60,32	69,91	48,73	59,78	76,43	50,71
EEX	band	52,37	39,70	31,70	28,87	30,46	30,00	33,01	30,74	34,35	28,38	40,40	30,79
	peak	72,63	50,00	37,18	34,36	33,39	33,16	38,19	36,17	38,82	39,50	55,09	44,56
OPCOM	band	74,99	53,91	36,39	38,03	42,54	42,43	50,56	56,93	43,00	47,26	55,49	36,90
	peak	91,88	65,61	41,58	40,13	46,14	48,26	58,63	68,28	49,38	56,59	71,85	48,05

Реализирани просечни - band цени на дневни аукции на берзите HUPX, EEX (DE/AT) и OPCOM за 2017 година

Реализирани просечни - peak цени на дневни аукции на берзите HUPX, EEX (DE/AT) и OPCOM за 2017 година

10 Набавка на електрична енергија за потребите на тарифните потрошувачи

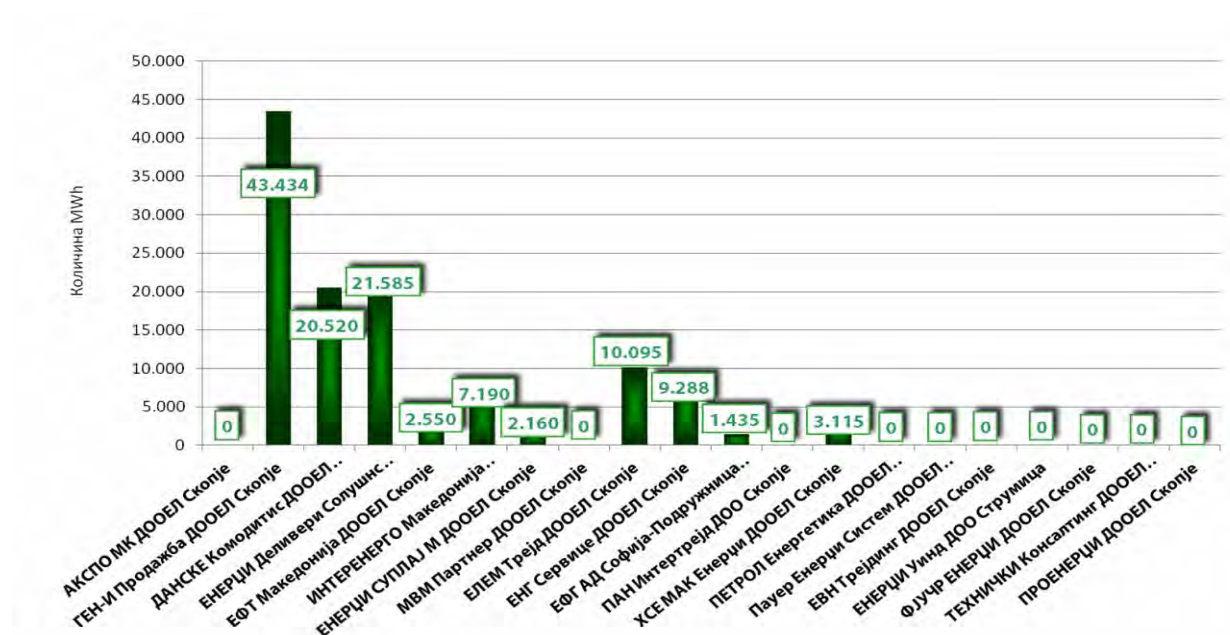
Согласно одлуката на Регулаторната комисија за енергетика бр. 02-2409 од 23.12.2016 година и Решението 02-2456 од 29.12.2016 година АД ЕЛЕМ има обврска од 01.01.2017 до 31.12.2017 година да набави и обезбеди електрична енергија и моќност за потребите на тарифните и малите потрошувачи.

Вкупниот број на склучени рамковни спогодби за набавка на електрична енергија на отворен пазар за покривање на потребите на тарифните и малите потрошувачи заклучно со 31.12.2017 година изнесува дваесет (20):

1. АКСПО МК ДООЕЛ Скопје
2. ГЕН-И Продажба ДООЕЛ Скопје
3. ДАНСКЕ Комодитис ДООЕЛ Скопје
4. ЕНЕРЏИ Деливери Солушнс ЕДС ДОО
5. ЕФТ Македонија ДООЕЛ Скопје
6. ИНТЕРЕНЕРГО Македонија ДООЕЛ Скопје
7. ЕНЕРЏИ СУПЛАЈ М ДООЕЛ Скопје
8. МВМ Партнер ДООЕЛ Скопје
9. ЕЛЕМ Трејд ДООЕЛ Скопје
10. ЕНГ Сервице Траде ДОО Скопје
11. Енергетска Финансиска Група АД Софија - Подружница Скопје
12. ПАН Интертрејд ДОО Скопје
13. ХСЕ МАК Енерџи ДООЕЛ Скопје
14. ПЕТРОЛ - ЕНЕРГЕТИКА ДООЕЛ Скопје
15. Пауер Енерџи Системи ДООЕЛ Скопје
16. ЕВН Трејдинг ДООЕЛ Скопје
17. ЕНЕРЏИ УИНД ДОО Струмица
18. ФЛУЧР ЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје
19. ПРОЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје
20. ТЕХНИЧКИ КОНСАЛТИНГ ДООЕЛ Скопје

Во периодот јануари - декември 2017 година вкупно се набавени 121.372 MWh електрична енергија во вкупна вредност од 8.687.261,07 EUR.

График бр.3: Компании од кои е набавена електрична енергија за период јануари-декември 2017 година

11 ЗАКЛУЧОЦИ

- Производството на електрична енергија на АД ЕЛЕМ во 2017 година изнесува 4.080 GWh, што во однос на планираните 3.940 GWh со планот за производство, претставува реализација од 103,6%.

- Во текот на 2017 година, потребите од електрична енергија за тарифните потрошувачи на Република Македонија од 4.201 GWh, се обезбедени од домашните производствени капацитети на АД ЕЛЕМ во количина од 4.080 GWh и набавка на слободен пазар во количина од 121 GWh.

- Термопроизводството на електрична енергија за оваа 2017 година изнесува 3.145 GWh, и во однос на планот за производство за 2017 година претставува реализација од 117,5%.

РЕК „Битола“ оствари производство од 3.076 GWh (97,8% од вкупното термопроизводство), додека пак РЕК „Осломеј“ произведе 69 GWh (2,2% од вкупното термопроизводство).

Во однос на минатата 2016 година производството од термоелектраните е зголемено за 446 GWh (16,5%).

Зголеменото термопроизводство се должи и на:

- зголемената побарувачка на електрична енергија од страна на тарифните потрошувачи во текот на зимските месеци јануари и февруари, поради екстремно ниските температури што го зафатија целиот регион.
- неповолната хидролошка состојба во текот на целата 2017 година (со исклучок на месец декември) проследена со намалени дотоци на вода во акумулациите, што беше причина планираното производство од хидроелектраните да се надополни со дополнително производство од термоелектраните.

- За постигнување на ова производство, рудниците „Осломеј“, „Суводол“ и „Брод-Гнеотино“, со сета расположлива човечка сила и механизација експлоатирале 5,040 милиони тони јаглен за потребите на термоблоковите.

- Хидропроизводството на електрична енергија за оваа година изнесува 816 GWh. Во однос на планот за производство за 2017 година, хидропроизводството е помало за 674 GWh (45,24%).

- Вкупниот годишен доток за 2017 година изнесува 779 GWh, што е околу 38% помал од просечниот годишен доток од околу 1.250 GWh. Состојбата на акумулациите на 1. јануари 2017г. изнесуваше вкупно 196 GWh, односно 33% од вкупната акумулација. Неповолните хидролошки параметри во поголемиот дел од 2017 година и намаленото производство на електрична енергија на хидроелектраните во однос на планот, се резултат на екстремно ниските дотоци на вода во акумулациите.

Оваа 2017 година со доток од 779 GWh, претставува најсушна година за изминатиот 15. годишен период, од 2002 до 2016 година.

- Паркот на ветерни електрани „Богданци“ во 2017 година произведе 110,5 GWh електрична енергија што во однос на планираните 95,5 GWh претставува натфрлање од 15,6%. ПВЕ „Богданци“ во целост ја оправдува инвестицијата на ветерот како обновлив извор на енергија, и во иднина на годишно ниво се очекуваат околу 100 GWh.
- Во текот на 2017 година се понудени 3 GWh електрична енергија, меѓутоа продажбата не се реализира.
- Во текот на 2017 година АД ЕЛЕМ имаше обврска да набави и обезбеди електрична енергија и моќност за потребите на тарифните и малите потрошувачи(согласно одлуката на Регулаторната комисија за енергетика бр. 02-2409 од 23.12.2016 година). Во периодот јануари - декември 2017 година АД ЕЛЕМ објави 8 јавни повици за набавка на електрична енергија во месеците јануари, март, април и ноември, со вкупна барана количина од 131 310 MWh, при што вкупно се набавени 121.372 MWh електрична енергија во вкупна вредност од 8.687.261,07 EUR.
- Во 2017 година не се превземани активности во смисол на модернизацијата на Котел 1. Откако е одбиен ТаС (Test after Completion) за Котел 2 на 04.02.2016 година, направени се повеќе обиди за разрешување на проблемите и забелешките кои АД ЕЛЕМ ги има по однос на модернизацијата на котлите, но не е наидено на разбирање кај изведувачот.
Во меѓувреме поведена е меѓународна постапка за арбитража пред судот во Париз која сеуште не е започната.
Се прават напори за продолжување на преговорите со изведувачот со цел изнаоѓање на решенија за нотираните проблеми со модернизираниите блокови и се до постигнување на конечен договор, арбитражната постапка останува.
Се до целосно разрешување на забелешките за Котел 2 и 3, запрени се активностите за модернизација на Котел 1.
- Санацијата на хаваријата на кружното движење на багер 1050 што се случи во април 2016 година се уште трае. Оваа хаварија предизвика доцнење со откривката на ПЈС и отпочнување на производството на јаглен од овој рудник.
- Санацијата на хаваријата на генераторот 1 во ХЕ „Козјак“ поради пробиена изолација на статорскиот стап и појава на доземен спој на средната фаза што се случи на 19.09.2016 година се уште трае. Генератор 1 ќе биде спремен за експлоатација во првиот квартал на 2018 година.

III. СЕКТОР ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈА

Секторот за развој и инвестиции своите активности ги реализира преку два Оддели, и тоа:

1. Оддел за развој
 1. Служба за термо објекти и животна средина
 2. Служба за хидро објекти и обновливи извори
 3. Служба за примена на нови технологии
2. Оддел за инвестиции
 1. Служба за проектна документација
 2. Служба за меѓународни процедури, следење договори, финансирање и изработка на инвестициони анализи
 3. Служба за изработка и следење на годишни инвестициски планови (гип)

Во рамките на Секторот за развој и инвестиции во 2017 година се одвиваа следните активности:

РУДНИЦИ

Површински коп Брод-Гнеотино

- Завршени се деталните геолошки и геотехнички доистражувања и испитувања (фаза 1) и изработените Елаборати што произлегоа од доистражувањата се завршени со Позитивна ревидентска клаузула.

Рударска опрема за рудници во РЕК Битола

- Добиена е согласност за задолжување со државна гаранција од Министерство за финансии.
- Доставено е Барање за интерес до меѓународни финансиски институции за кредитирање на проектот
- Извршена е Евалуација на финансиски понуди/ Избор на најповолен кредитор од страна на ЕЛЕМ и Министерство за финансии
- Подготовка на тендерска документација за реализација на проектот

Јагленово лежиште Живојно

- Завршена е изработката и ревизијата на Главен рударски проект за отворање, подготовка и експлоатација на јагленот од Живојно со јамска технологија
- Завршена е изработката на студии за оправданоста од отворање и експлоатација на јаглен од наоѓалиштето Живојно
- Изработен е Проект за детални геолошки истражувања за наоѓалиште на јаглен Живојно-Битола

Јагленови наоѓалишта Панчерево - Беровско, Звегор - Стамер Делчевско, Лавци - Ресенско

- Завршена е изработката на Студии за оправданост на концесиите за експлоатација на минерална сировина-јаглен од наоѓалиштата во Лавци и Звегор-Стамер
- Завршена е изведба и надзор на детални геолошки истражувања во Звегор-Стамер со изработка на Елаборати и нивна ревизија (добиена е Позитивна ревидентска клаузула)
- Завршена е изведбата и надзорот на детални геолошки истражувања во Панчерево
- Завршена е изведбата и надзорот на детални геолошки истражувања во Лавци со изработка на Елаборати и нивна ревизија (добиена е Позитивна ревидентска клаузула)

- Изработен и ревидиран е Проект за детални геолошки, хидрогеолошки и геотехнички истражувања И испитувања за наоѓалиштето за јаглен "Звегор-Стамер" – Делчево
- Изработени се геодетски елаборати со нумерички податоци за наоѓалишта Звегор, Стамер, Панчарево и Лавци
- Изработен е елаборат за проценка на недвижностите
- Потпишани се договори со обештетените физички лица и добиени се изјави потребни за изведување на работите

Пелагониски јагленов басен (прилепско, битолско поле)

- Изработен е и ревидиран Проект за детални геолошки истражувања за наоѓалиште за јаглен "Славеј" - Прилеп
- Изработен е Проект за детални геолошки истражувања за наоѓалиште за јаглен „Дедебалци“ - Битола

Заштита на животна средина – РЕК Битола

- Изработен е шест месечен извештај за спроведени активности во домен на заштита врз животната средина во РЕК Битола, за потребите на договорот за кредитирање за ревитализација и модернизација на РЕК Битола со Deutsche Bank.

ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ

Ревитализација и Модернизација на ТЕЦ Битола

- Ревитализација и модернизација на ТЕЦ Битола со намалување на SOx и прашина
- Доставено е Барање за задолжување со државна гаранција за првата фаза од проектот - намалување на прашина до Министерство за финансии
- Септември 2017 година Министерството за Финансии известува дека барањето не е предвидено во среднорочната Фискална Стратегија на РМ за период 2017 – 2019

Топлификација на Битола, Могила и Новаци – Прва фаза

- Добиено е овластување за нов произведен капацитет од општина Новаци
- Изработена е Проценка за недвижности
- Изработени се проекти за инфраструктура и Основни проекти за терцијална мрежа за секој објект поединечно
- Обезбедени се Одобренија за градење за сите 35 приклучоци за терцијална мрежа
- Обезбедено е Одобрение за градење на магистрален вреловод - I фаза
- Одобрен е проект за инфраструктура за дистрибутивна мрежа Битола
- Одобрен е проект за инфраструктура за Логоварди и Новаци
- Извршен е избор на консултант за реализација на проектот за сите фази
- Објавена е тендерска постапка за LOT 1
- Пристигнати се понуди – евалуација не довршена
- Подготовка на тендер за LOT 2 (подготвена е за одобрување од страна на банката)
- Подготовка на тендер за LOT 3

Модернизација на ТЕЦ Осломеј

- Остварени се контакти со потенцијалните понудувачи за модернизација на опремата, со цел новирање на техничките и финансиските параметри

Оптимизација на Енергетика и нови КОГЕЦ

- Изработен е основен проект за осовременување на електро опремата во подружница Енергетика
- Во тек е изработка на Фисибилити студија за проширување на топловодната мрежа
- Изработена е Префисибилити студија за нови КОГЕЦ (ЕКОНЕРГ Хрватска) во која е анализирана и опцијата за нова когенеративна гасна постројка во кругот на подружница Енергетика.
- Интегриран е нов произведен капацитет “КОГЕЛ СТИЛ” со кој практично се зголеми инсталираниот капацитет на двете постројки во ЕНЕРГЕТИКА

ТЕЦ Неготино 2 со јаглен од рудник Неготино

- Изработена е префисибилити студија за нова ТЕЦ Неготино 2 со јаглен од рудник Неготино

Нови ТЕЦ на висококалоричен (увозен) јаглен

- Изработена е Префисибилити Студија за оптимални локации и инсталирана моќност на нови термоелектрични центри, што како гориво користат висококалоричен (увозен) јаглен за неколку локации во Р.Македонија (EPPL_Хрватска).

ХИДРОЕЛЕКТРАНИ

ХЕЦ Бошков Мост

- Во тек е изработка на Основен Проект и ревизија на истиот
- Одобрен проект за инфраструктура за влез излез за ДВ 110 kV за ХЕ Бошков Мост

ХЕЦ Чебрин и ХЕЦ Галиште

- Избор на Консултант за изработка на Префисибилити студија
- Изработена и доставена Префизибилити Студија.

Брана Луково Поле и довод на Корабски води

- Постапка за раскинување на договор со Консултант/Проектант за изработка на Основен проект

Вардарска Долина

- Во завршна фаза е изработката на Префисибилити Студија.

МХЕЦ Глажња и МХЕЦ Липково

- Избор на Консултант за изработка на Физибилити студија за ревитализација на МХЕЦ Глажња и МХЕЦ Липково
- Изработка на Физибилити студија за ревитализација на МХЕЦ Глажња и МХЕЦ Липково

Искористување на водите од ХЕЦ Равен до акумулација Козјак

- Избор на Консултант за изработка на Префизибилити студија за искористување на водите од ХЕЦ Равен до акумулација Козјак
- Изработена Префизибилити Студија за искористување на водите од ХЕЦ Равен до акумулација Козјак

Сеизмички мониторинг и сеизмичка активност на локации на постојни и идни брани

- Потпишани договори за;ЛОТ 1: Сеизмички мониторинг на постојните брани и локациите за новите брани во АД ЕЛЕМ
- ЛОТ 2: Индуцирана сеизмичност на браните Козјак, Света Петка и локацијата Белица
- Водење на работите за Сеизмички мониторинг – одржување и сервисирање на инструменти за регистрација на силни земјотреси инсталирани на браните: Маврово, Шпилје, Глобочица, Тиквеш, Козјак и Света Петка, и на локации за идните брани: Велес, Чебрин, Криволак и Градец,
- Водење на работите за Индуцирана сеизмичност на браните Козјак, Света Петка и локацијата Белица,

Консултантски услуги од областа на електротехничките и информациските технологии, градежништво, машинство и рударство

- Усогласување на потребна техничка документација со сектор за комерција за објавување на ЈН.
- Учество во работно тело за спроведување на договорите за период 30.05.2017 – 30.05.2019 година.

Извршени се консултантски (стручни) услуги со давање мислења за сите фази од областите: градежништво, машинство, електротехничките и информационите технологии и рударство. Изработени се: проектни задачи, проектни програми, извештаи, програми за истражувања, ревизии на елаборати, теренски мерења, лабораториски испитувања и други услуги согласно обврските од договорите.

ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ НА ЕЕ

Парк на Ветерни електрани Богданци

- Доставена е техно-економска анализа за проектот ПВЕ Богданци - втора фаза до Министерство за финансии
- Доставена согласност за финансирање на проектот од КФВ Банка
- Мисија за оценка на проектот од КФВ Банка
- Измена и дополна на проект за инфраструктура за објект пристапен пат до ПВ Богданци
- Измена и дополна на проект за инфраструктура за објект крак еден и крак два во ПВ Богданци

НОВИ ЕНЕРГЕТСКИ ИЗВОРИ

Нуклеарна енергетска програма

- Изработен е Извештај за Енергетско планирање до 2040 година со MESSAGE
- Изработена е нацрт верзија на Визија за развој на производните капацитети на електрична енергија во ЕЛЕМ
- Изработен е Проект-Концепт за сеизмичност на локации
- Изработена е Проект-Концепт за хидротехника
- Изработена е Проект-Концепт за транспорт на опрема
- Изработена е Проект-Концепт за човечки ресурси во индустријата

Енергетска ефикасност на ниво на АД ЕЛЕМ

- Обуки за членовите на групата за енергетска ефикасност во рамки на проектот со УНИДО
- Работа со домашни и меѓународни експерти од областа на енергетската ефикасност, преку спроведување на ЕнМС системот за управување со енергија базиран на стандардот ISO 50001 во подружниците РЕК Битола и Енергетика
- Изработка на препораки за мерки без трошоци за енергетска ефикасност

ОСТАНАТО

Годишни инвестициони активности

- Изработен е Извештај за реализација на инвестиционите активности за 2016 година и доставен на усвојување на УО.
- Изработен е Годишен извештај за инвестиции во основни средства за 2016 година за Државен завод за статистика – Скопје.
- Изработени се месечни извештаи за реализација на инвестициони активности за инвестициони вложувања и извршена е комплетна проверка на тендерската документација која вклучува услови за тендер и технички спецификации.
- Изработени се Извештаи за реализација на инвестиционите активности за 2017 година - квартално.
- Следење на реализацијата на Годишната инвестициона програма за 2017 година на АД ЕЛЕМ за сите производни подружници и сектори во дирекција – електронско одобрување.
- Изработена е Предлог Годишна Инвестициона програма за 2018 година и усвоена на УО.
- Доставени се податоци за план и реализација на Инвестиционата програма до Регулаторна Комисија.
- Доставени се квартални Извештаи за реализација на инвестиции за 2017 година до ДЗС.
- Изработени и доставени податоци до Регулаторна комисија за енергетика за утврдување на регулиран максимален приход за 2017 година

Изградба на нов административен објект- „Деловна зграда АД ЕЛЕМ“ на ул. Македонија 66 во Скопје

- Учество во комисија за техничка поддршка на проектот во градба.

Реконструкција и доградба на фасада за управна зграда на ЕВН Македонија и АД ЕЛЕМ

- Учество во комисија за техничка поддршка на проектот во градба.

Останати активности

- Учество во комисија за вршење интерен технички преглед на Рехабилитација на Испорака и инсталација на опрема за мониторинг на брани.
- Учество во работна група за имплементација на капитални проекти и модернизација на објекти на ЕЛЕМ ТУРС:

Имот на АД ЕЛЕМ

- Учество во работна група за решавање на инфраструктурните и други објекти за легализација

IV. СЕКТОР ЗА КОМЕРЦИЈАЛНИ РАБОТИ

Секторот за комерцијални работи се состои од два Оддела:

- **Оддел за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи**
- **Оддел заеднички набавки**

1. ВОВЕД

Основна карактеристика на работата во Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи во тек на 2017 година е:

- реализацијата на редовни и вонредни комерцијални задачи во делот на купопродажба и наплата на електрична енергија како и мерење и контрола на произведената, испорачаната и примената електрична енергија,
- активно учество како дел од проектниот тим одговорен за воведување на нов Информационен систем (ЕРП систем) на АД ЕЛЕМ,

Во текот на 2017 година вработените на Одделот активно учествуваа во процесите на набавка на електрична енергија како и продажба на вишоци на електрична енергија, согласно Правилата за набавка и Правилата за продажба на вишоци за 2017 година, одобрени од Регулаторната комисија за енергетика на РМ, во делот на постапките за избор на најдобар понудувач како и фактурирање на испорачаната електрична енергија со авансни и конечни фактури.

Техничките лица во Одделот задолжени за следење на исправноста на мерните уреди (пресметковни и контролни), беа ангажирани со контрола и анализа на точноста на контролните/пресметковните мерења и сами или заедно со стручни лица од АД МЕПСО или ЕВН Македонија, вршеа контролни и корективни интервенции.

Дел од вработените во Одделот активно учествуваа во работната група за анализа на трошоци и подготовка на материјали и податоци кон барањето за утврдување на регулиран максимален приход и цена за вршење на регулираната енергетска дејност производство на електрична енергија на АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА како Регулиран производител.

2. Реализација на планот за работа во 2017 година

Работењето на Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи, Сектор за комерцијални работи, во 2017 година, може да се следи преку:

- I. реализација на основните задачи за пресметковни периоди од еден календарски месец**
- II. реализација на други (повремени) работни задачи од делокругот на работи поврзани со дефинирани проекти и термини на извршување.**

I. Основни задачи за пресметковни периоди од еден календарски месец

Во секој пресметковен период од еден календарски месец, вработените ги извршиле следните активности:

1. Пресметка и контрола на:
 - производство на електрична енергија (брuto, нето) од хидро, термо и ветерни електрани на основа на очитувања на пресметковни и контролни броила.
 - набавка на електрична енергија од повластени производители,
 - продажба на електрична енергија за потребите на Снабдувачотво краен случај со електрична енергија (ЕВН Македонија),
 - продажба на системски услуги на АД МЕПСО како Оператор на електроенергетскиот систем,
 - сопствена потрошувачка на производните капацитети на основа на очитувања на соодветни броила,
 - продажба на електрична енергија за потребите на подружница Енергетика како Снабдувач во краен случај со електрична енергија и Оператор на електро дистрибутивен систем,
 - продажба на електрична енергија на потрошувачи кои вршат дејност од јавен интерес,
 - продажба на електрична енергија на потрошувачи кои вршат дејности во рамките на производните погони на АД ЕЛЕМ,
 - продажба на вишоци на електрична енергија на:
 - трговци,
 - квалификувани потрошувачи,
 - ЕВН Македонија за покривање на загуби во електро дистрибутивниот систем,
 - АД МЕПСО за покривање на загуби во електро преносниот систем
 - контрола на фактурите за набавена електрична енергија и системски услуги од сите добавувачи,
 - контрола на фактурите за извршени услуги за управување со пазар и пренос на електрична енергија од страна на АД МЕПСО;
2. Изработка и контрола на:
 - фактури за продажба на електрична енергија по сите основи, согласно Законот за енергетика и соодветните подзаконски акти,
 - фактури за продажба на системски и други услуги,
 - фактури по други основи,
3. Следење на:
 - реализацијата на Електроенергетскиот биланс во делот на производството на електрична енергија од производствените капацитети на АД ЕЛЕМ.
 - наплатата на фактурите од продадена електрична енергија и системски услуги на АД ЕВН и АД МЕПСО.
4. Пресметка на електрична енергија (активна и реактивна, $\cos\phi$) и моќност по пресметковни и контролни броила како и следење на исправноста на мерењето на електричната енергија.
5. Изработка на биланси на електрична енергија по производни капацитети, трафостаници и разводни постројки.
6. Усогласување на пресметковни податоци со соодветните служби на АД МЕПСО, ЕВН Македонија како и со сите други добавувачи и купувачи на електрична енергија.
7. Изработка и доставување до секторите во Дирекција, Регулаторната комисија за енергетика како и до други надлежни органи, Месечен извештај во кој се презентирани сите потребни податоци за:
 - производство на електрична енергија (термо, хидро и ветер),
 - набавка на електрична енергија,

- продажба на системски услуги за потребите на АД МЕПСО,
- продажба на електрична енергија на ЕВН Македонија како снабдувач во краен случај со електрична енергија и оператор на електро дистрибутивен систем.
- продажба на електрична енергија на подружница Енергетика како снабдувач во краен случај со електрична енергија и оператор на електро дистрибутивен систем.
- продажба на електрична енергија на потрошувачи поврзани на преносниот систем кои вршат дејност од јавен интерес (ТЕЦ Неготино),
- продажба на електрична енергија на потрошувачи кои вршат дејност во рамките на производните подружници на АД ЕЛЕМ,
- продажба на вишоци на електрична енергија,
- продажба на други услуги, отпадни материјали и сл.,
- сопствена потрошувачка на производните капацитети,
- биланс на ел.енергија по трафостаници и разводни постројки,
- реализација на планирано производство на електрична енергија,
- преглед на излезни фактури по сите основи,
- преглед на пресметан данок во излезните фактури,
- преглед на влезни фактури по основ системски услуги, услуги за пренос и управување со пазар на електрична енергија, и набавена електрична енергија од повластени производители,
- наплата на електрична енергија по фактури за АД МЕПСО и ЕВН Македонија,
- други енергетско-финансиски податоци.

8. Изработка на месечни прегледи за данок на додадена вредност:

- на излезни фактури за продажба на системски услуги, електрична енергија и моќност, по сите основи,
- на излезни фактури подруги основи,

9. Изработка на прегледи за влезни фактури по основ системски услуги, услуги за пренос и управување со пазарна електрична енергија како и набавена Хавариска енергија,

10. Изработка на опомену за неплаќање на издадени фактури и превземање на мерки за наплата (спогодување, утужување и сл.) за одредени купувачи.

Одредени показатели за извршените работни задачи во Одделот кои можат да се квантифицираат, се дадени во следната табела:

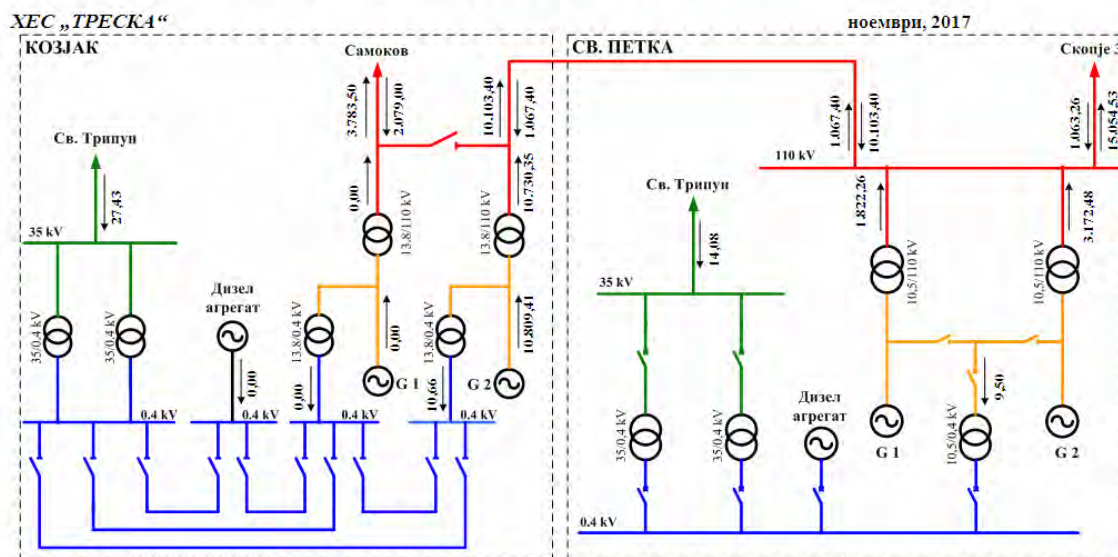
р.бр.	опис	за 2017 година
1.	број на пресметковни и контролни броила за кои е извршена контрола и пресметка на енергија и моќност	≈2400
2.	изготвени фактури за купопродажба на електрична енергија и системски услуги	≈500
3.	изготвени фактури по други основи	≈140
4.	изготвени месечни прегледи на ДДВ по излезни фактури	24
5.	изготвени извештаи (месечни, интерни, годишни)	13
6.	извршена проверка и прием или враќање на влезни фактури за набавена електрична енергија, системски услуги, услуги за пренос и управување со пазарот на електрична енергија и сл.	≈130

11. Организирање и следење на мерењето на електричната енергија:

- споредба на пресметката на електрична енергија по пресметковни и контролни броила како и следење на исправноста на мерењето на електричната енергија,
- следење на исправноста на пресметковните и контролните уреди,
- редовна и вонредна контрола на мерните уреди заедно со соодветните служби од АД МЕПСО, ЕВН Македонија и (евентуално) потрошувачите,
- замена на броила, монтажа на нови броила, параметрирање, заедно со соодветните служби од АД МЕПСО, ЕВН Македонија односно испорачателот на мерна опрема,
- испитување на пресметковните и контролните уреди при констатирано неисправно мерење заедно со соодветните служби од АД МЕПСО, ЕВН Македонија и (евентуално) потрошувачите,
- изработка на биланси на електрична енергија по производни капацитети, трафостаници и разводни постројки,
- припрема на потребна техничка документација за баждарење на броилата во сопственост на АД ЕЛЕМ, согласно законските прописи,
- пресметка на загуби на електрична енергија од генератор до точка на прием, како и загуби на 35 kV,
- следење на загуби во преносниот и дистрибутивниот систем,
- водење и ажурирање на целокупната документација на сите мерни уреди од интерес на Одделот,
- изработка и корекција на шеми на мерни уреди.

Во продолжение е даден изгледот на една шема (од вкупно 11) со енергетски биланси што секој месец се изготвуваат за одреден произведен капацитет или група производни капацитети, на основа на реални читувања на броилата:

БИЛАНС И ТОКОВИ НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

ХЕС „КОЗЈАК“ 110 kV

Име	Точка на прием на ел. енергија	Точка на испорака на ел. енергија	Разлика	
	[MWh]	[MWh]	[MWh]	%
ДВ „Св. Петка“	1.067,40	10.103,40		
ДВ „Самоков“	2.079,00	3.783,50		
G 1	0,00	0,00		
G 2	10.730,35	0,00		
Вкупно	13.876,75	13.886,90	-10,15	-0,07%

ХЕС „СВ. ПЕТКА“ 110 kV

Име	Точка на прием на ел. енергија	Точка на испорака на ел. енергија	Разлика	
	[MWh]	[MWh]	[MWh]	%
ДВ „Скопје 3“	1.063,26	15.054,53		
ДВ „Козјак“	10.103,40	1.067,40		
G 1	1.822,26	0,00		
G 2	3.172,48	0,00		
Вкупно	16.161,40	16.121,93	39,47	0,24%

12. Стручни мислења, анализи и предлози

Во текот на 2017 година, вработените од Одделот активно учествуваа во разрешување на спорови по основ на излезни и влезни фактури како и по други основи, независно дали истите се водеа пред надлежен Суд, Регулаторната комисија за енергетика, или меѓу АД ЕЛЕМ и друга заинтересирана страна.

Одделот учествуваше во припремата на повеќе разни протоколи за соработка, договори и анекси, во врска со купопродажба на електрична енергија.

Во своето делување Одделот оствари соработка со стручни лица од други сектори од Дирекцијата на АД ЕЛЕМ, подружници, купувачи, добавувачи и други институции. Побарање на Директороти Управниот одбор, Одделот изработуваше и даваше стручни мислења и предлози.

13. Активно учество во проектниот тим за имплементација на Информационен систем (САП) во делот на Продажба, на ниво на АД ЕЛЕМ

Во 2017 година продолжи интензивниот ангажман на дел од вработените во проектот за имплементација на новиот Информационен систем на АД ЕЛЕМ.

Бидејќи за модулот за Продажба е предвиден потполно нов програмски развој (тн. Билинг модул) како и дополнување на стандардниот модул СД (продажба и дистрибуција) во САП, со што би се опфатило комплетното комерцијално работење согласно доделените лиценци од Регулаторната комисија: за производство на електрична енергија, дистрибуција и снабдување во краен случај со електрична енергија, производство, дистрибуција и снабдување со топлинска енергија, како и трговија со електрична енергија односно продажба на енергија на регулиран и слободен (нерегулиран) пазар, како и продажба на друга роба и услуги, преку повеќе реализирани работилници, се проверуваше функционалноста на понудените нови програмски решенија како и нивната поврзаност со другите модули (финансии и производство).

Со своето знаење, професионалност, ангажман и упорност, вработените од Одделот, придонесоа во решавањето на поставените задачи и прифаќањето на понудените решенија, се со цел АД ЕЛЕМ да добие соодветно, комплетно, "user-friendly" програмско решение во делот Продажба и мерење на енергијата.

Членовитена СД-модулот, во рамките на своите можности и познавања и понатаму вложуваат максимални напори за надминување на проблемите во САП системот до негова конечна имплементација.

Во продолжение е даден приказ на изгледот на почетното мени за Билинг модулот од САП Продажба:

3. Принципи на реализација на обврските

Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи, работните задачи ги вршеше врз основа на законските и подзаконските акти кои ја покриваат областа на енергетиката, финансиското и комерцијалното работење, мерењата како и други сегменти од интерес на АД ЕЛЕМ, Одлуки на УО на АД ЕЛЕМ, на Влада на РМ поврзани со работењето на Одделот, на Регулаторната комисија за енергетика, купопродажни договори за електрична енергија, Мрежни правила и останати упатства за комерцијално работење.

За целосна и успешна реализација на работните задачи, Одделот изработуваше нови и/или ги надолнуваше постоечките процедури и други придружни документи (обрасци и сл.) на основа на законските одлуки и ставови на органите на управување на АД ЕЛЕМ, подготвуваше и доставуваше предлози до УО, подготвуваше и бараше стручни мислења од Регулаторната комисија за енергетика .

Одделот во целост ги почитуваше и спроведуваше обврските кои произлегуваат од законските акти и прописи, одлуките на УО на АД ЕЛЕМ, одлуките на Регулаторната комисија за енергетика, одлуките на Владата на РМ, како и други интерни процедури за работа. Истовремено, Одделот даваше мислење и учествуваше во донесувањето на предлози за измена на подзаконските акти и прописи потребни за реализација на продажбата како и мерењето на електричната енергија.

4. Некои поважни показатели од областа на купопродажба и мерење на електрична енергија за 2017 година

Од податоците прикажани во табелите, составен дел на Годишниот извештај за производство и купопродажба на електрична енергија во 2017 година, изработен во Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија како резултат од редовните деловни активности на вработените, произлегуваат одредени поважни показатели од областа на купопродажбата односно мерењето на електрична енергија за 2017 година:

✓ Набавена електрична енергија и системски услуги во 2017 година

Во согласност со обврските на АД ЕЛЕМ доделени со одлуки на Регулаторната комисија за енергетика, а согласно одредбите на Законот за енергетика, се набавени:

- набавена електрична енергија на отворен пазар за потребите на тарифните потрошувачи, вкупно 121.372.000 KWh во вредност од 8.687.261 евра.
- **системски услуги од ТЕЦ Неготино**, по основ склучен договор, во вредност од 175.212.815,00 денари (без ДДВ),
- **електрична енергија** откупена од повластени производители, вкупно 503.841 KWh во вредност од 3.931.212,00 денари (без ДДВ).
- ✓ **Вкупно фактурираната електрична енергија и системски услуги за 2017 година (без сопствената потрошувачка на производните капацитети) изнесува 4.004.795.081 KWh со вредност од 11.418.233.257,00 денари (без ДДВ).**
- ✓ **Сопствената потрошувачка на електрична енергија на производните капацитети, пресметана на основа на изворни измерени податоци**

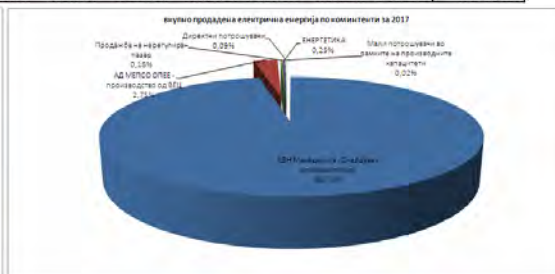
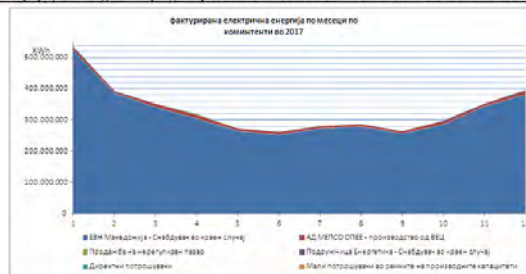
Во 2017 година, сопствената потрошувачка на електраните (заедно со рудниците) изнесува 422.648.162 KWh од кои 421.457.437 KWh се од сопствено производство, а остатокот од мрежа.

Износот на интерно фактурираната електрична енергија за сопствени потреби, за 2017 година, изнесува 1.063.955.621 денари (без ДДВ)

Во продолжение е даден преглед на продажбата на електричната енергија за поважните комитенти:

ПРЕГЛЕД НА ФАКТУРИРАНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА И СИСТЕМСКИ УСЛУГИ ПО МЕСЕЦИ ВО 2017 ГОДИНА

КУПУВАЧ	јануари	февруари	март	април	мај	јуни	јули	август	септември	октомври	ноември	декември	ВКУПНО
ЕВН Македонија - Снабдувач во краен случај	522.382.720	585.657.356	339.668.309	303.615.487	261.671.395	251.653.901	271.617.428	277.681.300	255.326.118	284.438.659	142.927.005	380.985.685	3.878.977.165
АД МЕПСО ОПЕ - системски услуги	1.318.466.886	973.360.096	857.137.411	766.295.153	663.870.842	635.146.381	685.861.163	701.373.051	644.731.960	718.238.058	865.924.980	962.028.953	9.792.326.038
АД МЕПСО ОПЕ - производство од БЕЦ	89.699.392	89.699.392	89.699.392	89.699.392	89.699.392	89.699.392	72.871.164	72.871.164	72.871.164	72.871.164	72.871.164	72.871.164	976.023.336
Продажба на регулиран пазар	11.260.390	6.031.090	10.272.030	10.963.320	8.342.250	8.454.090	7.370.680	7.964.140	6.844.220	11.529.250	7.583.870	13.358.530	110.480.280
Подруница Енергетика - Снабдувач во краен случај	61.831.058	33.045.838	59.147.062	60.109.651	85.806.461	46.429.326	40.382.483	43.728.704	37.442.678	63.081.844	41.602.077	73.118.153	605.728.867
Директни потрошувачи (ТЕЦ Неготино)	139.522	144.042	114.469	3.440.433	387.990	565.946	390.007	422.065	1.065.899	306.477	171.723	143.205	7.192.696
Мала потрошувачка во рамките на производните капацитети	402.953	363.548	387.352	8.641.524	726.828	1.428.414	944.607	1.068.079	2.956.861	773.885	432.902	361.607	18.408.759
ВКУПНО ПРОДАДЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА	1.408.879	1.224.874	1.113.198	918.132	1.248.111	274.821	292.321	290.296	487.207	906.374	1.273.496	1.46.420	9.918.964
Директни потрошувачи (ТЕЦ Неготино)	570.100	352.690	348.470	285.500	218.530	219.390	218.940	213.350	208.450	287.180	441.850	385.330	2.809.820
Мала потрошувачка во рамките на производните капацитети	119.645	83.160	72.875	87.432	540.42	41.481	44.985	46.926	54.668	74.295	102.620	95.520	858.059
ВКУПНО ПРОДАДЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА И СИСТЕМСКИ УСЛУГИ, ЗА 2017 ГОДИНА	2.797.646	2.498.139	2.498.139	2.498.139	2.498.139	2.498.139	2.498.139	2.498.139	2.498.139	2.498.139	2.498.139	2.498.139	2.498.139

Согласно Законот за енергетика, ЕВН Македонија преставува најголем комитент на АД ЕЛЕМ каде што 96,70% од вкупно расположивата електрична енергија во 2017 година, е пласирана за потребите на тарифните потрошувачи, односно 3.878.977.165 KWh со вкупна вредност од 9.792.326.038 денари. На овој начин АД ЕЛЕМ има обезбедено 94,46% од вкупните потреби на тарифни потрошувачи на ЕВН Македонија кој за 2017 година изнесувале 4.106.644.125 KWh.

Во согласност со обврските на АД ЕЛЕМ доделени соодлуки на Регулаторната комисија за енергетика, а согласно одредбите на Законот за енергетика, за АД МЕПСО се резервирани и реализирани системски услуги во вкупна вредност од 976.023.336 денари (без ДДВ).

Во 2017 година, АД ЕЛЕМ преку ветерната електрана произведе и продаде 110.480.280KWh повластена енергија во вкупен износ од 605.728.867 денари.

Согласно, Правилата за продажба на вишоци како и Протоколот за покривање на загуби на електрична енергија во дистрибутивната мрежа помеѓу АД ЕЛЕМ и ЕВН Електродистрибуција, во 2017 година на нерегулираниот пазар АД ЕЛЕМ пласираше 7.192.696 KWh во вкупна вредност од 18.488.759 денари.

5. РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ

Според утврдените задолженија, поставените задачи и својата поставеност и екипираност, основна задача на Одделот е извршување на јавните набавки за потребите на АД ЕЛЕМ- Скопје.

Својата работа во овој домен, се заснова, воглавно на Законот за јавни набавки и интерните акти на Друштвото (Упатството за начинот на спроведување на постапките за јавни набавки во АД ЕЛЕМ, Планот за јавни набавки кој вклучува јавни набавки за тековно работење - ТЕК и јавни набавки за инвестиции - ГИП; Финансискиот план и друго.)

Во реализацијата на набавките покрај Одделот за заеднички набавки, набавки се вршат и преку соодветните служби на подружниците на АД ЕЛЕМ – Скопје и заради тоа во овој Извештај дадени се соодветни податоци за набавките реализирани од страна на Одделот за заеднички набавки (во прегледот Дирекција) и во секоја Подружница посебно.

Во понатамошниот текст, податоците и анализите кои се направени се однесуваат на вкупните набавки реализирани преку Одделот за заеднички набавки (Дирекција) и сите останати Подружници.

Во разгледуваниот период (01 Јануари 2017 – 31 Декември 2017) јавните набавки во АД ЕЛЕМ се одвиваа согласно Годишниот план за јавни набавки за 2017 година (ГПЈН), усвоен од Управниот Одбор на АД ЕЛЕМ – Скопје, со Одлука бр.02-317/6/6 од 20.01.2017г за тековно работење (ТЕК), одобрена од Надзорен Одбор со Одлука бр.02-180/119/12 од 25.01.2017г за тековно работење (ТЕК), и заклучокот од Управен Одбор бр.02-736/7/7 од 09.02.2017 (збирен преглед на Годишен план за јавни набавки за 2017 година за Тековно одржување (ТЕК) и за Годишната инвестициска програма (ГИП), кои технички се споени во еден преглед), на износ од 20,451,058,120.00 ден. , од кои:

9,355,278,120.00 за тековно работење (ТЕК)

11,095,780,000.00 за инвестиции (ГИП)

Оперативната реализација на набавките се одвиваше според утврдените процедури и расположивите финансиски средства на АД ЕЛЕМ.

Согласно Законот за јавни набавки, набавките се делат на :

- набавки на стоки
- набавки на услуги
- набавки на работи

и во Збирниот преглед на јавни набавки (Прилог 3.1.), вредностите соодветно се дадени.

Во Прегледот дадени се и податоци за бројот и вредноста на јавните набавки кои се извршуваат според ГИП (Годишна Инвестициона Програма) а се реализираат согласно Законот за јавни набавки, како и според Планот за тековно одржување (План за набавка на стоки, услуги и работи за тековно работење –ТЕК).

Според природата на работата не е можно, сите постапки започнати во една година да бидат и завршени во истата година така што, во разгледуваниот период (2017 година) постапувано е и по вакви постапки - кои се започнати во претходната 2016 година а кои се решени во 2017 година. Ваквите постапки се посебно дадени во првиот дел од Збирниот преглед (Прилогот бр.3.1).

Вредностите на овие набавки се влезени во Планот за 2016година така што, анализата за реализацијата на Планот за 2017 е направена без вклучување на вредноста на овие набавки.

Согласно ИСО процедурите на АД ЕЛЕМ, иницијален документ за започнување на одредена постапка, документот “БАРАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА НАБАВКА”. Евиденцијата на ваквите документи е електронска поврзана и со Годишниот план за јавни набавки така што, на овој начин се следи и неговата реализација, преку интерен софтвер во Одделот за заеднички набавки.

Според доставениот Збирен преглед на јавни набавки за АД ЕЛЕМ – Скопје (Прилог 3.1) може да се констатира следното:

- Вкупен број на регистрирани јавни набавки 397
- Вкупен број на јавни набавки кои се решени во разгледуваниот период – има склучен договор по јавната набавка 141

Во овие бројки влезени се сите набавки за кои постои обврска за нивна регистрација во регистарот за јавни набавки односно, сите набавки со вредност над 500€ (во денарска противвредност).

Разликата од 256 јавни набавки (397-141=256) се должи на тоа што, таквите предмети се во некоја друга фаза од реализација (во фаза на евалуација=102постапки, крајниот рок за доставување на понуди е после 31.12.2016 = 57 постапки, поништени постапки=67, сторнирани постапки – кои воопшто не се реализираат и за кои нема потпишана одлука за јавна набавка =30 постапки).

Според овие податоци реализацијата на Планот за јавни набавки (за ТЕК) е следна:

Табела бр.1

План 2017 (ТЕК)	Реализирани јавни набавки (договори за ТЕК) за 2017
9,355,278,120.00	1,750,914,197.10
Процент на реализација	18.72 %

Од споредбата во претходната табела се гледа дека:

Планот за ЈАВНИ НАБАВКИ за тековно одржување за 2017г е реализиран со 18.72 %.

Според податоците од Прилог 3.1, реализацијата на Планот за јавни набавки во делот на ГИП е следна: вкупната вредност на склучени договори за ГИП изнесува:51,077,149.00.

Според овие податоци реализацијата на Планот за јавни набавки (за ГИП) е следна:

Табела бр.2

План 2017 (ГИП)	Реализирани јавни набавки(договори за ГИП) за 2017
11,095,780,000.00	51,077,149.00
Процент на реализација	0.46%

Од споредбата во претходната табела се гледа дека:

Планот за ЈАВНИ НАБАВКИ за ГИП за 2017 година е реализиран со 0.46%.

Вкупната реализација на ГПЈН (ТЕК +ГИП) за 2017 година изнесува

Табела бр.3

План 2017 (ТЕК + ГИП)	Реализирани јавни набавки (договори за ТЕК + ГИП)
20,451,058,120.00	1,801,991,346.10
Процент на реализација	8.81%

6. КРАТКА АНАЛИЗА НА ВКУПНИТЕ НАБАВКИ ВО ОДНОС НА ПРЕТХОДНАТА 2016 ГОДИНА:

Вкупниот број и вредноста на сите јавни набавки (ТЕК+ГИП) во 2016 и 2017 година дадена е во следната табела:

Табела бр.4

	2016	2017	2017/2016
Вкупен број на регистрирани јавни набавки	481	397	82.54%
Вкупен број на јавни набавки (решени предмети со склучен договор)	192	141	73.44%
% на реализација	39,92	35.52	/
Вкупна вредност на сите јавни набавки (решени во разгледуваниот период)	4,308,341,933.63	1,801,991,346.10	41.83%

Од Табелата бр.4 може да се заклучат неколку работи:

- Вкупниот број на регистрирани јавни набавки, како и нивната реализацијата (решени јавни набавки за кои има склучен договор) бележи намалување за околу 18% односно 27% соодветно.
- Најрелевантен за споредба е податокот за “процентот на реализација”, кој покажува, дека ефикасноста на решавање на јавните набавки во 2017 година изнесува 35,52%, што споредено со 2016 година кога изнесувала 39,92%, значи намалување за цца 4 процентни поени.
- Во поглед на вредноста на вкупно решените јавни набавки (ТЕК и ГИП) има значително намалување односно, вредноста од 2016г е за цца 42 % пониска од вредноста во 2017година. Овде треба да се нагласи, дека во споредбата на бројките треба да се имаат во предвид следните нешта, самиот износ на ГПЈН во 2017 година е значително повисок во однос на оној од 2016 година (20,451,058,120.00/18,267,707,383.42), и исто така треба да се знае дека одреден договори со значителни износи може значително да влијаат на вкупните бројки, а склучувањето на таквите договори немора да биде во секоја година. Такви се договорите за ископи, ангажирање на надворешна механизација, ремонтни активности, мазут, договори за набавка на одредени основни средства со голем износ и слично.

Во следната табела дадена е распределбата на договорите потпишани по јавни набавки согласно Законот за јавни набавки и тоа по стоки, услуги и работи.

Табела бр.5

	2016	2017	2017/2016 %
Број на јавни набавки кои влегуваат во категорија на стоки и нивна вредност	71 643,868,600.00	62 892,803,807.10	87.32% 138.66%
Број на јавни набавки кои влегуваат во категорија на услуги и нивна вредност	51 2,074,266,278.50	76 904,873,300.00	149.02% 43.62%
Број на јавни набавки кои влегуваат во категорија на работи и нивна вредност	4 39,104,126.00	3 4,314,239.00	75.00% 11.03%

Последното појаснување кое го дадовме за претходната табела (табела 4), а кое се однесува на споедбите/отстапувањата на бројките од оваа со претходната година, целосно важат и за оваа табела.

Во следната табела е дадена распределбата на спроведените јавни набавки во 2016 и 2017 година по ТЕК и ГИП:

Табела бр.6

	2016	2017	2017/2016 %
Бројнајавни набавки коисереализиранипоГИПинивнавредност	45	18	40.00%
	136,731,136.00	51,077,149.00	37.36%
Бројнајавни набавки коисереализиранипоТЕК инивнавредност	147	123	83.67%
	4,171,610,797.63	1,750,914,197.10	41.97%

Од претходната табела (Табела 6) може да се заклучи, дека има одредени отстапувања на споредуваните податоци. И тука би нагласиле, дека објаснението што го дадовме за претходните табели (4 и 5) а кое се однесува на споедбите/отстапувањата на бројките од оваа со претходната година, целосно важат и за оваа табела .

Во следната табела (бр.7) дадена е анализа за жалби по спроведени јавни набавки на ниво на АД ЕЛЕМ.

Прегледот на жалби е даден во Прилог бр.3.2

Табела бр.7

	2016	2017	2017/2016 %
Вкупен број на решени предмети (тековен+претходен период)	352	267	75.85%
Вкупенбројдоставени жалбипојавни набавки	21	27	128.57%
Отфрлени жалби од Комисијата за жалби	8	16	200.00%
ПрифатенижалбиодКомисијатазажалби	13	11	84.62%
процент на доставени жалби	5.97%	10.11%	/
процент на отфрлени жалби од Комисијата	38.00%	59.26%	/
процент на прифатени жалби од Комисијата	62.00%	40.74%	/

Во оваа анализа вклучени се решените предмети од претходниот и тековниот период и жалби поднесени од незадоволни понудувачи, со споредба на бројките со претходната 2016 година. Вкупен број на доставени жалби по јавни набавки, во разгледуваниот период изнесува 27 или 10.11%.

Отфрлени жалби од страна на Комисијата за жалби по јавни набавки се 16или 59.26%, а прифатени се 11 жалби или 40.74 %.

Во следната табела (бр.8) дадена е анализа на поништени постапки за јавни набавки во однос на вкупниот број на решени јавни набавки на ниво на АД ЕЛЕМ.

Збирниот преглед на поништени постапки е даден во Прилог бр.3.2.

Во оваа анализа вклучени се регистрираните јавни набавки од претходниот и тековниот период

Табела бр.8

1	2	3	4	5	6	7
Ред. бр.		2016	% на учество на поединечниот основ за поништување во однос на	2017	% на учество на поединечниот основ за поништување во однос на	2017/ 2016 %
1	Вкупен број на решени постапки (тековен+претходн период)	352		267		75.85 %
2	ВКУПЕН БРОЈ НА ПОНИШТЕНИ ПОСТАПКИ СПОРЕД ЧЛЕН 169 ОД ЗЈН	131		95		72.52 %
3	ВКУПЕН ПРОЦЕНТ НА ПОНИШТЕНИ ПОСТАПКИ	37%		35.58%		/
4	169/1/1 Бројот на кандидати е понизок од минималниот предвидениот за постапката	0		0		
5	169/1/2 Не е поднесена ниту една или ниту една прифатлива понуда	83	63.36	56	58.95	
6	169/1/3 Не е поднесена ниту една соодветна понуда во постапка каде што предметот на договорот е оформен во единствен дел, како и во постапките каде што предметот на договорот е оформен во повеќе делови и каде што може да се утврди соодветноста на понудите.	5	3.82	12	12.63	
7	169/1/4 се поднесени прифатливи понуди кои не можат да се споредат поради различниот пристап во техничките и финансиските понуди	2	1.53	0		
8	169/1/5 настанале непредвидени промени во буџетот на договорниот орган	0		2	2.11	
9	169/1/6 понудувачите понудиле цени и услови за извршување на договорот за јавна набавка кои се понеповолни од реалните на пазарот	15	11.45	8	8.42	
10	1369/1/7 Договорниот орган оцени дека тендерската документација содржи битни пропусти или недостатоци до моментот на јавното отворање	10	7.63	8	8.42	
11	169/1/8 поради непредвидени и објективни околности се промениле потребите на Договорниот Орган	3	2.29	7	7.37	
12	169/1/9 договорниот орган не може да изврши избор на најповолна понуда поради битни повреди на ЗЈН (член 210)	13	9.92	2	2.11	

Поништувањето на одредена јавна набавка се врши исклучиво по еден од основите од Членот 169 од Законот за јавни набавки. Во Табелата бр.8 дадени се таквите можности, и од неа може да се види :

- вкупниот број на поништени постапки за јавни набавки на ниво на АД ЕЛЕМ за 2016 и 2017 година
- вкупниот релативен број (процент) на поништени постапки за јавни набавки на ниво на АД ЕЛЕМ за 2016 и 2017 година
- бројот на постапки за јавни набавки поништени по одреден основ на ниво на АД ЕЛЕМ за 2016 и 2017 година
- релативниот број (процент) на постапки за јавни набавки поништени по одреден основ на ниво на АД ЕЛЕМ за 2016 и 2017 година

најрелевантен податок за споредба е податокот за “вкупниот процент на поништени постапки”, кој е релативно изедначен во двете години 37% во 2016г., и 35.58% во 2017г.

Во Прилогот бр.3.2 на овој Извештај може да се види бројот на ЈАВНИ НАБАВКИ поништени по одреден основ, по подружници.

ЈАВНИ НАБАВКИ РЕГИСТРИРАНИ ВО ПРЕТХОДНАТА (2016) ГОДИНА А КОИ СЕ РЕШЕНИ ВО ТЕКОВНАТА 2017 ГОДИНА

Јавни набавки регистрирани во 2016 година а решавани во 2017 година:

Вкупен број на постапки за јавни набавки =196

Вкупен број на решени јавни набавки (со склучен договор) = 126

Вкупен број на поништени јавни набавки = 44

Вкупен број на јавни набавки кои и понатака остануваат со статус на активни постапки (отворање после 31.12.2017, евалуација и сл.) = 4

Вкупен број на ЈН сторнирани од претходни години = 22

Вкупната вредност на решените јавни набавки за кои е склучен договор = 2,757,239,004.50 денари.

Распределбата по категории на набавки и нивна вредност е следна:

Табела бр.9

Категорија	Стоки	Услуги	Работи
Број на набавки	71	51	4
Вредност	643,868,600.00	2,074,266,278.50	39,104,126.00

Табела бр.10

Категорија	ГИП	ТЕК
Број на набавки	37	89
Вредност	460,806,629.50	2,296,432,375.00

Како што може да се види во разгледуваниот период се постапувало и по 196 јавни набавки започнати во претходната година.

Вкупната вредност на решени јавни набавки во 2017 година, во која се влезени и започнатите постапки од 2016 година, дадена е во следната табела:

Табела бр.11

	2016	2017	СЕ ВКУПНО 2016+2017
Вкупен број	126	141	267
Вкупна вредност	2,757,239,004.50	1,801,991,346.10	4,559,230,350.60

Во овие суми влезени се сите јавни набавки – набавки за тековно работење (ТЕК) и набавки за инвестиции (ГИП).

1. ОСТАНАТИ АКТИВНОСТИ НА ОДДЕЛОТ

Освен оваа главна активност– реализација на јавните набавки, во рамките на Одделот, во 2017 година се извршуваа и други секојдневни задачи и дополнителни задолженија:

- како редовна и секојдневна задача е и електронската евиденција на влезните фактури за АД ЕЛЕМ.
- исто така, секојдневна задача е и работата на прирачниот магацин во Дирекцијата на АД ЕЛЕМ.
- Во разгледуваниот период Одделот преку своите извршители учествуваше во работата на повеќе комисији со различни задачи кои не се примарна задача на Одделот (контрола, пописи, продажба на отпад и сл.).

Со цел да одговори на предизвикот на законските измени и нивна соодветна имплементација, Секторот за комерцијални работи, и во текот на 2017г правеше перманентна едукација на вработените во јавните набавки, со посетување на повеќе комерцијални семинари и работилници на кои предавачи беа вработените од Бирото за јавни набавки, Советот за јавни набавки, Државната косија за жалби по јавни набавки. Покрај ова, Секторот организираше и интерни обуки на кои покрај вработените од комерцијалните служби учество зедоа и вработените од техничките служби.

V. СЕКТОР ЗА ПРАВНИ И ОПШТИ РАБОТИ

Кратко резиме за работата на Секторот за правни и општи работи

Секторот за правни и општи работи во Дирекцијата на АД ЕЛЕМ-Скопје работите ги извршува преку :

- Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото
- Одделот за човечки ресурси
- Одделот за правни работи
- Службата за општи работи
- Координаторот за заштита при работа и заштита на животната средина
- Координаторот за одбрана, заштита и спасување и кризи и
- Секторите и Службите за правни и општи работи во Подружниците на АД ЕЛЕМ Скопје

Норматива

Секторот за правни и општи работи подготвува и организира состаноци на Управниот Одбор на АД ЕЛЕМ –Скопје на кои се разгледуваат материјали во врска со работењето на друштвото и се донесуваат одлуки. Во текот на 2017 година, одржани се вкупно 56 состаноци односно 12 состаноци повеќе од претходната година.

Човечки ресурси

Вкупниот број на вработени во АД ЕЛЕМ- Скопје заклучно со 31.12.2017 година изнесува 4.796 работници што во однос на крајот на претходната година е намален за 96 работници. Преку Агенција за привремени вработувања заклучно со 31.12.2017 година има 151 работник што во однос на претходната година останува непроменето. Бројот на вработени по подружници и во Дирекција е следен:

- Подружница ХЕС Маврово-Гостивар-330 вработени,
- Подружница ХЕС Црн Дрим-Струга-218 вработени,
- Подружница ХЕЦ Тиквеш-Кавадарци-90 вработени,
- Подружница ХЕС Треска-Скопје-99 вработени,
- Подружница РЕК Битола-Новаци-2.748 вработени,
- Подружница РЕК Осломеј-Осломеј-976 вработени,
- Подружница Енергетика-Скопје-150 вработени и
- Дирекција-Скопје-185 вработени.

Според степенот на стручна подготовка најголем број вработени 2.000 или 41,7% се со IV степен средно училиште. Според возраста најголем број вработени 1.802 или 37,61% се на возраст од 46-55 години, каде што, иако и во текот на 2016 година овие податоци биле најбројни, сепак во 2017 има намалување за околу 2% во однос на возраста.

Во текот на 2017 година, во АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје, по спроведена постапка на јавен оглас работен однос засновале 6 работници на неопределено време и истиот број е намален во однос на претходната година за 32 работници. На 65 работници им престанал работниот однос со исполнување на услов за пензија, каде што за разлика од претходната година истиот број е значително зголемен - за 22

работници. Во оваа година вкупно 19 работници починале, што е за 1 работник повеќе во однос на 2016 година. Во текот на 2017 година на 7 работници Друштвото им дало отказ, што е за 4 работници повеќе во однос на 2016 година. Истовремено, во текот на 2017 година на 2 работници им престанал работниот однос по нивно барање, кој број е намален за 4 работници во однос на текот на 2016 година.

Правни работи

Бројот на активни предмети во АД ЕЛЕМ Скопје за 2017 година изнесува 903 од кои најмногу отпаѓаат на РЕК Осломеј, Енергетика и РЕК Битола, од кои АД ЕЛЕМ се јавува како тужител во 384 а како тужен во 546. Компаративно во однос на 2016 година, зголемен е бројот на активни судски предмети за 82 а за 5 е намален бројот каде АД ЕЛЕМ се јавува како тужител. На штета на АД ЕЛЕМ завршени се 705 предмети што е за 188 повеќе од 2016 година. Што се однесува до извршните постапки наплатени се средства во износ од 10.476.160,00 денари, што е значително помал износ во однос на минатата година кога се наплатени 23.295.026,00 денари. Исплатените побарувања се во вкупен износ од 45.855.926,00 денари и се за 10.033.488,00 денари помалку во однос на претходната година. Вкупните побарувањата за 2017 година на АД ЕЛЕМ изнесуваат 2.835.121.329,00 денари, додека пак побарувањата кон АД ЕЛЕМ изнесуваат 1.464.448.557,00 денари што е приближно ист износ како претходната година.

Побарувањата отстапени од ЕВН Македонија АД Скопје изнесуваат 71.820.049,00 денари која наплата во однос на претходната година е намалена за 33.550.449,00 денари што е очекувано со оглед на фактот дека должниците го исплаќаат долгот па со текот на времето нивниот број се намалува.

Секторот за правни и општи работи постапува и по предметите за легализација на бесправно изградените објекти која постапка започна во март 2016 година со поднесување на 706 барања до Министерство за транспорт и врски а во текот на втората половина од 2017 пристигнаа најголем број од заклучоците за запирање на постапката се до дополнување со целосна документација. По однос на ова прашање се чека завршување на јавната набавка за изработка на елаборати, па откако истите ќе бидат изработени, sukcesивно ќе се доставуваат до надлежното министерство.

Во прилог на овој извештај е преглед на најголемите десет по вредност судски активни предмети и тоа каде АД ЕЛЕМ е тужител и каде АД ЕЛЕМ се јавува како тужен. Вкупните побарувања на АД ЕЛЕМ каде се јавува како тужен согласно овој преглед изнесува 842.453.075,00 денари додека вкупните побарувања кон АД ЕЛЕМ каде се јавува како тужител согласно овој преглед изнесува 1.528.741.365,00 денари. Со оглед да ваквиот преглед по десет активни судски предмети се прави за прв пат, компарација на износот ќе се направи со следниот извештај шестмесечен.

Исто така, во прилог е и листа на активни судски предмети на ДООЕЛ-ите, односно за Форт ДООЕЛ Кичево, ФОД ДООЕЛ Битола, ДООЕЛ ЕЛЕМ ТУРС Скопје и ДООЕЛ ЕЛЕМ-ТРЕЈД Скопје. Од нив, само ДООЕЛ ЕЛЕМ ТРЕЈД нема активни судски предмети, додека пак ФОРТ Кичево има 85 и во сите друштвото се јавува како тужен со што вкупните побарувања кон истото изнесуваат 5.441.334,00 денари. ФОД Битола има 3 активни судски предмети и 3 извршни, при што побарувањата кон друштвото се во износ од 237.718,00 денари. ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ има 13 активни предмети од кои во 5 друштвото се јавува како тужител а во 8 како тужен. Вкупните побарувања кон друштвото се во износ од 6.783.177,00 денари.

Секторот за правни и општи работи во своето работење ги прима, ги подготвува и ги доставува сите материјали за кои се расправа и одлучува на состаноците на Управниот одбор и Надзорниот одбор на АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА во државна сопственост, Скопје, во рамките вршењето на нивните надлежности за управување и вршење надзор во Друштвото.

Секторот за правни и општи работи во периодот од 01.01.2017 година до 31.12.2017 година преку Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото, ги подготви материјалите и организираше вкупно 56 (педесет и шест) состаноци на Управниот Одбор на АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје.

Секторот за правни и општи работи во своето работење ги прима, ги подготвува и ги доставува сите материјали за кои се расправа и одлучува на состаноците на Управниот одбор и Надзорниот одбор на АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА во државна сопственост, Скопје, во рамките вршењето на нивните надлежности за управување и вршење надзор во Друштвото.

Секторот за правни и општи работи во периодот од 01.01.2017 година до 31.12.2017 година преку Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото, ги подготви материјалите и организираше вкупно 56 (педесет и шест) состаноци на Управниот Одбор на АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје.

Имено, во овој период, за потребите на Управниот одбор на АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, во рамките на неговите овластувања на управувањето со Друштвото, односно во вршењето на сите работи сврзани со водењето на работите и тековните активности во рамките на предметот на работењето на Друштвото, утврдени со Законот за трговски друштва, Статутот и Деловникот за работа на Управниот одбор на Друштвото, во Секторот за правни и општи работи, беа изготвени материјалите и составени актите по голем број точки кои се најдоа на дневен ред на состаноците на Управниот одбор. Меѓу нив, поважни се следните:

- Правила за набавка на електрична енергија на отворен пазар за покривање на потребите на тарифните и малите потрошувачи на АД ЕЛЕМ-Скопје;
- Правила за продажба на вишоци на електрична енергија и моќност;
- Методологија за одредување на цена за продажба на вишоци на електрична енергија и моќност;
- Упатство за продажба на електрична енергија и моќност со прибирање на најповолна понуда;
- Годишен план за јавни набавки за 2017 година;
- Финансиски план за 2017 година;
- Годишна инвестициска програман за 2017 година;
- Извештај за попис за 2016 година;
- Годишен извештај за производство и продажба на вишоци на електрична енергија на АД ЕЛЕМ-Скопје за 2016 година;
- Финансиски извештај од работењето на АД Електрани на Македонија во државна сопственост – Скопје за период од 1.1.2016 година до 31.12.2016 година;

- Годишна сметка на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје за период 1.1.2016-31.12.2016 година;
- Годишен извештај за 2016 година за работењето на Службата за внатрешна ревизија при АД ЕЛЕМ;
- Консолидирана годишна сметка на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје со ДООЕЛ-ите основани од Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје и Консолидираниот финансиски извештај на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје за период 1.1.2016 до 31.12.2016 година
- Извештај за реализација на Годишната инвестициска програма на АД ЕЛЕМ-Скопје за 2016 година;
- Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за печатот, штембилот и знакот на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Годишен извештај за остварените резултати од работењето на АД ЕЛЕМ – Скопје за 2016 година;
- Ревизорски извештај за финансиските извештаи на АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје за годината што завршува на 31 декември 2016 година изработен од Ревизорската кука РСМ Македонија ДООЕЛ Скопје;
- Годишен извештај за работата на Управниот одбор на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост – Скопје за 2016 година;
- Консолидирани финансиски извештаи за 2016 година на АД ЕЛЕМ-Скопје со извештај од независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје.
- Одлука за доделување стипендии на студенти запишани прв пат во прва година на Факултетот за електротехнички и информациски технологии – Скопје, во академската 2016/2017 година;
- Одлука за отповикување на Управител на Друштвото за туризам, угостителство, рекреација и спорт, ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ-Скопје, Јованка Стојанова од Скопје;
- Одлука за зголемување на основна главнина на Друштвото за туризам, угостителство, рекреација и спорт ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ Скопје;
- Одлука за склучување на Меморандум за соработка помеѓу АД ЕЛЕМ- Скопје, Град Скопје и Општина Гази Баба;
- Одлука за донесување на измена на член 19 од Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија на АД ЕЛЕМ-Скопје.
- Одлука за овластување потписници на налози заради располагање со средствата на сметката на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука за овластување потписници на налози заради располагање со средствата на сметката на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје во Комерцијална банка АД Скопје;
- Одлука за овластување потписници на налози заради располагање со средствата на девизната сметка на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје;

- Одлука за овластување потписници на налози заради располагање со средствата на девизната сметка на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје, во Комерцијална банка АД Скопје;
- Одлука за исплата на додаток на плата за работа во смени на работници во АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука за вршење редовен попис на средства, побарувања и обврски на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје за 2017 година и формирање Централна пописна комисија;
- Одлука за отпочнување на постапка за задолжување без државна гаранција за Проектот Когенеративна гасна електрана за производство на електрична и топлинска енергија.

Исто така, покрај наведените акти во предметниот период, Секторот за правни и општи работи, подготви голем број одлуки и заклучоци со кои Управниот одбор на Друштвото ги разгледуваше на месечните и кварталните извештаи за работењето на Подружниците, формираше работни групи со работни задачи и задолженија, чии извештаи исто така беа разгледувани на состаноците на Управниот одбор, ги разгледуваше барањата за финансиска помош, донации и спонзорства доставени од правни и физички лица и слично.

Во периодот 01.01.2017 година до 31.12.2017 година, беа одржани вкупно 15 (петнаесет) состаноци (осум редовни состаноци, шест вонредни состаноци од кои два беа одржани по електронски пат и еден конститутивен состанок) на Надзорниот одбор на АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, кој согласно своите надлежности утврдени со Законот за трговски друштва, Статутот на Друштвото и Деловникот за работа на Надзорниот одбор, врши надзор врз управување со Друштвото кое го врши Управниот одбор. За таа цел во Секторот за правни и општи работи, беа подготвени сите материјали поврзани со свикувањето и одржувањето на состаноците на Надзорниот одбор. На состаноците на Надзорниот одбор, беа донесени одлуки за кои Надзорниот одбор дава претходно одобрување и се разгледуваа извештаи и други материјали со кои е надлежен да се запознава и да одлучува. Меѓу нив, поважни се следните:

- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор бр.02-1210/11/1 од 6.3.2017 година за прифаќање на барањето бр.432/1 од 1.3.2017 година од Македонски Железници Транспорт АД –Скопје за давање на заем на Македонски Железници Транспорт АД –Скопје;
- Одлука за одобрување на Одлуката на Управниот одбор УО бр.02-960/8/1 од 21.2.2017 година за отпочнување на постапка за задолжување со државна гаранција за проект Ревитализација и модернизација на ТЕЦ Битола III Намалување на Sox и прашина – фаза 1 – намалување на прашина;
- Одлука за одобрување на Одлуката на Управниот одбор УО бр.02-1160/10/13 од 1.3.2017 година за отпочнување на постапка за задолжување со државна гаранција за проект Ревитализација на Големи хидроелектрични центри III– фаза;
- Одлука за донесување на Годишен извештај за работата на Надзорниот одбор на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост – Скопје за 2016 година;
- Заклучок со кој Надзорниот одбор го разгледа и го прими на знаење извештајот за спроведени јавни набавки на АД ЕЛЕМ – Скопје за период јануари-март 2017;
- Заклучок со кој Надзорниот одбор го разгледа и го прими на знаење Извештајот за работењето на Секторот за правни и општи работи на АД ЕЛЕМ скопје за период 01.01.2017 до 31.3.2017 година;

- Одлука за избор на претседател на Надзорниот одбор на АД Електрани на Македонија во државна сопственост Скопје;
- Одлука за отповикување на членовите на Управниот одбор на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост Скопје;
- Одлука за избор на членови на Управниот одбор на АД Електрани на Македонија, во државна сопственост Скопје;
- Одлука за утврдување на предлог текст на Договорите за уредување на односите меѓу членовите на Управниот одбор и Друштвото;

Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор бр.02-7062/15/3 од 12.12.2017 година за учество на усно јавно наддавање за продажба на подвижни предмети и недвижен имот.

Во Секторот за правни и општи работи беа изготвени записниците од одржаните состаноци на Управниот одбор и записниците од состаноците на Надзорниот одбор, а воедно беа подготвени и објавени 12 (дванаесет) службени гласници на АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје.

Во текот на 2017 година Службата за општи работи ги извршуваше тековно сите активности. Договорите кои се во тек се следат континуирано и навремено се отпочнува постапка за нова јавна набавка, па така подготвени и реализирани се различни договори во Службата за кафе кујна, за светли деривати и GPS за следливост на движење и мерење на количините на јаглен и мерење на активност на придружна механизација, чија постапка е во тек.

По однос на возниот парк на АД ЕЛЕМ Дирекција-Скопје склучени се договори за паркинг места со кои сите возила од возниот парк се обезбедени со паркинг места. Возилата се во функција, со зачестени дефекти поради дотрајаност на истите. Поради тие причини беше формирана работна група која до УО на АД ЕЛЕМ достави Извештај за спецификација на трошоците за одржување на патничките возила, теренските возила, автобусите и комбињата во сопственост на друштвото.

Во однос на архивата со цел извршување увид, попис и опис на документираните архивски материјал во архивата на Дирекција, како и издвојување на материјалот на кој му изминал рокот за чување, за негово уништување, беше формирана комисија. Комисијата достави попис и опис на документираните материјал од трајна вредност до Државниот архив на РМ. Согласно процедурата за архивско работење, во овој период беа направени и овластувања за отворање пратки и распределба на документи, користење печати и штембили и распределба на пратки.

Работата во копирницата на Дирекција се одвива нормално и континуирано се печати. Во изминатата 2017 година на двете копир машини се испечатени вкупно околу 300 000 копии.

Исто така согласно препораките и периодичниот технички извештај на фирмата задолжена за сервисирање на лифтовите ангажирани од ЕВН Македонија АД, двата лифта во Дирекција се во употреба.

Во делот на **одбрана, заштита и спасување и кризи** во овој период преземени се повеќе активности, меѓу кои позначајни се:

1. Доставување на потребни документи за издавање на безбедносен сертификат за право лице согласно член 39 и 40 од Законот за класифицирани информации
2. (Сл.весник на Р.Македонија бр.9/2004 год.) до ДБКИ;

3. Доставување на податоци за подготовки во областа на одбраната до Министерство за одбрана на Р.Македонија-класифицирано;
4. ВЕЕБ за 2017 год од подружниците - класифицирано;
5. Ажурирање на документи за работа во услови на воена или вонредна состојба;
6. Изработка на Годишен план за работа со документи за одбрана за 2017 година на АД ЕЛЕМ – Скопје , Дирекција со насоки за изработка на истата во подружниците на АД ;
7. Изработка на Годишен план за работа со документите за класифицирани информации - КИ на АД ЕЛЕМ - Скопје (дирекција и подружниците);
8. Изработка на Годишен план за работа со документи за заштита и спасување за 2017 година за ЕЛЕМ – Скопје , Дирекција и координација за изработка на истата со референтите од подружниците;
9. Пополнување и доставување на План за обуки на вработени во АД ЕЛЕМ - Скопје
(дирекција и подружниците) за 2017 год. П -622-101 ,3-622-101.02;
10. Информација податоци за просторија за прием,чување и работа со класифицирани документи во нов објект на АД ЕЛЕМ – Скопје согласно член 6,14 и 21 од Уредба за физичка безбедност за класифицирани информации и по Записник од извршен инспекциски надзор за работа со класифицирани документи во АД ЕЛЕМ-Скопје,Дирекција;
11. Барање за измена процедура П-553-101 Интерна комуникација во АД ЕЛЕМ – Скопје на меморандум за интерна комуникација за класифицирани документи за Дирекција и подружниците до Управен одбор на АД ЕЛЕМ – Скопје;
12. Информација за измена на меморандуми и доставување на Одлука за измена на процедура П-553-101 Интерна комуникација во АД ЕЛЕМ – Скопје до Раководителот на оддел за ИТ и ТК ,координација со ИТ службата и постапување по дадените задолженија;
13. Информирање и праќање на меморандумите до референтите од подружниците и запознавање за постапување и начин на работа при изработка на класифицирани документи;
14. Прием,чување,заведување и архивирање на документи класифицирани и некласифицирани со водење на три деловодници и доставна книга за 2017 година;
15. зработка на Записник ,пописна листа-Попис и опис на архивски документи од трајна вредност за 2016 година,доставување на пописна листа до Државен архив,
16. како и стручна помош и координација со референтите за одбрана,заштита и спасување и кризи од подружниците за изработка на пописните листи за 2016 год.

17. Барање за набавка на беџ/картичка за посетители и Ургенција на барањето за влегување во канцеларија бр.4 на II спрат;
18. оставување на барање до Управен одбор за донесување на Одлука за промена на командант на штаб и помошен персонал возач-курир на штаб за заштита и спасување на АД ЕЛЕМ-Скопје, постапување по дадени задолженија во Одлуката ;
19. Доставување на барање со Преглед на членови на Универзална единица за заштита и спасување - I одделение и Преглед на членови на Универзална единица за заштита и спасување - II одделение на АД ЕЛЕМ – Скопје, Дирекција до Управен одбор на АД ЕЛЕМ - Скопје за донесување на Одлуки за измена и дополнување на членови на Универзални единици за заштита и спасување I и II одделение на АД ЕЛЕМ-Скопје, Дирекција ;
20. Обука/Брифинг за работа со класифицирани документи пред доставување на БС, доставување на безбедносен сертификат на носителот на сертификат од (дирекција или подружниците) на АД ЕЛЕМ, Скопје;
21. Состанок на 24.03.2017 год. и 11.07.2017 год. со референтите од подружниците, запознавање со дадените забелешки од инспекција од ДБКИ и постапување по дел од дадените задолженија, изработка и доставување на Записници со список за присуство на состанокот;
22. Доставување на Барање и Ургенција до Страбаг АД за доставување на податоци потребни за изработка на Проценка за можно нарушување на безбедност на класифицирани информации и План за физичка заштита за новиот објект на АД ЕЛЕМ – Скопје ;
23. Известување/ Доставување на формулари за издавање на безбедносен сертификат до членови на Управен одбор на АД ЕЛЕМ – Скопје ;
24. Доставување на барање до Управен одбор за донесување на :
25. А) Одлука за пристап на лица посетители во просторијата во која се работи со класифицирани информации со Список на лица посетители кои може да влезат сами , со придружба или несмее да се пуштат да влезат во канцеларија бр.4 на втори спрат и Упатство за посетители во канцеларија бр.4 на втори спрат за одговорните лица за пријавница.
26. Б) Одлука за давање на Овластување
27. Постапување по дадените задолженија од УО.
28. Доставување на акти до пријавница на АД ЕЛЕМ - Скопје, Дирекција :
29. -Упатство за посетители во канцеларијата бр.4 на втори спрат за одговорните лица од пријавница

30. -Список на лица посетители кои може да влезат сами,со придружба или не смее да се пуштат да влезат во канцеларија бр.4 ;
31. Изработка на Упатства - Преглед на лица обучени за ППЗ во АД ЕЛЕМ – Скопје, Дирекција и Одговорни лица за прва помош на работно место во АД ЕЛЕМ - Скопје, Дирекција,согласно одржани обуки од Закон за безбедност и здравје при работа и доставување на барање до Комерцијален сектор за набавка на рамки за упатствата ;
32. Доставување на барање -Преглед на членови на штаб за заштита и спасување на АД ЕЛЕМ - Скопје до Управен одбор за донесување на Одлука поради промена на командант на штаб за заштита и спасување,помошници на началникот по мерките за заштита и спасување и помошен персонал на штаб за заштита и спасување на АД ЕЛЕМ-Скопје,постапување по дадени задолженија во одлуката;
33. Ребрифинг/контроли на носители на безбедносни сертификати и изработка на потребните документи за дирекција и подружниците на АД,како и соработка и координација со носителите на БС од АД и одговорните лица од ДБКИ,МВР и др.
34. Барање за одржување на вежба за евакуациа до ДЗС
35. 35.1.Изработка на потребни документи за подготовки за евакуација
- 35.2.Состанок со членовите на Универзалните единици I и II одделение,вработени лица кои завршиле обука за прва помош на работно место и ППЗ на работно место
- 35.3.Изработка на флаер „Постапки и совети за заштита и спасување при спроведување на вежба за евакуација,, и доставување до членови на Универзалните единици на АД ЕЛЕМ – Скопје,Дирекција и вработени по спратови
- 35.4.Координација со одговорни лица од ДЗС
- 35.5.Информација и координација со препоставените
- 35.6. Др задачи и активности
36. Доставување на барање до комерцијален сектор-Служба за заеднички набавки за набавка на средства за прва помош за торбици за вонредни ситуации;
37. Изработка на документи по добиени дописи од надворешни институции - Министерство за одбрана на Р.Македонија,Министерство за економија,ДЗС,ДБКИ
38. ЦУК и др.
39. Изработка на др.документи класифицирани

Во делот на **безбедност и здравје при работа (БЗР)**, во текот на 2017 година, преземено е следното :

1. Упатени се и извршени задолжителни здравствени прегледи за 146 вработени во АД ЕЛЕМ-Скопје, Дирекција за 2017 год.
2. Извршени се задолжителни санитарни здравствено-хигиенски прегледи за 3 вработени кафекувари, предмет бр.13-4910/1. 01.09.2017 год.
3. Ивршена е интерна контрола на Стандардот ИСО 9001:2008 на ден 20.03.2017

- Извршена е интерна контрола врз спроведувањето на мерките за безбедност и здравје при работа во Подружница ХЕЦ ТИКВЕШ – Кавадарци на ден 28.11.2017 Извршена е интерна проверка (контрола) на системот за управување со безбедност и здравје при работа ОХСАС 18001:2007 на ден 29.11.2017 год.
 - Извршена е интерна проверка (контрола) на системот за управување со безбедност и здравје при работа ОХСАС 18001:2007 на ден 29.11.2017 год.
- Како резултат на проверките ажурирани се листите на упатства за БЗР Л-О-446-101.01 и листата на планови за постапување при незгоди и вонредни ситуации како и се изработи список на поставеност на политите за безбедност и здравје при работа, информатор и се постави сандаче за предлози и забелешки.
4. Број на повреди на вработените, причини за истите и изречени санкции од инспекциски надзор за БЗР

РЕК Битола

број на повреди : 93

причини : механичка, хемиска, електрична енергија и друго.

Енергетика

број на повреди : нема

ХЕЦ Треска

број на повреди : нема

РЕК Осломеј

број на повреди : 14

причини : лизнување во иста рамнина, удар со алат, сообраќајна несреќа

ХЕС Маврово

број на повреди : 4

причини : се лизгање, сопнување односно лизгав нерамен терен

ХЕЦ Тиквеш

број на повреди : 1

причини : пад поради лизнување

Црн Дрим

број на повреди : 5

причини : пад поради лизнување

Дирекција

број на повреди : 1

причини : пад при одење дома

Секторот за правни и општи работи преку Одделот за човечки ресурси извршуваше дејствија од својот делокруг на работа. Согласно податоците и извештаите од овој Оддел, вкупниот број на вработени во АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје на ден 31.12.2017 година изнесува 4.791 работници и 151 работници преку Агенција за привремени вработувања.

Бројот на работниците во Дирекцијата и Подружниците на АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, со состојба на 31.12.2017 година е следна: Подружница ХЕС МАВРОВО Гостивар-330 вработени, Подружница ХЕС ЦРН ДРИМ Струга-218 вработени, Подружница ХЕЦ ТИКВЕШ Кавадарци-90 вработени, Подружница ХЕС ТРЕСКА Скопје-99 вработени, Подружница РЕК БИТОЛА Новаци-2.748 вработени, Подружница РЕК ОСЛОМЕЈ Осломеј-976 вработен, Подружница ЕНЕРГЕТИКА Скопје-145 вработени и Дирекција-Скопје-185 вработен.

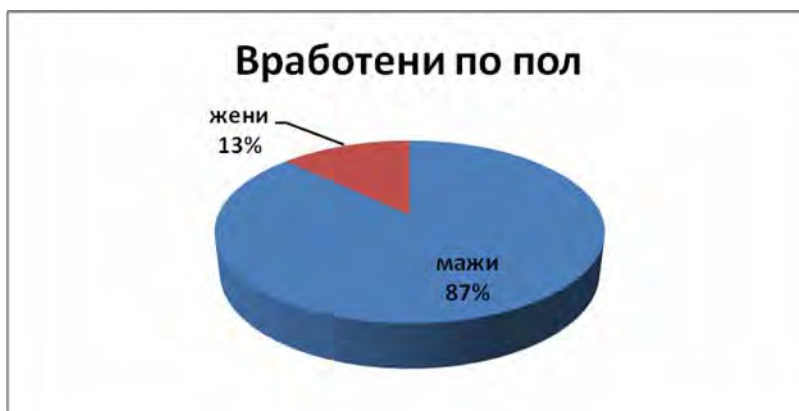
Според степенот на стручна подготовка најголем број вработени или 41,7% се со IV степен средно училиште; 24,5% од вработените се со III степен средно училиште во занимање; 11,3% се ПК работници со II степен; 10,8% се со VII/1 степен или високо образование; 4,6% се со I степен неквалификувани вработени; 2,7% се со VI степен вишо образование; 2,6% се со V степен високо квалификувани работници; 1,4% се со VII/2 степен магистри и речиси 0,2% од вработените во друштвото се со VIII степен доктори на науки. Табеларен преглед е прикажан во Прилог 1.

Според возраста најголемиот процент на вработени односно речиси 37,6% се на возраст од 46-55 години; 28,6% се на возраст од 56-64 години; 20% се на возраст од 36-45 години; 11,3% се на возраст од 26-35 години; 0,7% се на возраст до 25 години и 1,7% од вработените се на возраст над 64 години.

Според половата структура во АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје најголемиот број или 4.172 вработени односно 87% се мажи и 619 или 13% се жени. Табеларен преглед е прикажан во Прилог 2.

Бројот на вработени во АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, според национална структура е следен:

-Во Подружница ХЕС МАВРОВО Гостивар, од вкупно 330 вработени, 69,4% се Македонци, 25,2% се Албанци, 0,3% се Срби, 3,6% се Турци, 1,2% се Роми и 0,3 % се од друга националност.

-Во Подружница ХЕС ЦРН ДРИМ Струга, од вкупно 218 вработени, 67% се Македонци, 12,4% се Албанци, 0,9% работници се Срби, 5% се Турци, 1,8% се Роми, 4,1% се Власи и 8,7% се од друга националност.

-Во Подружница ХЕС ТИКВЕШ Кавадарци, од вкупно 90 вработени, 97,8% работници се Македонци, 1,1% се Срби и 1,1% се Турци.

-Во Подружница ХЕС ТРЕСКА Скопје, од вкупно 99 вработени, 98% работници се Македонци и 2% работници се Албанци.

-Во Подружница РЕК БИТОЛА Новаци, од вкупно 2.748 вработени, 95,7% се Македонци, 1,8% се Албанци, 0,5% се Срби, 0,7% се Турци, 0,2% се Роми, 0,8% се Власи и 0,4% се од друга националност.

-Во Подружница РЕК ОСЛОМЕЈ Осломеј, од вкупно 976 вработени, 69,3% се Македонци, 26% се Албанци, 0,3% се Срби, 3,5% се Турци, 0,8% се Роми, 0,1% се Власи и 0,1% се од друга националност.

-Во Подружница ЕНЕРГЕТИКА Скопје од вкупно 145 вработени, 80,7% се Македонци, 12,4% се Албанци, 3,4% се Срби, 0,7% се Турци, 1,4% се Роми и 1,4% се Власи.

-Во Дирекција Скопје од вкупно 185 вработени, 91,4% се Македонци, 3,2% се Албанци, 1,6% се Срби, 0,5% работници се Роми, 1,6% се Власи и 1,6% од вработените се од друга националност.

Табеларен преглед е прикажан во Прилог 3.

Дирекција на АД ЕЛЕМ – Скопје

Човечки ресурси

Вкупниот број на вработени во Дирекција на 31.12.2017 година изнесува 185 вработени.

Во текот на 2017 година имаше промени во составот на Управниот одбор на Друштвото, 6 членови на Управниот одбор беа избрани а 4 членови беа разрешени. Исто така во текот на годината 4 лица беа примени по јавен оглас, на неопределно време.

Во текот на годината на 1 лице му престана работниот однос поради остварување на правото за старосна пензија, на 2 лица со отказ по нивно барање и на 1 лице по отказ од Друштвото.

Во однос на распоредувањата, 7 работници се распоредени од другите подружници во Дирекција-Скопје, а 14 работници се распоредени од Дирекција во подружниците на АД ЕЛЕМ-Скопје.

Судски и извршни постапки

Заклучно со 31.12.2017 година во АД ЕЛЕМ-Дирекција се водат 30 судски активни предмети и тоа:

- во 5 предмет АД ЕЛЕМ се јавува како тужител и вкупните побарувања што ги има АД ЕЛЕМ кон тужените врз основа на активните судски предмети изнесуваат 92.386.030,00 денари;

- во 17 предмет АД ЕЛЕМ се јавува како тужена страна и побарувањата кои што ги имаат тужителите кон АД ЕЛЕМ во активните судски предмети изнесуваат 17.734.686,00 денари;

- 4 активни судски предмет за кои се води управна постапка;

- 1 кривичен предмет каде АД ЕЛЕМ се јавува како оштетена страна и за истата се води судска постапка пред надлежен суд како и 1 прекршочен предмет за сообраќаен прекршок каде постапката е против правното лице.

Активните судски предмети се во различна фаза на одлучување пред надлежните судови, а дел се водат пред надлежен нотар.

Заклучно со 31.12.2017 година завршени се вкупно 4 судски предмети од кои 2 се завршени во корист на АД ЕЛЕМ а 2 се завршени на штета на АД ЕЛЕМ.

АД ЕЛЕМ-Дирекција има вкупно 36 предмети пред надлежен извршител. Во сите предмети АД ЕЛЕМ се јавува како доверител. Побарувањата коишто ги има АД ЕЛЕМ врз основа на извршните исправи изнесуваат вкупно 168.203.096,00 денари. Заклучно со 31.12.2017 година нема целосно завршени извршени предмети а наплатен е износ од 6.642.586,00 денари.

Најголемиот дел од судските предмети во АД ЕЛЕМ - Дирекција ги водат адвокатите Владимир Андреевски и адвокат Хари Ајцев.

Подружница ХЕС Маврово – Гостивар

Човечки ресурси

Вкупниот број на вработени во Подружница ХЕС Маврово Гостивар на ден 31.12.2017 година изнесува 330 работници на неопределено време.

Во текот на годината на 5 лица им престана работниот однос поради остварување на правото за старосна пензија, 2 лица починале и на 3 лица со отказ од страна на Друштвото.

Во однос на распоредувањата, 1 работник е распореден од друга подружница во ХЕС Маврово и 1 работник е распореден од ХЕС Маврово во друга подружница.

Судски и извршни постапки

Заклучно со 31.12.2017 година во оваа Подружница се водат 10 судски активни предмети и тоа:

- во 6 предмети АД ЕЛЕМ се јавува како тужена страна а побарувањата коишто ги имаат тужителите кон АД ЕЛЕМ по основ на тие судски предмети изнесуваат 451.779,00 денари.

Активните судски предмети се во различна фаза на одлучување пред надлежните судови.

Заклучно со 31.12.2017 година, завршен е 1 предмет и истиот е на штета на АД ЕЛЕМ.

Заклучно со 31.12.2017 година, нема активни предмети пред надлежен извршител. По однос на завршените предмети, исплатен е износ од 40.000,00 денари.

Дел од судските предмети во оваа Подружница ги водеше адвокат Радован Грујовски од Гостивар.

Подружница ХЕС Црн Дрим – Струга

Човечки ресурси

Вкупниот број на вработени во Подружница ХЕС ЦРН ДРИМ Струга на ден 31.12.2017 година изнесува 218 работници на неопределено време.

Во текот на 2017 година 1 лице е вработено на неопределено време по јавен оглас. Истовремено, во текот на годината на 2 лица им престана работниот однос поради остварување на правото за старосна пензија и 1 работник починал.

Во однос на распоредувањата, 1 работник е распореден од друга подружница во ХЕС Црн Дрим.

Судски и извршни постапки

Заклучно со 31.12.2017 година во оваа Подружница се водат 6 судски активни предмети:

- во 4 предмети АД ЕЛЕМ се јавува како тужена страна а побарувања коишто ги имаат тужителите од АД ЕЛЕМ во активните судски предмети изнесуваат 487.229,00 денари;

- 2 активни судски предмети за кои се води управна постапка.

Активните судски предмети се во различна фаза на одлучување пред надлежните судови.

Заклучно со 31.12.2017 година, нема завршени судски предмети.

Подружницата има 3 активни предмети пред надлежен извршител. Побарувањата кон должниците се на износ од 452.161,00 денари. Заклучно со 31.12.2017 година нема завршени извршни предмети во корист на АД ЕЛЕМ. Нема наплатени и исплатени износи.

Дел од судските предмети во оваа Подружница ги водеше адвокат Ѓоко Томовски од Струга.

Подружница ХЕЦ Тиквеш – Кавадарци

Човечки ресурси

Вкупниот број на вработени во Подружница ХЕЦ ТИКВЕШ Кавадарци на 31.12.2017 година изнесува 90 работници на неопределено време.

Во текот на 2017 година на 2 работници им престанал работниот однос со исполнување на услов за пензија.

Судски и извршни постапки

Заклучно со 31.12.2017 година подружницата има 1 активен судски предмет во кој АД ЕЛЕМ се јавува како доверител против повеќе должници и согласно извршната исправа побарува вкупен износ од 89.328.450,00 денари. За дел од издадените налози за извршување, поднесени се приговори и жалби од страна на должниците и за истите се решава пред надлежен Основен и Апелационен суд.

Подружница ХЕС Треска – Скопје

Човечки ресурси

Вкупниот број на вработени во Подружница ХЕС ТРЕСКА Скопје на ден 31.12.2017 година изнесува 99 работници на неопределено време.

Во текот на 2017 година на 2 работници им престанал работниот однос со исполнување на услов за пензија.

Во однос на распоредувањата, 4 работници се распоредени од други подружници во ХЕС Треска и 4 работници се распоредени од ХЕС Треска во други подружници.

Судски и извршни постапки

Заклучно со 31.12.2017 година во оваа Подружница постои нема активни предмети ниту побарувања.

Подружница РЕК Битола – Новаци

Човечки ресурси

Вкупниот број на вработени во Подружница РЕК БИТОЛА Новаци на ден 31.12.2017 година изнесува 2.748 работници на неопределено време и 138 работници преку Агенција за привремени вработувања.

Во текот на 2017 година на 32 работници им престанал работниот однос со исполнување на услов за пензија, 9 работници починале и на 1 работник со отказ од страна на Друштвото.

Во однос на распоредувањата, 3 работници се распоредени од други подружници во РЕК Битола и 1 работник е распореден од РЕК Битола во друга подружница.

Судски и извршни постапки

Заклучно со 31.12.2017 година во оваа Подружница постојат 132 судски активни предмети и тоа:

- во 125 предмети АД ЕЛЕМ се јавува како тужена страна и побарувањата коишто ги имаат тужителите од АД ЕЛЕМ во активните судски предмети изнесуваат 10.428.092,00 денари;
- Активните судски предмети се во различна фаза на одлучување пред надлежните судови, а дел се водат пред надлежен нотар;

Заклучно со 31.12.2017 година, завршени се вкупно 25 судски предмети од кои 1 е завршен во корист на АД ЕЛЕМ а 24 се завршени на штета на АД ЕЛЕМ.

Подружницата нема активни предмети пред надлежен извршител а има исплатено вкупен износ од 1.355.047,00 денари.

Дел од предметите во оваа Подружница ги водеше адвокат Лилјана Христова од Битола.

Подружница РЕК Осломеј – Осломеј

Човечки ресурси

Вкупниот број на вработени во Подружница РЕК ОСЛОМЕЈ Осломеј на 31.12.2017 година изнесува 976 вработени и 13 работници преку Агенција за привремени вработувања.

Во текот на 2017 година на 18 работници им престанал работниот однос со исполнување на услов за пензија, 6 работници починале и на 1 работник со отказ од страна на Друштвото.

Во однос на распоредувањата, 1 работник се распореден од друга подружница во РЕК Осломеј и 3 работници се распоредени од РЕК Осломеј во други подружници.

Судски и извршни постапки

Заклучно со 31.12.2017 година во оваа Подружница постојат 329 судски активни предмети и тоа:

- во 1 предмет АД ЕЛЕМ се јавува како тужител и побарувањата коишто ги има АД ЕЛЕМ кон тужениот изнесува 6.740.655,00 денари.

- во 328 предмети АД ЕЛЕМ се јавува како тужена страна а побарувањата коишто ги имаат тужителите од АД ЕЛЕМ во активните судски предмети изнесува 30.350.302,00 денари.

Активните судски предмети се во различна фаза на одлучување пред надлежните судови.

Заклучно со 31.12.2017 година, завршени се вкупно 693 судски предмети од кои 176 се завршени во корист на АД ЕЛЕМ а 677 се завршени на штета на АД ЕЛЕМ.

Подружницата нема активни предмети пред надлежен извршител. Заклучно со 31.12.2017 година завршени се вкупно 89 постапки пред извршител, на штета на АД ЕЛЕМ, и како резултат на тоа исплатен е вкупен износ од 44.460.879,00 денари.

Дел од судските предмети во оваа Подружница ги водеа адвокат Радован Грујовски од Гостивар и адвокат Лилјана Христовска од Битола.

Подружница Енергетика – Скопје

Човечки ресурси

Вкупниот број на вработени во Подружница ЕНЕРГЕТИКА Скопје на ден 31.12.2017 година изнесува 145 работници на неопределено време.

Во текот на 2017 година 1 лице беше вработено по јавен оглас, на неопределено време.

Во текот на годината на 3 лица им престана работниот однос поради остварување на правото за старосна пензија, 1 лице почина и 1 лице по отказ од страна на Друштвото.

Во однос на распоредувањата, 9 работници се распоредени од другите подружници во Енергетика, а 3 работници се распоредени од Енергетика во подружниците на АД ЕЛЕМ-Скопје.

Судски и извршни постапки

Заклучно со 31.12.2017 година во оваа Подружница постојат 351 судски активни предмети и тоа:

- во 345 предмети АД ЕЛЕМ се јавува како тужител и вкупните побарувања што ги има АД ЕЛЕМ кон тужените врз основа на активните судски предмети изнесуваат 892.095,00 ден;

- во 8 предмети АД ЕЛЕМ се јавува како тужена страна и побарувања коишто ги имаат тужителите кон АД ЕЛЕМ изнесуваат 240.000,00 денари.

Активните судски предмети се во различна фаза на одлучување пред надлежните судови, а дел се водат пред надлежен нотар.

Заклучно со 31.12.2017 година, завршени се вкупно 1307 судски предмети од кои 1306 се завршени во корист на АД ЕЛЕМ.

Подружницата има 695 активни предмети пред надлежен извршител. Заклучно со 31.12.2017 година завршени се вкупно 164 постапки пред извршител. Побарувањата по основ на активни извршни предмети изнесуваат 23.841.135,00 денари а наплатен е износ од 3.833.574,00 денари.

Дел од предметите во оваа Подружница ги водеа адвокатите Хари Ајцев, Никола Куновски и Владимир Андреевски.

VI. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ РАБОТИ

1. ОСТВАРЕН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

Финансиската слика на компанијата во периодот 01.01.2016 – 31.12.2016 во споредба со планот за 2016 и остварувањата за истиот период 2015 е следна:

A. БИЛАНС НА УСПЕХ

Во 000 денари

ОПИС	01.01.16- 31.12.16	План 01.01.17- 31.12.17	01.01.17- 31.12.2017	01.01.17- 31.12.2017 во Евра	2017/ 2016	2017/ 2017 План
Оперативни приходи	13.908.754	14.542.347	13.428.035	218.342	-3,46	-7,66
- Процент на пораст		-7.66%	-3,46%	-3,46%		
Трошоци на продадени производи	(4.999.000)	(7.261.910)	(4.857.281)	(78.980)	-2,83	-33,11
Бруто профит	8.909.754	7.280.436	8.570.754	139.362	-3,80	17,72
Општи, продажни и административни трошоци	(5.229.500)	(4.467.164)	(4.838.274)	(78.671)	-7,48	8,31
EBITDA	3.680.254	2.813.272	3.732.480	60.391	1,42	32,67
Финансиски приходи/трошоци	(200.800)	(148.014)	(481.553)	(7.830)	139,82	225,34
Оперативен профит /загуба	3.479.454	2.665.259	3.250.927	52.861	-6,57	21,97
EBIT	1.157.730	290.611	1.094.981	17.805	-5,42	276,79
Амортизација	(2.522.524)	(2.522.661)	(2.637.499)	(42.886)	4,56	4,55
Вонредни приходи	-	-	-	-	0,00	0,00
Профит/ загуба пред оданочување	956.930	142.597	613.428	9.974	-35,90	330,18
Данок	114.651	121.499	85.656	1.393	-25,29	-29,50
Нето профит / загуба	842.279	21.098	527.772	8.582	-37,34	2.401,48

I. Структура на приходи

Вкупните приходи без финансиските приходи за период 01.01.2017– 31.12.2017 година се намалени за -3,46% односно 480.718 илјади денари во споредба со истиот период минатата година. Намалувањето се должи пред се на намалување на приходите од продажба за -394.489 илјади денари (произведени 220 GWh електрична енергија помалку) и намалување на останати неспомнати деловни приходи за -2.713 илјади денари и намалени приходи од капитализирано сопствено производство од 83.516 илјади денари.

Како што веќе напоменавме погоре во текстот, остварените оперативни приходи, во износ од МКД 13.428.035 илјади, се намалени за -3,46% во однос на истиот период минатата година кога изнесувале МКД 13.908.754 илјади а се намалени за -7,66% во однос на планираните. Нивната структура е дадена во прилог:

Во 000 денари

Оперативни приходи	01.01.16 – 31.12.16	План 01.01.17 – 31.12.17	01.01.17 – 31.12.17	2017/ 2016	2017/ 2017 П
Приходи од продажба	13.230.401	13.875.943	12.835.912	-2,98	-7,50
Останати приходи	194.060	281.281	191.347	-1,40	-31,97
Капитализирано сопствено производство и услуги *	484.292	385.123	400.776	-17,24	4,06
Вкупно	13.908.754	14.542.347	13.428.035	-3,46	-7,66

* Капитализирано сопствено производство и услуги се евидентирани МКД 400.776 илјади и се евидентирани во РЕК Битола и се однесуваат на капитализација на сопствените трошоци за ископ на инвестициона откритка направени во новиот рудник ПЈС.

I.1. **Приходите од продажба** се 95,59% од вкупните приходи и бележат намалување во однос на анализираниот период 2016 година за -2,98% додека во однос на планот се намалени за -7,50%. Структурата на приходите од продажба за последните две години е следна:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2016 - 31.12.2016	План 01.01.17- 31.12.201 7	01.01.17- 31.12.2017	2017/ 2016	2017/ 2017 П
Приходи од продажба на добра - основна дејност *	10.592.261	11.154.47 9	10.411.168	-1,71%	-6,66%
Приход од сопствена потрошувачка – електрич. енергија	990.813	1.051.802	1.047.693	5,74%	-0,39%
Приходи од системски услуги на еес	1.074.405	1.076.393	976.023	-9,16%	-9,32%
Приходи од продажба на вишок на електрична енергија	164.209	110.000	12.627	-92,31%	-88,52%
Ост.приход продажба-топлинска енергија-Енергетика **	135.486	149.500	135.032	-0,34%	-9,68%
Ост.прих.продажба-електрична енергија-Енергетика***	153.526	170.707	186.803	21,67%	9,43%
Приходи од продажба на добра и услуги на поврзани субјекти ****	6.085	7.780	3.917	-35,63%	-49,66%
Останати приходи *****	113.615	155.282	62.650	-44,86%	-59,65%
Вкупно	13.230.401	13.875.94 3	12.835.912	-2,98%	-7,50%

* Цената ја одредува Регулаторна комисија за Енергетика и намалувањето е поради помалото производство на електрична енергија.

** Приходот од испорака на топлинска енергија е ист со минатата година со мало намалување.

*** Зголемувањето е резултат на зголемената потрошувачка од корисниците на електрична енергија.

**** Овие приходи се резултат на интерни пресметки помеѓу подружниците и немаат никаков ефект на Крајниот резултат бидејќи во една подружница се јавуваат како приход а во друга како расход.

***** Ова намалување се должи бидејќи минатата година имало интерен приход од Подружница Енергетика од 59.544 илјади денари кој оваа година е нетиран со трошокот и намален приход од продажба на железно за 13.234 илјади денари.

Во текот на 2017 година Регулаторна комисија за енергетика ја зголеми цената на струјата на АД ЕЛЕМ Скопје за 0,05% (старата цена беше 2,5239 денари за kWh, додека новата 2,5251 денари за kWh), а официјалното зголемување на цената почна да се применува од 01 Јули 2017 година. Покрај минималното зголемување на цената, приходот од продажба бележи намалување пред се поради намаленото производство на електрична енергија кое е прикажано во табелата подолу:

Во GWh

Производство	01.01. - 31.12.2016	% Учество	План 01.01.- 31.12.2017	% Учество	01.01. - 31.12.2017	% Учество	2017/2016	2017/План 2017
Термоелектрани	2.700	62,80%	2.676	67,92%	3.153	77,29%	16,78%	17,84%
Битола 1	546	12,70%	542	13,76%	843	20,66%	54,31%	55,51%
Битола 2	913	21,23%	975	24,74%	1.220	29,89%	33,58%	25,12%
Битола 3	1.213	28,21%	1.096	27,80%	1.014	24,84%	-16,44%	-7,48%
Осломеј	27	0,62%	64	1,62%	69	1,69%	157,39%	8,06%
Енергетика	1	0,03%	0	0,00%	8	0,21%	583,46%	0,00%
Хидроелектрани	1.490	34,65%	1.168	29,65%	816	20,00%	-45,24%	-30,16%
Вруток	446	10,37%	270	6,85%	325	7,96%	-27,20%	20,26%
Равен	53	1,23%	32	0,82%	39	0,96%	-25,54%	21,27%
Врбен	54	1,26%	39	0,99%	29	0,72%	-46,12%	-25,16%
Шпилје	353	8,21%	276	6,99%	157	3,86%	-55,42%	-42,85%
Глобочица	233	5,41%	185	4,68%	97	2,38%	-58,33%	-47,47%
Тиквеш	145	3,38%	145	3,68%	63	1,55%	-56,54%	-56,50%
Козјак	143	3,32%	153	3,88%	71	1,74%	-50,28%	-53,59%
Света Петка	63	1,47%	69	1,75%	34	0,84%	-45,73%	-50,23%
Ветерен парк Богданци	109	2,55%	96	2,42%	110	2,71%	0,91%	15,63%
ВКУПНО	4.300	100,00%	3.940	100,00%	4.080	100,00%	-5,11%	3,55%

Од погореизнесеното можеме да заклучиме дека намаленото вкупно производство од -220 GWh за период Јануари - Декември 2017 година во однос на 2016 година е резултат на намаленото производство на хидроцентралите за -45,24%, односно хидроцентралите помалку произвеле 674 GWh, додека термоцентралите произвеле за 16,78% повеќе киловат часови односно 453 GWh повеќе.

I.2 Структурата на **Останатите приходи** кои се намалени за -1,40% во однос на истиот период минатата година е следна:

Во 000 денари					
ОПИС	01.01.2016- 31.12.2016	План 01.01.17- 31.12.2017	01.01.17- 31.12.2017	2017/ 2016	2017/ 2017 П
Приходи од наплатени штети *	34.081	63.599	22.797	-33,11%	-64,16%
Останати неспомнати делови приходи за превоз од вработени **	8.248	8.550	6.333	-23,22%	-25,94%
Наплатени приходи од поранешни години	396	150.276	1.453	267,24%	-99,03%
Останато ***	151.336	58.855	160.765	6,23%	173,15%
Вкупо	194.060	281.281	191.347	-1,40%	-31,97%

* Приходот од наплатени штети е намален за 11.284 илјади денари поради помалиот број штети оваа година во однос на минатата година.

** Приходот за превозот од вработени е намален поради намалениот број на вработени на кои им се одбиваат парични средства од плата за превоз од дома до работа и обратно.

*** Овие приходи се зголемени бидејќи ова година има повеќе грантови за 6.281 илјади денари во однос на минатата година и повеќе резервирања за судски спорови за 4.361 илјади денари во однос на минатата година.

II. Структура на трошоци

При споредба на периодот Јануари - Декември 2017/2016 година забележуваме дека има намалување на вкупните трошоци од работењето за -1,00% во услови кога вкупниот приходот е намален за -3,39%, додека споредено со планираните трошоци има намалување од -10,99%. Како што може да се види подолу од Табелата кај некои Подружници има намалување кај некои зголемување на трошоците. Вредносно зголемување од 310.791 илјади денари има кај Дирекција на АД ЕЛЕМ поради трошокот за набавка на електрична енергија во висина од 538.920 илјади денари и зголемување од 385.268 илјади денари кај РЕК Осломеј поради разликата на залиха на недовршеното производство (јаглен) во висина од 320.596 илјади денари и зголемен трошок за потрошен мазут за 39.833 илјади денари. Додека најголемо вредносно намалување на трошоците има кај РЕК Битола во висина од -825.303 илјади денари пред се поради намалување на трошокот за откоп на јаглен и јаловина во висина од -952.492 илјади денари.

Во 000 денари					
Трошоци по подружници	01.01.2016-31.12.2016	План 01.01.17-31.12.2017	01.01.17-31.12.2017	2017/2016	2017/2017 П
Дирекција	1.413.900	2.165.564	1.724.691	21,98	-20,36
ХЕС Маврово	568.351	637.104	524.648	-7,69	-17,65
ХЕС Црн Дрим	375.183	387.667	358.010	-4,58	-7,65
ХЕЦ Тиквеш	140.888	173.911	138.546	-1,66	-20,34
РЕК Битола	8.045.246	8.947.178	7.219.943	-10,26	-19,30
РЕК Осломеј	1.213.331	1.035.184	1.598.599	31,75	54,43
ХЕЦ Треска	783.567	660.745	936.288	19,49	41,70
Енергетика	443.687	434.256	353.894	-20,24	-18,51
Вкупно трошоци АД ЕЛЕМ	12.984.153	14.441.608	12.854.620	-1,00	-10,99
Вкупен приход АД ЕЛЕМ	13.941.083	14.584.206	13.468.048	-3,39	-7,65

За период 01.01.-31.12.2017 година во однос на истиот период минатата година има намалување на вкупните трошоци од 129.533 илјади денари што во најголема мера се должи на намалување на трошокот за откоп на јаглен и јаловина во висина од -952.492 илјади денари, додека имаме зголемување на трошоците за набавка на електрична енергија во висина од 538.920 илјади денари, зголемување на залиха на недовршеното производство (јаглен) во висина од 333.355 илјади денари, зголемување на амортизацијата од 114.975 илјади денари и вредносно повеќе потрошен мазут за 67.319 илјади денари.

Анализата на трошоците е дадена во прилог.

II.1 Трошоците на продадени производи се однесуваат на следните ставки:

Во 000 денари					
ОПИС	01.01.2016-31.12.2016	План 01.01.17 - 31.12.2017	01.01.17-31.12.2017	2017/2016	2017/2017 П
Трошоци за сировини и други материјали	2.625.640	3.223.703	2.602.589	-0,88%	-19,27%
Набавна вредност на продадени стоки	92.235	1.005.077	538.920	484,29%	-46,38%
Услуги со карактер на материјални трошоци	2.385.877	3.133.963	1.487.170	-37,67%	-52,55%
Промени во залихата	-104.753	-100.833	228.603	-318,23%	-326,71%
Вкупо	4.999.000	7.261.910	4.857.281	-2,83%	-33,11%

Од табелата може да се констатира дека овие трошоци бележат намалување од 2,83% во споредба со истиот период минатата година пред се поради намалување на услугите со карактер на материјални трошоци се намалени за - 898.707 илјади денари заради намалување на трошоците за откоп на јаглен и јаловина од - 952.492 илјади денари како и намалување на трошоците за сировини и други материјали од - 23.052 илјади денари поточно потрошени резервни делови за одржување помалку за -147.507 илјади денари, додека зголемување има кај трошокот за набавка на електрична енергија во висина од 538.920 илјади денари, зголемување на трошокот на недовршеното производство (јаглен) во висина од 333.355 илјади денари поради намалување на залихата на јаглен за -228.603 илјади денари (поради повеќе потрошен јаглен отколку произведен во текот на 2017 година), амортизацијата е зголемена за 114.975 илјади денари поради зголемена опрема во 2017 година и вредносно повеќе потрошен мазут за 67.319 илјади денари.

Структурата на **трошоци за сировини и материјали** во износ од МКД 2.602.589 илјади е следна:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2016- 31.12.2016	План 01.01.17- 31.12.2017	01.01.17- 31.12.2017	2017/ 2016	2017/ 2017 П
Трошоци за сировини и материјали за производство	171.569	179.881	170.608	-0,56%	-5,15%
Потрошена вода за производство на електрична енергија	128.298	127.828	129.929	1,27%	1,64%
Потрошена врела вода за продажба	5.136	3.500	2.609	-49,19%	-25,45%
ХТЗ опрема во производство	6.694	11.959	7.315	9,27%	-38,84%
Потрошен канцелариски материјал	5.041	6.106	5.460	8,30%	-10,58%
Материјал за чистење и одржување	2.446	3.023	3.564	45,73%	17,91%
Потрошени сировини и материјали за производство	23.953	27.464	21.731	-9,28%	-20,87%
Трошоци за потрошена енергија за производство	1.719.037	2.030.147	1.863.031	8,38%	-8,23%
Потрошена електрична енергија	15.241	15.205	14.278	-6,32%	-6,10%
Потрошена сопствена електрична енергија	1.006.698	1.068.010	1.063.956	5,69%	-0,38%
Потрошен гориво за тешки моторни возила и машини	49.764	60.048	40.481	-18,65%	-32,59%
Парно	3.488	4.625	3.410	-2,22%	-26,27%
Друг огревен материјал (гас за Енергетика)	131.304	145.029	162.977	24,12%	12,38%
Потрошено уље за постројки и опрема	21.633	27.832	15.609	-27,85%	-43,92%
Потрошено уље за тешки моторни возила и градежни машини	2.325	2.258	1.664	-28,44%	-26,31%
Потрошен мазут за производство на електрична енергија	487.811	705.692	555.130	13,80%	-21,34%
Потрошено дизел гориво за производство на ел.енергија	774	1.449	833	7,56%	-42,54%
Останати трошоци за енергија за производство	0	0	4.695	0,00%	0,00%
Трошоци за потрошена енергија за администрација	18.794	29.784	15.585	-17,07%	-47,67%
Потрошен гориво за моторни возила	18.789	29.578	15.582	-17,06%	-47,32%
Потрошено уље за моторни возила	6	206	3	-48,25%	-98,52%
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување за производство	664.361	825.855	516.841	-22,20%	-37,42%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување	664.219	825.455	516.712	-22,21%	-37,40%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување на возила	142	400	128	-9,83%	-67,90%
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување за администрација	35.127	82.341	21.493	-38,81%	-73,90%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување	35.127	82.341	21.493	-38,81%	-73,90%
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми за производство	13.364	72.190	9.983	-25,30%	-86,17%
Трошоци за ситен инвентар за производство	5.125	44.055	1.374	-73,19%	-96,88%
Трошоци за авто гуми за градежни машини и тешки возила	2.038	3.880	449	-77,96%	-88,42%
Трошоци за ЛЗС за производство	6.202	24.255	8.160	31,57%	-66,36%
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми(за админ)	3.386	3.506	5.047	49,03%	43,94%
Трошоци за ситен инвентар	2	10	0	-100,00%	-100,00%
Трошоци за авто гуми за возила	3.384	3.497	5.047	49,11%	44,33%
Вкупно	2.625.640	3.223.703	2.602.589	-0,88%	-19,27%

- **Трошокот за потрошена вода за производство на електрична енергија** е зголемен поради зголеменото производство на електрична енергија во термоцентралите.
- **Трошокот за ХТЗ опрема** за производство за период 01.01.-31.12.2017 е зголемен за 9,27% во споредба со истиот период минатата година или 621 илјади денари, бидејќи оваа опрема се требува на две години и во годината кога треба да се набавува овој трошок се зголемува.
- **Сопствената потрошената електрична енергија** е зголемена поради поголемото производство на електрична енергија во Подружница Рек Битола и Рек Ослемеј.

Како позначајни ставки од претходната табела кои кај кои има поголеми промени се:

- **Потрошувачката на друг огревен материјал** се однесува на евиденцијата на гас за производство на топлинска енергија во Подружница Енергетика и е зголемена за 24,12 % во однос на истиот период минатата година. Испораката на топлинска енергија е поврзана со надворешните температури и се врши согласно температурен дијаграм. Во Јануари и Февруари 2017 година поради екстремно ниските температури беа испорачани поголеми количини на топлинска енергија за што беа потрошени и поголеми количини на гас. Исто така да напоменеме дека во 2017 година се произведуваше и електрична енергија при што работеше и турбогенераторската постројка TG1 и беа произведени 8.393 Mwh.
- **Потрошените резервни делови и материјали за одржување** се намалени за -147.507 илјади денари или -22,21% во однос на истиот период минатата година. Ова намалување се должи пред се поради помалку потрошените резервни делови и материјали за одржување во Рек Битола од -148.015 илјади денари во споредба со истиот период минатата година.
- **Потрошен мазут за производство на електрична енергија** – вредносното зголемување е настанато како резултат на зголемување на цената на мазутот. Од подолу приложената табела може да се констатира дека за период 01.01.-31.12.2017 година во Рек Ослемеј потрошувачката на мазут вредносно е зголемена за 74,22% додека количински потрошувачката на мазут е зголемена за 54,65% во однос на истиот период минатата година но исто така се произведени повеќе 42 GWh, а во Рек Битола потрошувачката на мазут вредносно е зголемена за 6,33% додека количински потрошувачката на мазут е намалена за -21,45% во однос на истиот период минатата година но исто така се произведени повеќе 404 GWh со напомена дека се потрошени и - 63.505 тони јаглен помалку во однос на истиот период 2016 година односно:

Потрошен мазут		01.01.- 31.12.2016	%	01.01.- 31.12.2017	%	2017/2016
МКД	РЕК Битола	434.140	89,00%	461.625	83,16%	6,33%
	РЕК Ослемеј	53.671	11,00%	93.504	16,84%	74,22%
Вкупно потрошен мазут во 000 МКД		487.811	100,00%	555.130	100,00%	
Тони	РЕК Битола	24.839	88,81%	19.511	80,13%	-21,45%
	РЕК Ослемеј	3.129	11,19%	4.839	19,87%	54,65%
Вкупно потрошен мазут во тони		27.968	100,00%	24.350	100,00%	-12,94%
Произведени GWh во Рек Битола		2.672		3.076		15,12%
Произведени GWh во Рек Ослемеј		27		69		155,56%
Маут/ GWh во Рек Битола		9,30		6,34		-31,77%
Маут/ GWh во Рек Ослемеј		115,89		70,13		-39,48%

Во табелата во продолжение прикажани се поголемите трошоци за сировини и материјали како учество во вкупно остварениот приход со цел да се види дали за остварените приходи направени се поголеми или помали трошоци во однос на претходната година, односно:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.- 31.12.2016	%	01.01.- 31.12.2017	%	2017/2016
Потрошена сопствена електрична енергија	1.006.698	7,22%	1.063.956	7,90%	5,69%
Потрошен гориво за тешки моторни возила и градежни машини	49.764	0,36%	40.481	0,30%	-18,65%
Друг огревен материјал	131.304	0,94%	162.977	1,21%	24,12%
Потрошен мазут за производство на електрична енергија	487.811	3,50%	555.130	4,12%	13,80%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување	664.219	4,76%	516.712	3,84%	-22,21%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување - администрација	35.127	0,25%	21.493	0,16%	-38,81%
Останати трошоци за сировини и материјали	250.717	1,80%	241.840	1,80%	-3,54%
Вкупно трошоци за сировини и материјали	2.625.640	18,83%	2.602.589	19,32%	-0,88%
Вкупено остварени приходи	13.941.083	100,00%	13.468.048	100,00%	-3,39%

Од погоре презентираниот заклучуваме дека за периодот 01.01.-31.12.2017 година поголемите трошоци со поголем процент учествуваат во вкупниот приход односно вкупните трошоци за сировини и материјали учествуваат со поголем процент во вкупниот приход.

Структурата на ставката услуги со карактер на материјални трошоци е прикажана во следната табела:

Во 000 денари					
ОПИС	01.01.2016-31.12.2016	План 01.01.17-31.12.2017	01.01.17-31.12.2017	2017/2016	2017/2017 П
Транспортни услуги	81.450	100.335	92.544	13,62%	-7,76%
Транспортни услуги во јавен сообраќај во земјата	4.645	7.365	408	-91,23%	-94,47%
Трошоци за услуги на пренос, претовар и истовар	127	113	6	-95,15%	-94,52%
Услуги за превоз на вработени	5.720	20.955	6.180	8,05%	-70,51%
Трошоци за пренесена електрична енергија	70.958	71.903	85.950	21,13%	19,54%
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	6.185	6.882	15.051	143,34%	118,69%
Трошоци на поштенски услуги во земјата	1.154	1.249	1.012	-12,26%	-18,94%
Трошоци за поштенски услуги во странство	0	0	46	0,00%	0,00%
Трошоци за фиксни телефони	3.639	3.704	3.330	-8,49%	-10,11%
Трошоци за мобилни телефони	995	1.100	2.506	151,81%	127,81%
Трошоци за интернет услуги	398	829	8.157	1950,40%	883,65%
Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги	17.803	20.778	16.569	-6,93%	-20,26%
Услуги за изработка, доработка на производи	17.803	20.778	16.569	-6,93%	-20,26%
Услуги за одржување и заштита	1.985.237	2.702.460	1.086.036	-45,29%	-59,81%
Услуги за одржување (ремонтни активности)	164.258	300.844	259.019	57,69%	-13,90%
Услуги за одржување на средствата за заштита на работа	585	940	133	-77,29%	-85,85%
Услуги за одржување на ситен инвентар и амбалажа	9	410	35	272,56%	-91,51%
Услуги за одржување хигиена во просториите	1.899	4.666	1.957	3,02%	-58,07%
Услуги за тековно одржување	181.465	311.941	137.126	-24,43%	-56,04%
Трошоци за откоп на јаглен и јаловина	1.629.982	2.000.000	677.490	-58,44%	-66,13%
Услуги за одржување на тешки моторни возила	0	0	1.954	0,00%	0,00%
Услуги за одржување на лесни моторни возила	0	0	5.866	0,00%	0,00%
Други услуги за одржување	7.037	83.659	2.456	-65,10%	-97,06%
Наемнини-лизинг	6.484	5.997	10.575	63,10%	76,34%
Наем за недвижности во земјата	6.408	5.800	10.099	57,61%	74,13%
Наем од граѓани	0	32	0	0,00%	-100,00%
Останат наем	76	164	476	526,50%	189,27%
Комунални услуги	35.303	37.549	31.213	-11,59%	-16,88%
Комунални услуги (смет, вода, канализација, комунален смет)	35.303	37.549	31.213	-11,59%	-16,88%
Трошоци за истражување и развој	29.796	37.766	37.483	25,80%	-0,75%
Трошоци за услугите за тековните потреби на научно истр.	29.796	37.766	37.483	25,80%	-0,75%
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саем	143	3.000	169	18,16%	-94,36%
Трошоци за промоција, пропаганда и реклама во земјата	143	3.000	169	18,16%	-94,36%
Останати услуги	223.476	219.196	197.530	-11,61%	-9,88%
Трошоци за услуги за заштита на работната средина	6.773	7.358	5.300	-21,75%	-27,97%
Надомест за користење на јавни складови	14	80	11	0,00%	-86,67%
Надомест за автопати, патарина и паркинг	1.923	2.093	1.650	-14,20%	-21,19%
Услуга за функционалност на уред - ГПС	6.663	6.938	4.679	-29,78%	-32,56%
Надомест за технички преглед при регистрација на возила	1.153	2.110	1.149	-0,29%	-45,53%
Трошоци за здравствени прегледи на работниците	8.587	13.908	6.884	-19,83%	-50,50%
Трошоци за системски услуги	184.178	181.613	176.502	-4,17%	-2,81%
Други материјални услуги	14.185	5.097	1.357	-90,44%	-73,38%
Вкупно	2.385.877	3.133.963	1.487.170	-37,67%	-52,55%

Како позначајни ставки од претходната табела кои имаат поголеми промени се:

- **Трошоците за мобилни телефони и интернет услугите** се зголемени бидејќи цените за инпулсите за мобилни телефонија согласно новиот договор се повисоки, а исто така од оваа година согласно член 24 став 1 алинеја 5 а во врска со членовите 132 и 133 од Законот за електронските комуникации тука се евидентираат трошоците за изнајмување на радиофреквенции за пренесување на податоци од Агенција за електронска комуникација-АЕК.

- **Услугите за одржување односно ремонтите активности** за анализираниот период оваа година се зголемени за 57,69% односно 94.761 илјади денари во однос на истиот период минатата година бидејќи во претходните години не се правени ремонтни активности туку само нега.

- **Услугите за тековно одржување** за период 01.01.-31.12.2017 година покажуваат намалување во поголем број Подружници од -44.339 илјади денари или -24,43% во однос на истиот период минатата година. Намалувањето се должи пред се на намалување на трошокот за поправки од - 18.136 илјади денари и трошокот за работна рака од - 19.474 илјади денари во Рек Битола и трошокот за производни услуги од надворешни фирми од - 7.316 илјади денари и трошокот за производни услуги од градежна механизација од - 5.318 илјади денари во Рек Осломеј.

- **Трошоците за откоп на јаглен и јаловина** за период 01.01.-31.12.2017 година се во износ од 677.490 илјади денари и се намалени за -952.492 илјади денари или -58,44% во однос на истиот период минатата година додека во однос на планот се намалени за -66,13%. Намалувањето на трошоците се должи пред се на:

1. Трошоците кои опфаќаат ископ, транспорт, одлагање и разатирање на јаловина на далечина од 1.500-3.000 метри за период 01.01.-31.12.2017 година не се остварени исто како истиот период минатата година.

2. Трошоците за ангажираната дисконтинуирана механизација од надворешни фирми за период 01.01.-31.12.2017 година се остварени во износ од 294.773 илјади денари и бележат зголемување од 72.132 илјади денари односно 32,40% во однос на истиот период 2016 година и истите се однесуваат на ангажирање на услуги од градежни машини заради создавање на услов за формирање на нови траси и објекти за одводнување како и создавање поволни услови за работа на рудникот. Потребата од ангажирање на механизација од надворешни фирми се јавува како резултат на недостатокот на сопствена механизација.

3. Трошоците за ископ и транспорт на јаглен во кило џули за период 01.01.-31.12.2017 година остварени се во износ од 382.718 илјади денари и бележат намалување од -1.024.624 илјади денари или - 72,81% во однос на 2016 година. Намалувањето се должи на намален ископ и транспорт на јаглен и на двете локации односно на локација Микро 3 овој период не е ископан јаглен додека истиот период минатата година ископани се 858.506 тони, а во Брод Гнеотино ископани се помалку -852.169 тони што е за -51,95% помало производство во однос на 2016 година.

- **Трошоците за услуги за заштита на работната средина** се намалени за -1.473 илјади денари или -21,75% и изнесуваат 5.300 илјади денари. Овде во основа спаѓаат извршените мерења на емисијата на загадувачки супстанции во воздухот од Термоцентралата РЕК Битола како и третирање на тревнати површини.

- **Услугите за функционалност** на АВЛ уред-ГПС во износ од 4.679 илјади денари се однесуваат на одржување на АВЛ уреди на леки возила и на АВЛ уреди со сензори за машини.

- **Трошоците за здравствени прегледи** на работниците се намалени за -19,83% и изнесуваат 6.884 илјади денари. Здравствените прегледи се реализираат во зависност од можностите на Економскиот оператор кој ја дава услугата, како и од можностите да се ослободат работниците за таа намена без да трпи производниот процес. Согласно законските прописи здравствен преглед се врши на секои 2 години и затоа е можно динамиката на прегледите да е различна во одделни периоди или години.

Во табелата во продолжение прикажани се поголемите трошоци за услуги како учество во вкупно остварениот приход со цел да се види дали за остварените приходи направени се поголеми или помали трошоци во однос на претходната година, односно:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.- 31.12.2016	%	01.01.- 31.12.2017	%	2017/2016
Услуги за тековно одржување	181.465	1,30%	137.126	1,02%	-24,43%
Трошоци за откоп на јаглен и јаловина	1.629.982	11,69%	677.490	5,03%	-58,44%
Комунални услуги (смет, вода, канализација, комунални услуги)	35.303	0,25%	31.213	0,23%	-11,59%
Трошоци за системски услуги	184.178	1,32%	176.502	1,31%	-4,17%
Останати услуги	354.949	2,55%	464.839	3,45%	30,96%
Вкупно услуги со карактер на материјални трошоци	2.385.877	17,11%	1.487.170	11,04%	-37,67%
Вкупен приход	13.941.083	100,00%	13.468.048	100,00%	-3,39%

II.2 Општи продажни и административни трошоци се однесуваат на:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2016- 31.12.2016	План 01.01.17-31.12.2017	01.01.17- 31.12.2017	2017/ 2016	2017/ 2017 П
Трошоци за вработени	3.392.112	3.532.446	3.519.979	3,77%	-0,35%
Вредносно усогласување на средствата	514.488	20.005	496.195	-3,56%	2380,36%
Резервирање на трошоци и ризици	331.969	85.500	132.779	-60,00%	55,30%
Останати расходи од работењето	990.931	829.212	689.320	-30,44%	-16,87%
Вкупно	5.229.500	4.467.164	4.838.274	-7,48%	8,31%

Трошоци за вработени:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2016- 31.12.2016	План 01.01.16-31.12.2017	01.01.17- 31.12.2017	2017/ 2016	2017/ 2017 П
Плата и надоместоци од плата – бруто *	3.249.958	3.440.726	3.352.709	3,16%	-2,56%
Останати трошоци за вработените	90.155	26.186	94.198	4,48%	259,73%
Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	10.830	10.308	7.681	-29,08%	-25,49%
Надомест на трошоците на вработените и подароци	35.034	40.805	48.171	37,50%	18,05%
Трошоци за осигурување од задолжителни ризици на работници од процес при работа	6.134	14.422	17.220	180,75%	19,41%
Вкупно трошоци за вработени	3.392.112	3.532.446	3.519.979	3,77%	-0,35%

* Во износот на плата и надоместоците од плата содржани се и платите на сите членови на Управен одбор на АД Елем кои не се вработени во друштвото но имаат склучено менаџерски договори. Согласно член 384 став 7 од Законот за Трговски друштва бруто примањата за 2017 година на членовите на Управниот одбор се: Драган Миновски со бруто примања од 555.238 денари, Иван Трпески со бруто примања од 394.560 денари, Марјанчо Николов со бруто примања од 408.035 денари, Добрила Стефаноска со бруто примања од 442.640 денари, Ѓорѓи Михаилов со бруто примања од 397.667 денари, Благојче Трповски со бруто примања од 361.955 денари, Христијан Мицкоски со бруто од 1.483.605 денари, Фатмир Лимани со бруто примања од 1.525.803 денари, Гордана Д.Кочоска со бруто примања од 1.200.307 денари, Александар Пауноски со бруто примања од 1.021.568 денари, Анита Стамнова со бруто примања од 1.103.913 денари, Симон Зафировски со бруто примања од 423.400 денари и Иван Куковски со бруто плата од 1.549.200 денари. Бруто и нето примањата на членовите на Надзорен Одбор за 2017 година се: Сефедин Халити со бруто примања од 116.919 денари, Донка Марковска со бруто примања од 106.664 денари, Ристе Ачковски со бруто примања од 132.248 денари, Дончо Коевски со бруто примања од 119.730 денари, Верица Узунова со бруто примања од 88.746 денари, Златко Петрески со бруто примања од 53.332 денари, Љубчо Кижевски со бруто примања од 79.165 денари, Ѓоко Ташев со бруто примања од 53.332 денари, Сашо Додовски со бруто примања од 89.210 денари и Садудин Ибраими со бруто примања од 48.021 денари.

* Просечниот број на вработени со Декември 2017 година изнесува 4.847 вработени, додека минатата година со Декември биле просечно вработени 4.809 лица, напоменуваме дека во Септември 2016 година се вработени 154 што придонесува за зголемување кај трошоците за плата и надоместоци од плата – бруто во 2017 година. Останатите трошоци за вработените се зголемени за 4.043 илјади денари пред се поради зголемениот износ на регрес од 3.643 илјади денари. Надомест на трошоците на вработените и подароци е зголемен бидејќи трошоците за исхрана на вработените во тек на работата се зголемени за 13.137 илјади денари поради Одлуката сите вработени во Рек Битола да добиваат оброк, трошоците за осигурување од задолжителни ризици на работниците од процес при работа се зголемени бидејќи од 01.06.2016 до 31.12.2016 работниците не беа осигурани поради исцрпување на договорот за колективно осигурување.

Останати расходи од работењето се однесува на:

Во 000 денари					
ОПИС	01.01.16 - 31.12.16	План 01.01.17- 31.12.2017	01.01.17- 31.12.2017	2017/ 2016	2017/ 2017 П
Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	946	1.288	1.633	72,61%	26,82%
Трошоци за спонзорства и донации	45.325	60.540	46.915	3,51%	-22,51%
Трошоци за спонзорство	405	540	0	-100,00%	-100,00%
Донации во земјата	13.920	12.000	18.915	35,89%	57,62%
Донации за синдикат	31.000	48.000	28.000	-9,68%	-41,67%
Донации за ДООЕЛ	0	0	0	0,00%	0,00%
Трошоци за репрезентација	7.711	7.139	6.629	-14,04%	-7,15%
Трошоци за репрезентација во земјата	3.370	2.300	1.540	-54,30%	-33,03%
Репрезентација - надворешни угостителски услуги	1.531	2.137	1.347	-11,97%	-36,96%
Репрезентација - кафе и сок	2.544	2.500	2.642	3,86%	5,68%
Трошоци за репрезентација - останато	267	202	1.099	312,01%	443,66%
Трошоци за осигурување	179.954	128.750	122.410	-31,98%	-4,92%
Трошоци за осигурување на средства	167.285	115.901	116.944	-30,09%	0,90%
Трошоци за осигурување од задолжителни ризици од трети лица	11.249	11.187	4.601	-59,10%	-58,88%
Трошоци за осигурување за возила-автоодговорност	1.420	1.663	866	-39,06%	-47,94%
Банкарски услуги и трошоци за платениот промет	13.997	14.886	12.026	-14,08%	-19,21%
Банкарски услуги и провизија	2.209	2.215	3.327	50,61%	50,21%
Провизии и куртажа	11.337	12.206	8.301	-26,78%	-31,99%
Надомест на провизии за наплата на електрична енергија	451	465	398	-11,87%	-14,45%
Останати расходи од работење	742.997	616.609	499.708	-32,74%	-18,96%
Придонеси за бенифициран стаж	52.460	52.233	59.189	12,83%	13,32%
Надомести за придонеси на Стопанската комора на РМ	5.560	5.636	5.604	0,80%	-0,56%
Членарина на здруженија и трошоци за придонеси	1.546	7.232	7.908	411,70%	9,35%
Надомести за воден придонес	66.462	65.373	63.948	-3,78%	-2,18%
Останати даноци, придонеси, членарина и други давачки	21.932	21.241	25.489	16,22%	20,00%
Административни и судски такси	7.964	6.701	41.387	419,70%	517,60%
Консултантски, советодавни и сметководствени услуги	5.976	44.973	8.572	43,43%	-80,94%
Адвокатски и нотарски услуги	143.479	164.580	30.250	-78,92%	-81,62%
Трошоци за привремени и повремени работи од агенции	107.584	111.294	67.251	-37,49%	-39,57%
Интелектуални услуги	2.622	2.945	1.347	-48,65%	-54,28%
Останати нематеријални трошоци и услуги	14.415	49.468	10.104	-29,90%	-79,57%
Казни, пенали, надоместоци за штета и друго	8.518	3.655	16.360	92,07%	347,59%
Други дополнителни утврдени трошоци од минати години	92.455	10.775	281	-99,70%	-97,39%
Останати неспомнати трошоци - расходи од работењето	18	500	378	2000,96%	-24,36%
Расход од поранешми години – регрес за год. Одмор	131.889	0	96.377	-26,93%	0,00%
Останато	80.119	70.003	65.263	-18,54%	-6,77%
ВКУПНО	990.931	829.212	689.320	-30,44%	-16,87%

Дел од трошоците кои се зголемени се и донациите во земјата поради одлуките од Управен одбор за донации (средства искористени до 30.06.2017 година), трошоците за осигурување се намалени поради намалување на цената на услугата согласно новиот договор, административни и судски такси се зголемени пред се заради големиот број на судски предмети, консултантските услуги се зголемени пред се поради услугата од FICHTNER-Германија за ветерен парк во вредност од 4.185 илјади денари, казни, пенали, надоместоци за штета и друго се зголемени во Рек Осломеј поради надомест на вработените по судски решенија во висина од 12.500 илјади денари.

Сакаме да напоменеме дека со Одлука од У.О. број 02-8250/44/10.2 од 29.12.2016 година е извршено вредносно усогласување на стар рудник и регулација на река Темница во Рек Осломеј за две години 2016 и 2017 по 352.335 илјади денари или вкупно 704.670 илјади денари, исто така направено е вредносно усогласување на материјални средства во подготовка од 125.364 илјади денари поради откажување на кредитот од Европска банка за обнова и развој (EBRD) за Бошков мост.

Евидентирани се финансиски расходи во 2017 година по судска пресуда и исплатени трошоци и казнена камата од 298.826 илјади денари на Рико-Словенија за спорот со изградбата на хидроцентралата Света Петка.

Трошоци за привремени и повремени работи од агенции – овој трошок има намалување од -37,49% за период 01.01.-31.12.2017 година во однос на истиот период минатата година. Структурата на овие трошоци е следна:

Во 000 денари						
ОПИС	вредност	вредност	број	број	ИНД	ИНД
Агенција за вработување	2017	2016	2017	2016	2017/2016	2017/2016
1	2	3	4	5	6=2/3	7=4/5
РЕК БИТОЛА	43.869	63.819	138	138	-31	0
Вработување преку Агенција за вработување *	43.869	63.819	138	138	-31	0
Останати договори на дело(обезбедување и друго)	0	0	0	0	0	0
РЕК ОСЛОМЕЈ	4.600	20.092	13	13	0	0
Вработување преку Агенција за вработување **	4.600	20.092	13	13	-77	0
Останати договори на дело(обезбедување и друго)	0	0	0	0	0	0
ДИРЕКЦИЈА	9.776	12.554	35	40	-22	-13
Вработување преку Авторско правно биро	4.098	5.312	35	40	-23	-13
Останати договори на дело(обезбедување и друго)	5.678	7.242			-22	0
ХЕС МАВРОВО	4.235	5.005	0	0	0	0
Вработување преку Авторско правно биро	0	0	0	0	0	0
Останати договори на дело(обезбедување и друго)	4.235	5.005	0	0	-15	0
ХЕС ЦРН ДРИМ	316	612	0	0	0	0
Вработување преку Авторско правно биро	0	0	0	0	0	0
Останати договори на дело(обезбедување и друго)	316	612	0	0	-48	0
ХЕС ТРЕСКА	1.546	3.019	0	0	0	0
Вработување преку Авторско правно биро	0	0	0	0	0	0
Останати договори на дело(обезбедување и друго)	1.546	3.019	0	0	-49	0
ЕНЕРГЕТИКА	2.910	2.484	0	0	0	0
Вработување преку Авторско правно биро	0	0	0	0	0	0
Останати договори на дело(обезбедување и друго)	2.910	2.484	0	0	17	0
ВКУПНО	67.251	107.584	186	191	-37	-3

* Износот во Рек Битола во 2017 година е намален бидејќи 81 привремени работници добија решение за стално вработени во Септември 2016 година.

** Износот во Рек Осломеј во 2017 година е намален бидејќи 73 привремени работници добија решение за стално вработени во Септември 2016 година.

Б. БИЛАНС НА СОСТОЈБА

Во 000 МКД / EUR

	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2017 план		31.12.2016	31.12.2017	31.12.2017 план
Актива				Пасива			
Земјиште и згради	19.104.554	17.948.416	19.097.842	Капитал	33.171.115	33.170.926	33.171.115
Постројки и опрема	15.821.050	14.364.395	15.359.245	Резерви	2.420.826	2.439.783	2.264.851
Други постојани средства	5.282.035	6.500.568	9.834.483	Акумулирана добивка	602.979	1.130.751	21.098
Други финансиски средства	1.078.280	874.566	990.899	Вкупна нето вредност	36.194.920	36.741.460	35.457.065
Вкупно постојани средства	41.285.919	39.687.944	45.282.469	Нето нематеријални средства	654.779	616.328	995.998
Побарувања за запишан а неуплатен капитал	0	0	2	Нето материјални средства	35.540.141	36.125.131	34.461.067
Залиха	2.430.616	2.352.628	2.331.763	Долгорочни обврски	0	0	0
Побарувања	2.790.845	2.390.400	2.147.187	Долгорочни обврски - Банки	7.570.088	6.734.347	11.174.988
Други побарувања	44.879	192.233	86.603	Краткорочни обврски - добавувачи	1.504.212	831.662	2.538.085
Други тековни средства	283.209	644.108	155.779	Краткорочни кредити	1.509.730	1.374.931	1.319.186
Готовина / банкарски депозити	57.446	281.520	180.676	Други краткорочни обврски	709.351	397.133	558.811
Вкупно тековни средства	5.606.996	5.860.889	4.902.009	Дивиденди	0	0	0
				Други обврски ПБР	59.393	85.629	132.340
				Вкупно краткорочни обврски	3.782.686	2.689.354	4.548.422
ВКУПНА АКТИВА	46.892.916	45.548.833	50.184.477	ВКУПНА ПАСИВА	46.892.916	45.548.833	50.184.477

*Прикажаниот биланс на состојба е прилагоден за аналитички цели, односно од него со состојба 31.12.2017 година се отстранети состојбите на побарувањата и обврските од поврзани друштва од сметките 110 и 210.

**Од АВР и ПБР исто така за аналитички цели со состојба 31.12.2017 е отстранет износ од МКД 7.859.491 илјади, кој произлегува од делбениот биланс на АД ЕЛЕМ.

I. АКТИВА

Во периодот од 01.01.2017 – 31.12.2017 ако го погледнеме паричниот тек ќе забележиме дека инвестиционите активности се во износ од МКД 1.001.072 илјади. Меѓутоа мора да се напомене дека овој износ е de facto нетиран за износите за кои се направени исправки на постојаните средства. Имено во 2017 година по одлука на УО бр.02-8250/44/10.2 од 29.12.2016 година, направена е исправка на вредност на рудниците во Осломеј во износ од МКД 352.335 илјади. Исто така поради откажувањето на кредитната линија која ни беше на располагање од ЕБРД за изградба на ХЕ Бошков мост, направена е исправка на вредноста за провизии и останати трошоци поврзани со овој кредит акои согласно МСС се капитализирани во набавната вредност на ова средство, во износ од МКД 125.664 илјади.

Најголем дел од инвестиционите активности се во вложувања во рудници во РЕК Битола, во одделот за ИТ и ТК на АД ЕЛЕМ, ски центарот на Попова шапка и вложувањата во Административни згради на АД ЕЛЕМ Скопје.

Тековните средства

Залихи

Од вкупната залиха најголем дел опфаќаат резервните делови односно 74,26%, додека вкупните залихи на РЕК Битола учесвуваат со 68,95 % во вкупните залихи на АД ЕЛЕМ.

Во Билансот на состојба прикажан погоре во износот на залихите се вклучени и аванси дадени за тековни средства во износ од МКД 104.682 илјади.

Во табелата во продолжение дадена е структурата на залихите по категории и по Подружници:

Во 000 денари

ПОДРУЖНИЦИ	Залихи на сировини и материјали	Залихи на резервни делови	Залихи на ситен инвентар	Залиха на недовршено производство	Вкупно залихи на 31.12.2017	%	Вкупно залихи на 31.12.2016	%	2017/2016
ДИРЕКЦИЈА	1.712	5	51	0	1.769	0,08%	3.217	0,14%	-45,01%
ХЕС МАВРОВО	6.783	5.021	2.057	0	13.861	0,62%	14.446	0,61%	-4,05%
ХЕС ЦРН ДРИМ	7.540	2.987	1.785	0	12.312	0,55%	12.864	0,54%	-4,29%
ХЕЦ ТИКВЕШ	3.520	6.991	230	0	10.741	0,48%	11.128	0,47%	-3,48%
РЕК БИТОЛА	139.307	1.364.113	12.232	34.241	1.549.893	68,95%	1.612.021	67,72%	-3,85%
РЕК ОСЛОМЕЈ	181.614	271.278	0	171.043	623.935	27,76%	693.521	29,13%	-10,03%
ХЕЦ ТРЕСКА	745	13.555	3.141	0	17.441	0,78%	17.439	0,73%	0,01%
ЕНЕРГЕТИКА	11.110	5.446	1.438	0	17.994	0,80%	15.893	0,67%	13,22%
ВКУПНО	352.331	1.669.396	20.935	205.284	2.247.946	100,00%	2.380.529	100,00%	-5,57%

Во побарувања од купувачите структурата е следна:

Во 000 денари

ПОБАРУВАЊА	31.12.2016	%	31.12.2017	%	2017/2016
ЕВН	2.363.640	84,69%	2.156.983	89,40%	-8,74%
Побарувања од државни институции (по делбен биланс со ЕВН)	170.850	6,12%	100.501	4,17%	-41,18%
МЕПСО	247.734	8,88%	193.493	8,02%	-21,89%
Останати побарувања	8.621	0,31%	163.628	6,78%	1798,02%
ВКУПНО	2.790.845	100,00%	2.412.605	100,00%	-13,55%

Намалувањето на побарувањата од државни институции не се должи на наплата на побарувањата туку на различно евидентирање. Имено направена е рекласификација на дел од краткорочните побарувања по овој основ кои долго време немале наплата (а чија претходна класификација била направена согласно склучени спогодби). Истите се рекласифицирани во долгорочни, и претходно за нив е направена исправка на вредност.

Во периодот 01.01 - 31.12.2017 година, направени се исправки на побарувања во износ од 14.991 илјади МКД со оглед дека се изгубени споровите со дел од државните институции за побарувања преотстапени по делбен биланс со ЕВН.

II. ПАСИВА

КАПИТАЛ

Во *капиталот* нема некои позначајни промени освен промените во акумулираната добивка кои се резултат на добивката за периодот во износ од 527.772 илјади МКД.

Во нематеријалните средства се евидентираат концесиите како и истражувањата и студиите за нови проекти.

Во ставката **Резерви** влегуваат:

Во 000 денари			
ОПИС	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2017 План
Резервирања за трошоци за обновување на природни богатства	690.549	773.041	742.474
Резервирања за користи на вработените	339.043	345.825	309.328
Останати долгорочни резервирања	323.467	253.189	145.282
Ревалоризациони резерви и законски резерви	1.067.766	1.067.766	1.067.766
ВКУПНО	2.420.826	2.439.821	2.264.851

Останати долгорочни резервирања се однесуваат на резервирањата што се прават за судски спорови, природни богатства и останати трошоци за вработени.

Долгорочни обврски

Долгорочните обврски се однесуваат на обврски по земени кредити од банки, како што е прикажано во табелата:

Во 000 денари		
Состојба на долгорочни на 31.12.2017		
ОПИС	Каматна стапка	Главнина
Комерцијална банка (КОГЕЛ)	6M euribor + 2,5 %	491.760
Делфа банка	6M euribor+2,75%	605.500
KFW банка - Германија (Map Takraf) *	5,01	0
Стопанска банка (Power machines-Rusija)	1M euribor+4,75%	922.361
Дојче банка (Tisenkrup-Germanija)	12M euribor+1,55%	172.086
Дојче банка (Babkok)	12M euribor+1,675%	1.717.266
KFW банка - Германија (ревитализација)	12M euribor-0,3%	1.171.238
KFW банка - Германија (ветерен пакр)	3,3	1.638.297
KFW Банка Германија (Топлификација)	1,50%	15.839
Вкупно		6.734.347

*Кредитот за KFW банка – Германија (Map Takraf) не е отплатен заклучно со 31.12.2017 година, меѓутоа ќе се отплати во 2018 година, а согласно МСС се прави рекласификација на отплатите за тековната година што следи од долгорочни на краткорочни на 31.12 во претходната година.

Тековни обврски

Обврските кон добавувачи во износ од МКД 831.662 илјади денари се однесуваат на обврски кон домашни и странски добавувачи. Истите се намалени за МКД 672.550 илјади во однос на 31.12.2016 што се должи на одличната ликвидност на компанијата како и успешното управување со трошоците.

Краткорочни кредити

Се однесуваат на делот од долгорочните обврски кои АД ЕЛЕМ ги има за плаќање во тековната година. Во продолжение во две табели ќе ја прикажеме исплатената обврска по краткорочни кредити во првата половина, како и преостанатите обврски по краткорочни кредити до крајот на тековната година.

Табела 1 – Исплатени обврски по краткорочни кредити во период 01.01. – 31.12.2017

Во 000 денари

Кредит по банка	Каматна стапка	Главнина	Камата	Вкупно исплати 01.01-31.12.2017
Светска банка	libor+0,5%	82.132	541	82.673
Депфа банка	6M euribor+2,75%	201.864	24.732	226.596
KFW банка Германија (Man Takraf)	5,01	88.768	7.298	96.066
Стопанска банка (Power machines-Rusija)	1M euribor+4,75%	167.676	53.028	220.704
Дојче банка (Tisenkrup-Germanija)	12M euribor+1,55%	114.706	5.043	119.749
Дојче банка (Babkok)	12M euribor+1,675%	261.764	30.300	292.064
KFW Банка Германија (ветерен парк)	3,30%	310.439	65.282	375.721
KFW Банка Германија (ревитализација)	12M euribor-0,3%	166.645	0	166.645
Светска банка (Луково поле)	12M USDLIBOR+0,6%	17.247	556	17.803
ВКУПНО		1.411.241	186.780	1.598.021

Табела 2 – Преостанати обврски по краткорочни кредити за период од 01.01.2018 - 31.12.2018 година

Во 000 денари

Кредит по банка	Каматна стапка	Главнина	Камата	Отплати за период 01.01-31.12.2018
Депфа банка	6M euribor+2,75%	201.874	17.933	219.807
KFW Банка Германија (Man Takraf)	5,01 0%	77.179	2.755	79.934
Стопанска банка (Power machines-Rusija)	1M euribor+4,75%	167.702	45.011	212.713
Дојче банка (Tisenkrup-Germanija)	12M euribor+1,55%	114.724	2.799	117.523
Дојче банка (Babkok)	12M euribor+1,675%	261.806	27.784	289.590
KFW Банка Германија (ветерен парк)	12M euribor-0,3%	310.036	55.717	365.753
KFW Банка Германија (ревитализација)	3,3	166.640	0	166.640
ВКУПНО		1.299.961	151.998	1.451.959

В. ИЗВЕШТАЈ ЗА ГОТОВИНСКИОТ ТЕК

Готовинскиот тек за период 01.01.2017 – 31.12.2017 година е следен:

ОПИС	Во 000 денари
	31.12.2017
Нето добивка/ загуба	527.772
Амортизација	2.637.499
Даноци	85.656
Вкупно	3.250.927
Даноци	(85.656)
Промени во побарувања од купувачи	400.446
Промени во останати побарувања	(147.354)
Промени во залихи	77.988
Промени во останати тековни средства	(360.899)
Промени во добавувачи	(672.550)
Промени во останати обврски	(285.983)
Готовински тек од оперативни активности	2.176.920
Промени во нематеријални средства	38.451
Промени во земјишта и згради	1.156.138
Промени во опрема и машини	1.456.655
Промени во останати фиксни средства	(1.218.533)
Промени во останати финансиски средства	203.715
Амортизација	2.637.499
Готовински тек од иностивестициони активн	(1.001.072)
Слободен готовински тек (Free cash flow)	1.175.847
Дивиденди	-
Промени во долгорочни кредити	(835.742)
Промени во краткорочни кредити	(134.799)
Промени во останати долгорочни обврски	-
Промени во акционерски капитал	(190)
Промени во резерви	18.957
Промени во задржана добивка	527.772
Добивка/загуба за финансиската година	527.772
Готовински тек од финансиски активности	(951.774)
Нето готовински тек	224.074
Парични средства на почеток на година	57.446
Парични средства на крај на година	281.520

Готовински тек е направен за добивање на пореална слика за движењето на сите готовински приливи и одливи во зависност од тоа за што се употребени и од каде потекнуваат.

Некои позначајни показатели

Показателите се пресметани врз база на прочистен биланс на состојба т.е. намален за интерните односи и АВР и ПВР.

ОПИС	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2017 план
Показател за тековна ликвидност	1,482	2,179	1,078
Брза ликвидност	0,840	1,304	0,565
Показател за финансиска задолженост	0,194	0,178	0,249
Показател за вкупна задолженост	0,242	0,207	0,313
Equity ratio	0,758	0,793	0,687
Financial debt equity ratio	0,255	0,224	0,363
Debt equity ratio	0,319	0,261	0,456
Повраток на актива	1,7962	1,1587	0,0420
Повраток на капитал	2,3699	1,4610	0,0612
ЕВИТ/трошоци за камата	5,421	5,606	1,721
Денови на врзување на залихи	177	177	117
Денови на врзување на побарувања	74	70	56
Денови на плаќање на обврски кон добавувачи	110	62	128

Показателот за тековна ликвидност е мерило на способноста за плаќање на обврските и означува колку пати се состојат тековните обврски во тековните средства односно колку од тековните обврски се покриени со тековни средства. Од показателите гледаме дека тековните обврски се покриени 2,179 пати со тековни средства и ваквата ликвидност покажува подобрување за разлика од последниот анализиран период 31.12.2016 кога овој показател изнесувал 1,482. Показателот за брза ликвидност е поверодостоен за нашата компанија бидејќи залихите во АД ЕЛЕМ секако не се наменети за продажба односно од нив не можеме да очекуваме зголемување на ликвидноста. Колку показателите за тековна и брза ликвидност се поголеми толку е подобро за компанијата. Овој треба да изнесува барем 1, за анализираниот период е малку повисок од овој параметар, изнесува 1,304 и покажува значително подобрување за разлика од 31.12.2016 година.

Показателите на задолженост покажуваат подобрување поради редовната исплата на обврските по кредити.

Показателите на поврат на актива и капитал и покриеност на камата се слика на добриот финансиски резултат на за овој период.

Деновите на врзување на побарувања покажуваат подобрена наплата односно зголемени приходи во однос на износот на побарувањата на 31.12.2016.

Деновите на плаќање на обврските покажуваат навремено плаќање на обврските, односно подобрената исплата на обврските кон добавувачи се гледа и од паричниот тек.

Сите показатели од погорната табела покажуваат подобрување односно солидна состојба на компанијата.

Изработил:

Владимир Славковски

Директор на сектор финансии
 Добрила Стефаноска дипл.екк.

